

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1(Εισαγωγή στον τουρισμό)	σελ. 4
1.1 Ιστορική εξέλιξη του τουρισμού	σελ. 5
Κεφάλαιο 2 (Οι σημαντικότερες μορφές Τουρισμού)	σελ. 8
2.1 Γενικός τουρισμός	σελ. 9
2.2 Τουρισμός πόλης	σελ. 10
2.3 Φυσιολατρικός τουρισμός	σελ. 10
2.4 Μορφωτικός ή γνωστικός τουρισμός	σελ. 11
2.5 Θρησκευτικός τουρισμός	σελ. 11
2.6 Αθλητικός τουρισμός	σελ. 12
2.7 Καλλιτεχνικός τουρισμός	σελ. 13
2.8 Ιαματικός τουρισμός ή Θερμαλισμός	σελ. 14
2.9 Συνεδριακός τουρισμός	σελ. 14
2.10 Τουρισμός κινήτρων	σελ. 15
2.11 Εκθεσιακός τουρισμός	σελ. 16
2.12 Θαλάσσιος τουρισμός	σελ. 16
2.13 Οικολογικός τουρισμός	σελ. 17
2.14 Αγροτουρισμός	σελ. 18
2.15 Τουρισμός περιπέτειας	σελ. 20
2.16 Τουρισμός Παραχείμασης	σελ. 21
2.17 Τουρισμός για άτομα με ειδικές ανάγκες	σελ. 21
2.18 Οικογενειακός τουρισμός	σελ. 22
2.19 Τουρισμός για νέους	σελ. 22
2.20 Τουρισμός γ' ηλικίας	σελ. 23
2.21 Λαϊκός Τουρισμός	σελ. 23
2.22 Κοσμοπολίτικος Τουρισμός	σελ. 24
2.23 Επιλεκτικός Τουρισμός	σελ. 24
Κεφάλαιο 3(Χειμερινός τουρισμός)	σελ. 25
3.1.1 Χιονοδρομικός τουρισμός	σελ. 25
3.1.2 Τουρισμός Παραχείμασης	σελ. 26
3.1.3 Τουρισμός χειμερινών σπορ	σελ. 27
3.2 Ειδικές τουριστικές μορφές	σελ. 28
3.2.1 Κυνηγετικός Τουρισμός	σελ. 28
3.2.2 Πεζοπορία	σελ. 32
3.2.3 Ορειβασία	σελ. 33
3.2.4 Αναρρίχηση	σελ. 34
3.2.5 Bird watching	σελ. 34
Κεφάλαιο 4(Χιονοδρομικά κέντρα)	σελ. 35
Βασιλίτσα	σελ. 35
http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=images/Pisoderi2.jpg	σελ. 39
α-Πισοδέρι	σελ. 39
Ελατοχώρι	σελ. 42
Καΐμακτσαλάν	σελ. 44
Καλάβρυτα	σελ. 46
Καρπενήσι	σελ. 48
Λαϊλιάς	σελ. 50
Μαίναλο	σελ. 51

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=photo_m/loannina/xiono_dromiko/metsovo1_logo1_2.jpg Μέτσοβο (Πολιτισίες, Προφήτης Ηλίας)	
	σελ. 52
http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=photo_m/loannina/xiono_dromiko/metsovo1_logo1_2.jpg Μέτσοβο (Καρακόλι)	
	σελ. 53
http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=images/Parnassos2.jpg Πα	
ρνασσός (Κελλάρια, Φτερόλακκα, Γεροντόβραχος)	σελ. 55
Περτούλι	σελ. 59
Πήλιο (Αγριόλευκες)	σελ. 60
Σέλι	σελ. 62
3-5 Πηγάδια	σελ. 62
Φαλακρό	σελ. 63
4.1.1 Κανόνες ασφαλείας στα χιονοδρομικά κέντρα	σελ. 63
4.2 Σύντομο ιστορικό καταφυγίων	σελ. 65
4.2.1. Περί καταφυγίων	σελ. 66
4.2.2. Κανονισμός λειτουργίας καταφυγίων	σελ. 68
4.2.3. Πίνακας Καταφυγίων	σελ. 70
4.2.4. Αναλυτικός πίνακας καταφυγίων	σελ. 74
Κεφάλαιο 5(Κοινωνικός τουρισμός)	σελ. 92
5.1.1 Ο τουρισμός σαν κοινωνικό αγαθό.	σελ. 92
5.1.2 Ορισμός και εμφάνιση του Κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα.	σελ. 93
5.1.3 Ο κοινωνικός τουρισμός στην Ελλάδα.	
σελ 94	
Κεφάλαιο 6(Χρονομεριστική Μίσθωση –Time sharing)	σελ. 96
6.1.1 Το καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.	σελ. 97
6.1.2. Όροι υπαγωγής στο καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης.	σελ. 99
6.1.3. Διαδικασία υπαγωγής στη χρονομεριστική μίσθωση.	σελ. 100
6.1.4 Δικαιώματα μισθωτή και προστασία του.	σελ. 101
6.1.5. Πλεονεκτήματα για τη χώρα υποδοχής. Η περίπτωση της Ελλάδας.	σελ. 102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ)	σελ. 104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Στατιστικά στοιχεία για τον χειμερινό τουρισμό.)	σελ. 106
Σε ποιες άλλες χρονικές περιόδους πλην των καλοκαιρινών διακοπών πραγματοποιείτε συνήθως ταξίδια αναψυχής.(Γ1)	σελ. 107
Σε ποιες από τις παρακάτω εναλ. μορφές τουρισμού, πιστεύετε ότι θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα και να προβάλλει περισσότερο το Υπ. Τουριστικής Ανάπτυξης.(Γ2)	σελ. 107
Κατά τη διάρκεια ενός έτους πόσα ταξίδια αναψυχής πραγματοποιήσατε στην Ελλάδα. .(Γ3)	σελ. 108
Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι χρειάζονται μεγαλύτερης βελτίωσης στην χώρα μας. (μέρη διαμονής των διακοπών).(Γ4)	σελ. 108
Ποια μορφή χειμερινού τουρισμού προτιμάτε.(Γ5)	σελ. 109
Ποιος ο μήνας αιχμής χειμερινού τουρισμού στην Ελλάδα. (Γ6)	σελ. 109
Πως κρίνετε τις υποδομές των τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. (Γ7)	σελ. 110
Ποιο είδος καταλύματος χρησιμ. περισσότερο για χειμ. τουρισμό(Γ8)	σελ. 110
Ποια χειμερινά σπόρ ενδιαφέρουν περισσότερο τους τουρίστες. (Γ9)	σελ. 111
Πέρυσι πραγματοποίησατε κάποιο ταξίδι αναψυχής. (Γ10)	σελ. 111
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 112
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ	σελ. 113

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ταξίδι δεν αποτελεί μια πρόσφατη δραστηριότητα του βιομηχανικού πολιτισμού μας. Αυτό ακλούθησε την εξέλιξη και τις μεταβολές της ανθρωπότητας κατά τη διάρκεια των τελευταίων χιλιετηρίδων.

Στις μέρες μας φαίνεται να έχει αποκτήσει μια διαφορετική μορφή σε σχέση μ' εκείνη των θρησκευτικών, εμπορικών και πολεμικών μετακινήσεων της αρχαιότητας ή του Μεσαίωνα.

Το ταξίδι ενσωματώνεται σε μια ευρύτερη δραστηριότητα, τον τουρισμό, ο οποίος αρχίζει να οριοθετείται εννοιολογικά από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Σήμερα ο τουρισμός αποτελεί ένα αυτοδύναμο φαινόμενο, συνώνυμο τα κατανάλωσης και του ελεύθερου χρόνου. Παρουσίασε μια ταχύτατη ανάπτυξη, μια χωρική εξάπλωση και μια κοινωνική αποδοχή σε παγκόσμιο επίπεδο, ώστε να θεωρείται ένα "μπανάλ" και αναπόσπαστο τμήμα της σύγχρονης καθημερινότητας.

Η ενηλικίωση του τουριστικού φαινομένου συμπίπτει με τη μαζικοποίηση και την μεγέθυνση του, η δε οικονομική και κοινωνική σημασία του χαρακτηρίζεται μεγάλη, έστω και αν συχνά αμφισβητείται εξαιτίας της ετερογένειας και της συνθετότητάς του.

Από το 1950, ο τουρισμός αντιπροσωπεύει ένα από τους τομείς της παγκόσμιας οικονομίας που παρουσιάζει την ταχύτερη ανάπτυξη. Το 1998 οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις έφτασαν τα 625,3 εκατ. άτομα, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 24,7 φορές στο διάστημα των τελευταίων 48 ετών.

Οι συναλλαγματικές εισπράξεις του διεθνούς τουρισμού αυξήθηκαν με ταχύτερους ρυθμούς. Τα 444,7 δισεκατομμύρια δολάρια των συναλλαγματικών εισπράξεων του 1998 αντιπροσωπεύουν 21,8 φορές τις συναλλαγματικές εισπράξεις του 1950.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (Π.Ο.Τ.), το 2010 οι διεθνείς τουριστικές αφίξεις θα είναι 40,2 φορές μεγαλύτερες σε σχέση μ'

εκείνες του 1950, ενώ οι συναλλαγματικές τουριστικές εισπράξεις 699.9 φορές υψηλότερες.¹

1 Βαρβαρέσος Σ. <<Τουρισμός, Έννοιες, Μεγέθη, Δομές>> Εκδ. Προπομπός 2000

Πέρα όμως από σημαντικό κλάδο οικονομικής δραστηριότητας τουρισμός μπορεί να είναι και σημαντικός εργοδότης, αφού χάρη σε αυτόν βρίσκουν απασχόληση, έστω και εποχιακά, πολλοί άνεργοι αλλά και πολλοί υποαπασχολούμενοι σε αγροτικές περιοχές της περιφέρειας. Το σημαντικότερο, όμως απ' όλα ίσως είναι ότι ο τουρισμός μπορεί και δημιουργεί θέσεις απασχόλησης εκεί συνήθως άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, όπως, π.χ. η βιομηχανία, η γεωργία με την ευρύτερη έννοια του όρου κλπ., για λόγους που έχουν σχέση με τις εξωτερικές οικονομίες του τόπου όπου επιχειρείτε η ανάπτυξή του, αδυνατούν να δημιουργήσουν. Έτσι λοιπόν με την ανάπτυξη του τουρισμού σε περιοχές μιας χώρας, όπου άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας έχουν περιορισμένες ή και καθόλου πιθανότητες να αναπτυχθούν, δεν επιτυγχάνονται μόνο οικονομικοί στόχοι, αλλά παράλληλα και κοινωνικοί που απορρέουν από τον περιορισμό της μετανάστευσης και κυρίως της μαζικής μετατόπισης των πληθυσμών τους στα μεγάλα αστικά κέντρα προς αναζήτηση καλύτερης τύχης.¹

Ο τουρισμός ο οποίος αντιπροσωπεύει το 10-12% του Παγκόσμιου Ακαθάριστου Προϊόντος, αποτελεί ίσως το σημαντικότερο οικονομικό τομέα, με πολυεπίπεδες επιπτώσεις στην κοινωνία, στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Η σύγχρονη διάσταση του τουρισμού και η ενσωμάτωση του στο κοινωνικό-οικονομικό σύστημα μιας πληθώρας χωρών αποτελεί φυσικό επακόλουθο της εξελικτικής του πορείας, καθώς και μιας ακολουθίας φάσεων που διάνυσε από την αρχαιότητα έως σήμερα.²

1.1 Ιστορική εξέλιξη του τουρισμού³

Ο τουρισμός παρόλο που στηρίχτηκε από την αρχαιότητα έως σήμερα στον ελεύθερο χρόνο και τη μετακίνηση, εντούτοις παρουσίασε διαχρονικά μια μορφολογική εξέλιξη και μια διευρυνόμενη χωρικά διάρθρωση.

Στην αρχαία Ελλάδα και στην αρχαία Ρώμη, ο ελεύθερος χρόνος απεικόνιζε την προέλευση και τάξη των πολιτών που ήταν ελεύθεροι και οικονομικά εύποροι, απαλλαγμένοι από κάθε εξαναγκαστική απασχόληση. Ωστόσο, ήταν υποχρεωμένοι να

ασχολούνται με τα κοινωνικά, ηθικά και πολιτικά αιτήματα που δημιουργούσε η εύρυθμη λειτουργία της πολιτείας.

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2 3 Βαρβαρέσος Σ. <<Τουρισμός , Έννοιες , Μεγέθη , Δομές >> Εκδ. Προπομπός 2000

Η εργασία αντίκειται στο πνεύμα της πολιτείας και του πολιτεύματος και εμφανιζόταν ως συναφής με τον απολιτικό χαρακτήρα που έδιναν στον πληβείο. Ο ελεύθερος χρόνος συνδεόταν ουσιαστικά με τις ευγενείς απασχολήσεις και ήταν απόρροια μιας πολιτικής σκέψης που όχι μόνο περιέγραφε, αλλά και οριοθετούσε το τι ελευθερία και τι όχι.

Όσοι διέθεταν χρόνο, δηλαδή αυτοί που ανήκαν στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε διαφόρων τύπων ταξιδιωτικές μετακινήσεις

Μπορούμε να αναφέρουμε, για παράδειγμα, τις διεθνείς ταξιδιωτικές μετακινήσεις για λόγους αναψυχής των αρχαίων Ελλήνων και Ρωμαίων στην Αίγυπτο, καθώς και τις εσωτερικές μετακινήσεις για να παραβρεθούν σε αθλητικούς αγώνες, θεατρικές παραστάσεις, εορτές κτλ. Την περίοδο αυτή, η φιλοξενία έχει την ισχύ νόμου.

Ο Ηρόδοτος (480-421π.Χ.) περιγράφει στις περιηγήσεις του γεωγραφικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά των τόπων που επισκέπτεται και μπορεί να χαρακτηριστεί σύμφωνα με την τουριστική τυπολογία που διαμορφώνεται το 19^ο αιώνα ως 'μοντέλο τουρίστα'. Αυτήν την περίοδο εμφανίζονται τα πρώτα κρατικά πανδοχεία, που παρείχαν δωρεάν τις υπηρεσίες τους στους ταξιδιώτες, καθώς και τα πρώτα πανδοχεία κερδοσκοπικής μορφής. Αρχικά βρίσκονται αυτόνομα κατά μήκος των μεγάλων οδικών αξόνων, ενώ προς το τέλος της αρχαιότητας εμφανίζονται οι πρώτες τάσεις εμπορικοποίησης των ταξιδιωτικών μετακινήσεων.

Κατά την διάρκεια του Μεσαίωνα, δυο μορφές τουρισμού επικρατούν κατεξοχήν:

A. Ο πανεπιστημιακός τουρισμός: Αυτός εμφανίζεται ιδιαίτερα αναπτυγμένος γύρω από τα πανεπιστημιακά κέντρα της Ευρώπης, όπως το Παρίσι, το Μονπελιέ, την Οξφόρδη, το Κέμπριτζ κτλ.

B. Ο τουρισμός των μεγάλων θρησκευτικών γεγονότων και εορτών: Στα τέλη του Μεσαίωνα, η ελβετική και η γερμανική ξενοδοχεία έχει αποκτήσει μεγάλη φήμη, χάρη στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, ενώ στη Γαλλία η γαστρονομία

συμβάλλει στην περαιτέρω εξειδίκευση του ξενοδοχειακού προϊόντος συνδέοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την παραμονή με την ψυχαγωγία.

Κατά την διάρκεια της Αναγέννησης, ο τουρισμός εμπλουτίζεται με νέα κίνητρα. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν με κύριο σκοπό την ευχαρίστηση, καθώς και από “διανοουμενίστικη περιέργεια”

Στα πλαίσια των εκπαιδευτικών μετακινήσεων των Άγγλων ευγενών, δημιουργούνται στη Γαλλία δύο ειδών περιηγήσεις : η “μικρή περιήγηση” (petit tour), που περιλάμβανε το Παρίσι και τη νοτιοδυτική Γαλλία, και η “μακρά περιήγηση” (grand tour), που, εκτός των παραπάνω, συμπεριλάμβανε τη Βουργουνδία, τη νότια και τη νοτιοανατολική Γαλλία.

Το 1800 χρησιμοποιείται για πρώτη φορά η λέξη tourist, για να χαρακτηρίσει τα άτομα που συμμετείχαν στη μακρά περιήγηση (grand tour). Το 1811 πρωτοεμφανίζεται η λέξη tourism, για να δηλώσει κατά επεξηγηματικό τρόπο την πρακτική του να ταξιδεύει κανείς από ευχαρίστηση.

Μεταξύ 1840 και 1860, τα χαρακτηριστικά του τουρισμού και η κινητικότητα των τουριστών μεταβάλλονται με την ανακάλυψη και την εξάπλωση του σιδηροδρόμου, που υπήρξε και το πρώτο μέσο μαζικής μεταφοράς.

Το 1839 εκδίδονται οι πρώτοι τουριστικοί οδηγοί του “Beaudecker”, οι οποίοι αναφέρονται σ' όλα εκείνα τα στοιχεία που αφορούν την πραγματοποίηση “ενός ταξιδιού στο Ρήνο”.

Την ίδια περίοδο, ο J.Murray εκδίδει στην Αγγλία ένα “εγχειρίδιο για ταξιδιώτες στην Ελβετία”.

Βασικά, σ' ένα χρονικό διάστημα μικρότερο από μισό αιώνα, ολόκληρη η Ευρώπη διακατέχεται από πυρετό της εξάπλωσης των σιδηροδρομικών δικτύων και τον πολλαπλασιασμό των τουριστικών οδηγών.

Το 1841 στην Αγγλία, ο Thomas Cook οργανώνει το πρώτο ταξίδι με οδηγούς, ενώ το 1845 δημιουργεί στο Λέισεστερ το γραφείο ταξιδίων “Thomas Cook & Son”, που στη συνέχεια θα ιδρύσει υποκαταστήματα σε 68 χώρες του κόσμου.

Παράλληλα, στα τέλη του αιώνα, παρατηρείται η χωρίς προηγούμενο ανάπτυξη των ξενοδοχείων πολυτελείας Grand Hotel της Ρώμης το 1893, Ritz του Παρισιού, Carlton του Λονδίνου το 1898 κτλ.

Στις αρχές του 20ού αιώνα, το τουριστικό φαινόμενο μεταβάλλεται. Σ' αυτό συμβάλλουν οι ακόλουθοι λόγοι :

- Η οικονομική συγκυρία της περιόδου 1905-1914

- Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-18), όπου οι αριστοκράτες και οι μονάρχες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ουσιαστικά εξαφανίζονται.
- Οι πληθωριστικές τάσεις, που αφανίζουν ολοκληρωτικά τους εισοδηματίες (rentiers), που αποτελούν την touristy society του 19^{ου} αιώνα.
- Η οικονομική κρίση του 1929, η οποία καταστρέφει οριστικά τον αριστοκρατικό τουρισμό του 19^{ου} αιώνα.

Ο 19^{ος} αιώνας αποτελεί τη χρονική περίοδο-σταθμό για την μεταγενέστερη εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου. Οι θεσμικές, οικονομικές, κοινωνικές και τεχνολογικές ανακατατάξεις που επιτελούν στα πλαίσια της βιομηχανικής επανάστασης προσδιορίζουν όχι μόνο τη μελλοντική μορφολογία του τουρισμού, αλλά συμβάλλουν επίσης στην εμφάνιση των πρώτων τάσεων της μαζικοποίησης και της εμπορικοποίησης του.

Κεφάλαιο 2(Οι σημαντικότερες μορφές Τουρισμού)

Οι εναλλακτικές ή ειδικές ήπιες μορφές τουρισμού είναι αυτές τις οποίες στηρίζουν οι αρμόδιοι τη μεγάλη επανάσταση στον τουρισμό και προσπαθούν να τις περάσουν στο τουριστικό καταναλωτικό κοινό ώστε να επιτευχθεί μια συνεχής ροή τουριστών στις τουριστικές περιοχές μ' όλες τις θετικές συνέπειες της και ίσως απεμπλακεί ένα μεγάλο μέρος της πελατείας της κλασικής μορφής τουρισμού και απαλύνει το μεγάλο πρόβλημα της εποχικότητας. Κύριο χαρακτηριστικό των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι η αντίθεση τους προς τον κλασικό τουρισμό και ο κυρίως στόχος τους, η διαφύλαξη του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και η ανάπτυξη νέων θεματικών τρόπων προσέλκυσης τουριστών και δημιουργία καινούργιων τουριστικών πόλων και αντίστοιχων τουριστικών ρευμάτων.

Προγράμματα ανάπτυξης του συνόλου των μορφών αυτών δεν υπάρχει σε καμία χώρα ώστε να λειτουργήσει πιλοτικά και για τις υπόλοιπες χώρες. Ο προγραμματισμός ξεκινά συνήθως από το τοπικό επίπεδο και συνήθως από ιδιωτικές εταιρείες που προσπαθούν να επιμηκύνουν την τουριστική περίοδο και λειτουργεί σαν συμπλήρωμα του μαζικού τουρισμού των διακοπών. Σε πολλές περιπτώσεις οι μορφές αυτές μπορούν ανάλογα με την προώθηση τους και τα ενδιαφέροντα των πελατών να μετατραπούν σε μαζικές μορφές τουρισμού. Οι χώρες που στήριξαν την τουριστική τους ανάπτυξη στα πρότυπα του μαζικού τουρισμού άργησαν να αναπτύξουν τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Σ' αυτές τις χώρες η ανάπτυξη των

ειδικών μορφών συνδέθηκε με τον κορεσμό της κλασικής μαζικής μορφής του τουρισμού και την επίπτωση του στην υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και της αρνητικής επιρροής στις τοπικές κοινωνίες.¹

1 Σφακιανιάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

Στην Ελλάδα οι ειδικές μορφές τουρισμού άρχισαν να γίνονται αντικείμενο μελέτης στα μέσα της δεκαετίας του '70. Αποτέλεσμα αυτής της μελέτης ήταν ένα πρόγραμμα ανάπτυξης για ορισμένες μορφές που επιλέχτηκαν σύμφωνα με τις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες της εποχής.

Στην χώρα μας οι μορφές αυτές διακρίνονται σε :

A. ειδικές μορφές που έχουν παράδοση παρουσίας αιώνων όπως πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός λόγω του πολιτιστικού και ιστορικού πλούτου της χώρας και

B. ειδικές μορφές που λειτουργούν σν συμπλήρωμα του κλασικού μαζικού τουρισμού όπως ο θαλάσσιος και ο υπαίθριος τουρισμός.

Βασικές προϋποθέσεις πάντα και σε όλες τις χώρες είναι η προστασία του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής, ιστορικής και θρησκευτικής κληρονομιάς.

Παρακάτω θα παρουσιάσουμε τις σημαντικότερες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.¹

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.1 Γενικός τουρισμός

Ο γενικός τουρισμός ή τουρισμός διακοπών-αναψυχής, όπως χαρακτηρίζεται και αλλιώς, αποτελεί μια δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου του ανθρώπου που σχετίζεται στενά με την ανάγκη που έχει αυτό για ανάπαυση και αναψυχή. Η μορφή αυτή τουρισμού είναι αναμφίβολα η σημαντικότερη τόσο από άποψη αναγκών σε πόρους και υπηρεσίες που απαιτούνται για την καλύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών.

Ο γενικός τουρισμός, δηλαδή ο τουρισμός διακοπών-αναψυχής, ως προς τη μορφή του διακρίνεται γενικά σε τρεις κατηγορίες και συγκεκριμένα (α) σε τουρισμό περιήγησης, όπου ο τουρίστας παρουσιάζει γεωγραφική κινητικότητα και μετακινείται τον περισσότερο χρόνο των διακοπών του από χώρα σε χώρα ή από

περιοχή σε περιοχή στην ίδια μοναδική χώρα τουριστικού προορισμού, (β) σε τουρισμό διαμονής, όπου ο τουρίστας παραμένει στην ίδια συγκεκριμένη περιοχή ή τόπο της χώρας τουριστικού προορισμού σε όλη τη διάρκεια των διακοπών του, και (γ) σε τουρισμό μεικτού χαρακτήρα, που περιλαμβάνει τουρισμό περιήγησης και τουρισμό διαμονής.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του γενικού τουρισμού που, όπως είναι γνωστό, αποτελεί την πιο προσοδοφόρα μορφή του σύγχρονου τουρισμού, είναι η δημιουργία μιας κατάλληλης υποδομής και ανωδομής, όπως είναι για παράδειγμα η κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων όλων των ειδών και κατηγοριών, η ύπαρξη αναπτυγμένου συγκοινωνιακού δικτύου και σύγχρονων μεταφορικών μέσων, η επάρκεια μέσων ψυχαγωγίας και διασκέδασης, η δυνατότητα για ψώνια και κατά προτίμηση αφορολόγητων ειδών, η κατάλληλη εκπαίδευση των στελεχών και του ειδικευόμενου προσωπικού που απασχολούνται στην τουριστική βιομηχανία κλπ.¹

2.2 Τουρισμός πόλης²

Ο τουρισμός πόλης πρόκειται για μια μορφή τουρισμού, που έχει σαν κύριο χαρακτηριστικό ότι τα άτομα που μετέχουν σε αυτόν ταξιδεύουν σε μια πόλη και την περιηγούνται για μερικές μέρες, συνήθως σε τρεις ως τέσσερις. Οι περιηγήσεις αυτές συνδέονται άμεσα με το μορφωτικό τουρισμό και ιδιαίτερα με διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα, ενώ τα επαγγελματικά ταξίδια παίζουν αυτά με τη σειρά τους σημαντικό ρόλο.

Ο τουρισμός πόλης πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από άτομα ανώτερης μορφωτικής στάθμης, που κατοικούν κατά το πλείστο σε μεγάλα αστικά κέντρα και που ταξιδεύουν τις περισσότερες φορές χωρίς να συνοδεύονται από τις οικογένειες τους. Τα ταξίδια αυτά οργανώνονται σε μεγάλο ποσοστό από τουρ οπηρειτόρς, ταξιδιωτικά/τουριστικά γραφεία και αεροπορικές εταιρίες.

Επίσης θα πρέπει να ειπωθεί ότι ένας ακόμα πόλος έλξης για πολλά άτομα που κάνουν αυτής της μορφής τουρισμό, είναι η νυκτερινή ζωή, η διασκέδαση, τα ψώνια, οι ενδιαφέρουσες εκδρομές και τέλος το ωραίο περιβάλλον.

2.3 Φυσιολατρικός τουρισμός³

Ο τουρισμός της μορφής αυτής έχει σαν σκοπό την απόλαυση και τη γνώση της φύσης με απώτερο όφελος την ψυχική και φυσική ευεξία του ατόμου από τις

καλύτερες συνθήκες ζωής κοντά στο φυσικό περιβάλλον μακριά από την καθημερινότητα των αστικών κέντρων και την επιβάρυνση του περιβάλλοντος τους

1 2 3 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

Η φύση επειδή διαφέρει ανάλογα με τις εποχές του έτους δίνει τη δυνατότητα για πολλαπλές επισκέψεις και ιδιαίτερα σε περιόδους εκτός αιχμής, με αποτέλεσμα την τουριστική ενίσχυση συγκεκριμένων περιοχών. Τη μορφή αυτή προτιμούν κύρια άτομα με κλήση προς τη φυσική ζωή και άτομα που έχουν επιστημονικά ενδιαφέροντα. Επομένως, η προσπάθεια για προσέκλυση τουριστών της κατηγορίας αυτής θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να τονίζονται τα θετικά της συμμετοχής σ' αυτή τη μορφή τουριστικής μετακίνησης και το κόστος να προσαρμόζεται ανάλογα με την υποψήφια πελατεία.

2.4 Μορφωτικός ή γνωστικός τουρισμός¹

Η μορφή αυτή του τουρισμού έχει σαν σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στον τουρίστα να αποκτήσει ή να εμπλουτίσει τις γνώσεις του που θα προέλθουν από το χώρο του πνεύματος, της επιστήμης και της περιοχής που επισκέπτεται όχι μόνο σαν τακτικός ακροατής αλλά από την επικοινωνία του με φορείς και μεμονωμένους ανθρώπους της περιοχής.

Η μορφή αυτή απευθύνεται σε άτομα που έχουν την πρόθεση για τέτοιου είδους ενασχόληση κατά τη μετάβαση τους σε μια άλλη περιοχή ή χώρα.

2.5 Θρησκευτικός τουρισμός²

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι γνωστός από πανάρχαια χρόνια (κυρίως για τους Έλληνες) με μετακινήσεις που γινόταν για επίσκεψη σε ιερούς χώρους ή για συμμετοχή σε διάφορες θρησκευτικές εκδηλώσεις. Στη σημερινή εποχή υπάρχει μεγάλη ζήτηση της μορφής αυτής απ' τη στιγμή που σε κάθε θρησκεία υπάρχουν ιεροί χώροι και γίνονται ποικίλες θρησκευτικές εκδηλώσεις (π.χ. Μετέωρα, Μέκκα).

Ο κάθε θρησκευόμενος κάνει θρησκευτικό τουρισμό για λόγους λατρείας, για να λάβει μέρος σε ειδικές θρησκευτικές τελετές ή να εκπληρώσει κάποια εσωτερική επιθυμία του, ένα τάμα του.

Στην ορθόδοξη θρησκεία από τα απλά θρησκευτικά πανηγύρια μέχρι την επίσκεψη στους Άγιους τόπους έχουμε μεγάλη συμμετοχή πιστών που ταξιδεύουν για περισσότερες από μια φορές προς τους ίδιους προορισμούς. Η αξιοποίηση των ιερών

χώρων χωρίς να γίνει «βιομηχανοποίηση» αποτελεί τεράστιο τουριστικό κεφάλαιο και είναι σοβαρός λόγος προσέλκυσης μεγάλου αριθμού τουριστών.

1 2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

Για το σκοπό αυτό ειδικεύονται πολλά τουριστικά γραφεία που αποκλειστικά διακινούν πιστούς στους θρησκευτικούς προορισμούς σε προσιτές τιμές και η διάρκεια των μετακινήσεων αυτών είναι συνήθως έως τρεις ημέρες.

2.6 Αθλητικός τουρισμός¹

Ο αθλητικός τουρισμός είναι ο τουρισμός που έχει σαν σκοπό την παρακολούθηση αθλητικών αγώνων ή συμμετοχή, επαγγελματική ή ερασιτεχνική σε αθλητικές δραστηριότητες.

Άλλη μια μορφή τουρισμού που είναι γνωστή από την αρχαιότητα και δη από τον Ελλαδικό χώρο όπου διεξαγόταν πάρα πολλοί αθλητικοί αγώνες, με κορυφαίους τους Ολυμπιακούς Αγώνες οι οποίοι εξακολουθούν και στην εποχή μας να είναι η πρώτη αθλητική εκδήλωση στον κόσμο. Ο αθλητισμός προσελκύει μεγάλη μάζα ανθρώπων σ' όλο του το φάσμα, από τους μικρότερους αγώνες μέχρι τα κορυφαία αθλητικά γεγονότα ανά την υφήλιο.

Οι αθλητικές εκδηλώσεις σε πολλές χώρες έχουν λάβει τη μορφή της show business με πολλά κέρδη για τις εταιρίες που αναλαμβάνουν τη διοργάνωσή τους. Είναι γνωστές οι «μάχες» που δίνονται για την ανάληψη μεγάλων αθλητικών γεγονότων με τη συμμετοχή των αθλητικών αλλά και πολιτικών παραγόντων που φθάνουν και μέχρι τα υψηλά κυβερνητικά κλιμάκια. Τα οφέλη είναι πολλοί μεγάλα και πέρα απ' τα ευκόλως εννοούμενα οικονομικά υπάρχουν και άλλα πολιτικά, εθνικά και πολιτιστικά.

Η υποδομή σε αθλητικές εγκαταστάσεις άρχισε τα τελευταία χρόνια να δημιουργείται και στις τουριστικές επιχειρήσεις διαμονής για να μπορούν οι πελάτες τους να αθλούνται και να παρουσιάζουν στην διαφημιστική τους καμπάνια σε περίοπτες θέσεις με σκοπό την προσέλκυση περισσότερων πελατών. Σε πολλές περιπτώσεις ιδιωτικοί φορείς ή και η ίδια η πολιτεία διοργανώνουν σε αθλητικά κέντρα ή τουριστικές μονάδες διαμονής αθλητικά camp στα πλαίσια ανάπτυξης του αθλητισμού.

Τα παραπάνω θα αποτελέσουν κίνητρα για την μεγαλύτερη συμμετοχή και αύξηση του αθλητικού τουρισμού στις περιοχές τους. Επίσης συνηγορούν στο ότι ο

αθλητικός τουρισμός παρουσιάζει μια δυναμική που οφείλεται στη μετακίνηση θεατών, αθλητών για προετοιμασία σε καταλληλότερες κλιματολογικές συνθήκες μακριά από την έδρα τους σε συνδυασμό με την τουριστική απόλαυση.

¹ Σφαιριανάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

Το πρόβλημα του αθλητικού τουρισμού συνίσταται στη μη συνεχή του εκδήλωση, γιατί εξαρτάται βασικά από τη δυνατότητα διοργάνωσης αθλητικών εκδηλώσεων και παράλληλα από την ύπαρξη κατάλληλης αθλητικής υποδομής και ανωδομής (αθλητικές εγκαταστάσεις). Αυτό φαίνεται πιο έντονα στις χαρακτηριζόμενες μικρές αθλητικές χώρες. Στην κατηγορία αυτή ανήκει και η χώρα μας. Ένα από τα πλεονεκτήματα της χώρας μας για ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού είναι οι καλές κλιματολογικές συνθήκες και τελευταία η κατασκευή σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων που μπορούν να χρησιμοποιούνται για προετοιμασία πολλών αθλητών διαφόρων αθλημάτων. Επίσης θα πρέπει να βοηθήσουν η πολιτεία και οι ιδιωτικοί αθλητικοί και οικονομικοί παράγοντες.

Η ανάληψη και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 από την Αθήνα ήταν αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας πολιτείας και ιδιωτικής πρωτοβουλίας και αποτέλεσε την απαρχή πολλών αθλητικών εκδηλώσεων πριν και μετά την διεξαγωγή τους να δει ή χώρα μας οφέλη από τη μορφή αυτή του τουρισμού, που δε θα είναι μόνο άμεσα οικονομικά αλλά και θα λειτουργούν οι αγώνες σαν ένα καλό πρόγραμμα προβολής και προώθησης του ελληνικού τουρισμού.

2.7 Καλλιτεχνικός τουρισμός¹

Οι καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, κάθε μορφής, αποτελούν πόλο έλξης τουριστών με ειδικά ή όχι καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα. Αποκλειστικός σκοπός της μετακίνησης του τουρίστα στη μορφή αυτή είναι η παρακολούθηση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων ή να γνωρίσει από κοντά την τέχνη του τόπου τον οποίο επισκέπτεται.

Οι αρμόδιοι του τουρισμού ανάλογα με την υπάρχουσα υποδομή της περιοχής προβαίνουν στην οργάνωση κυρίως διαφόρων φεστιβάλ (π.χ. Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνου) που έχουν αντικείμενο το θέατρο, τον κινηματογράφο, το τραγούδι και το χορό ή οργανώνουν εκθέσεις διαφόρων έργων τέχνης επιδιώκοντας την προσέλευση περισσότερων τουριστών τόσο κατά την περίοδο αιχμής πολύ δε περισσότερο εντός αυτής. Στον Ελλαδικό χώρο γνωστά είναι τα φεστιβάλ Αθηνών, Επιδαύρου, Ολύμπου, Θεσσαλονίκης και Ρεθύμνου.

2.8 Ιαματικός τουρισμός ή Θερμαλισμός¹

Η υγεία, το πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου, δημιούργησε μια νέα μορφή τουρισμού, γνώστη από αρχαιοτάτων χρόνων, το ιαματικό τουρισμό ή θερμαλισμό. Αυτό συνέβη με την αξιοποίηση των διαφόρων ιαματικών, θερμών κυρίως πηγών, τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Οι χρήστες των ιαματικών πηγών είναι πάρα πολλοί, ιδιαίτερα τα άτομα της τρίτης ηλικίας και η μορφή αυτή του τουρισμού προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες των ατόμων αυτών.

Στον Ελλαδικό χώρο η ύπαρξη πολλών ιαματικών πηγών δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη της μορφής αυτής απ' τη στιγμή που η κατάλληλη υποδομή και αναδωμή θα μπορεί να εξασφαλίσει την ικανοποίηση και άλλων αναγκών τόσο των ίσιων των ασθενών, όσο και των συνοδών τους Έτσι έχουν δημιουργηθεί ολόκληρες περιοχές, οι λεγόμενες λουτροπόλεις, που προφέρουν όλες τις σύγχρονες ανέσεις ώστε η διαμονή των λουόμενων να είναι άνετη και ευχάριστη.

Γνωστές περιοχές της χώρας με οργανωμένες λουτρικές εγκαταστάσεις είναι τα Καμμένα Βούρλα, η Υπάτη, το Λουτράκι, η Κυλλήνη και η Ικαρία στις οποίες συγκεντρώνεται ο κύριος όγκος των τουριστών της μορφής αυτής σ' όλες σχεδόν τις εποχές του έτους.

2.9 Συνεδριακός τουρισμός

Ο συνεδριακός τουρισμός, η πλέον δυναμική εναλλακτική μορφή τουρισμού, είναι η συμμετοχή διαφόρων ατόμων σε κάθε είδους συνεδρίου, σύσκεψης ή συνεδρίασης με επιστημονικό ή άλλο ενδιαφέρον με σκοπό την επικοινωνία, την ανταλλαγή απόψεων και την ενημέρωση.²

Οι λόγοι που οδήγησαν στην ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού είναι η ραγδαία ανάπτυξη των μέσων μεταφοράς, η πρόοδος των επιστημών, της τεχνολογίας, της πληροφορικής και του αυτοματισμού παράλληλα με τις αυξανόμενες απαιτήσεις μιας κοινωνίας γεμάτης από γρήγορους ρυθμούς εργασίας και άγχους που δημιουργούν την ανάγκη αναζήτησης μιας διεξόδου με την συνδυασμένη αλλαγή παραστάσεων και περιβάλλοντος.

Η δυναμική της μορφής αυτής φαίνεται από το γοργό ρυθμό της δημιουργίας πολλών συνεδριακών κέντρων σ' όλα τα μέρη της γης και το μεγάλο ανταγωνισμό των περιοχών για την ανάληψη τέτοιων εκδηλώσεων. Ο συνεδριακός τουρισμός είναι μορφή του τουρισμού που απαιτεί ειδική υποδομή εξοπλισμού. Ο συνεδριακός τουρίστας είναι υψηλής κοινωνικής στάθμης (επιστήμονας, ανώτερο στέλεχος), με συνέπεια να είναι και ανώτερου οικονομικού επιπέδου. Για το λόγο αυτό έχει μεγάλη αγοραστική δύναμη η οποία αυξάνεται με την εξασφάλιση των βασικών του αναγκών την οποία προσφέρουν πολλές φορές διάφοροι σπόνσορες.

Τους συνεδριακούς τουρίστες πολλές φορές τους συνοδεύουν και άτομα του οικογενειακού ή εργασιακού τους περιβάλλοντος οπότε δημιουργείται μια άλλη ομάδα τουριστών, οι συνοδοί, η οποία αυτή είναι αρκετά υπολογίσιμη τόσο από τους οργανωτές των συνεδρίων όσο και τις τουριστικές επιχειρήσεις που υποστηρίζουν κατά κόρον τα συνέδρια.¹

Ο χρόνος διεξαγωγής τους στο μεγαλύτερο ποσοστό είναι εκτός περιόδου τουριστικής αιχμής (Σεπτέμβριος-Απρίλιος), γεγονός που βοηθά στη σταδιακή άρση του προβλήματος της εποχικότητας. Το κέρδος, ειδικά από τα διεθνή συνέδρια, είναι η μεγάλη εισροή συναλλάγματος για τη χώρα υποδοχής. Η διάρκεια τους κυμαίνεται από μία μέρα έως μία εβδομάδα με ελάχιστες εξαιρέσεις υπέρβασης. Το χρονικό αυτό διάστημα αυξάνεται με διάφορες προ- ή μετά- συνεδριακές εκδηλώσεις που συμβάλλουν στη μεγαλύτερη απόδοση της δυναμικής αυτής μορφής τουρισμού.

Η χώρα μας και ειδικά η Αθήνα βρίσκεται στις πρώτες επιλογές των οργανωτών συνεδρίων και προσπαθεί με τη συνεχή βελτίωση της συνεδριακής της υποδομής να διατηρηθεί και ν' αντέξει το μεγάλο ανταγωνισμό που παρατηρείται τελευταία σε παγκόσμιο επίπεδο

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.10 Τουρισμός κινήτρων

Είναι η μορφή που αφορά προσφορά διαφόρων εταιριών και επιχειρήσεων δωρεάν ταξιδιών σε στελέχη τους σαν ένα είδος αμοιβής για την καλή τους απόδοση ή για να τους προτρέψουν να έχουν καλύτερη απόδοση στην εργασία τους. Τα incentive travels, όπως ονομάζονται στην παγκόσμια τουριστική ορολογία, αποτελούν

τουρισμό μεγάλης οικονομικής απόδοσης γιατί οι συμμετέχοντες ίσως κάτω από άλλες συνθήκες δε θα μπορούσαν να προγραμματίσουν τέτοιου είδους τουρισμό. Έτσι απαλλαγμένοι από τα έξοδα μεταφοράς, διαμονής και διατροφής έχουν τη διάθεση να δαπανήσουν χρήματα για την ικανοποίηση των άλλων αναγκών του ταξιδιού όπως η διασκέδαση, η αγορά αναμνηστικών κ.α. αυξάνοντας την οικονομική απόδοση της μορφής αυτής του τουρισμού.

Τα οφέλη από τη μορφή αυτή είναι ότι έχει υψηλή κατά κεφαλή δαπάνη, περισσότερη και από αυτή του συνεδριακού, παρατηρείται επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, λειτουργεί σαν μέσο προβολής της περιοχής υποδοχής και είναι τουρισμός που δεν ανακόπτεται η ροή του από διάφορα γεγονότα όπως οικονομικές υφέσεις ή εποχιακές κλιματολογικές μεταβολές.¹

2.11 Εκθεσιακός τουρισμός

Εκθεσιακός τουρισμός είναι ο τουρισμός που έχει σχέση με την επίσκεψη σε διάφορες εμπορικές εκθέσεις ατόμων που έχουν άμεσο ή έμμεσο κέρδος. Οι εκθέσεις αυτές μπορεί να είναι γενικές ή κλαδικές και συνήθως πραγματοποιούνται σε εκτός τουριστικής αιχμής περιόδους βοηθώντας έτσι στην άμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας που παρουσιάζουν πολλές τουριστικές περιοχές διεθνώς.

Σκοπός όλων των εκθέσεων εμπορικών και μη είναι να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών τους για τα προϊόντα ή υπηρεσίες που προσφέρουν. Από τουριστική πλευρά η ύπαρξη πολλών επισκεπτών, που σ' αυτό θα βοηθά και η καλή διοργάνωση, αυξάνει τη ζήτηση τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών προς όφελος και των δύο πλευρών.²

2.12 Θαλάσσιος τουρισμός

Θαλάσσιος τουρισμός με την ευρύτερή έννοια θα μπορούσε να χαρακτηριστεί κάθε τουριστική δραστηριότητα που έχει σχέση με τη θάλασσα και τις ακτές της. Συνήθως όμως σαν θαλάσσιος τουρισμός νοείται κάθε θαλάσσια περιήγηση με κρουαζιερόπλοια, θαλαμηγούς καθώς επίσης και κάθε ναυταθλητική δραστηριότητα στο θαλάσσιο χώρο.

¹ Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000

Ο θαλάσσιος τουρισμός βασικά αναφέρεται στην κρουαζιέρα και στο yachting. Κύριο μέσο είναι το σκάφος-πλοίο αναψυχής. Η θαλάσσια διαδρομή και οι τόποι προορισμού, καθώς και ο λιμενισμός των σκαφών όπως επίσης και διάφορες συμπληρωματικές υπηρεσίες συνθέτουν τα κύρια συστατικά του θαλάσσιου τουρισμού.

Χώρες που διαθέτουν θάλασσα μπορούν να αναπτύξουν τη μορφή του θαλάσσιου τουρισμού από τη στιγμή που και οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν και η υποδομή υφίσταται. Το πρόβλημα για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού εντοπίζεται στη δυνατότητα της ύπαρξης πολλών και οργανωμένων μαρίνων που είναι αναγκαίες για την εξυπηρέτηση των σκαφών και επιβατών τους.

Για πολλούς πιστεύεται ότι είναι μια μορφή που απευθύνεται σε άτομα υψηλού εισοδηματικού επιπέδου, ενώ από τις στατιστικές φαίνεται ότι είναι μια μορφή που κερδίζει συνεχώς καινούργια μέλη. Στη χώρα μας όπου οι ήσυχες σχετικά θάλασσες, την πολυνησία, τις ευνοϊκές καιρικές συνθήκες και την κατασκευαστική δυνατότητα σκαφών (ιστιοπλοϊκών ή μηχανοκίνητων) ευνοείται η ανάπτυξη της μορφής αυτής. Οι αριθμοί μιλάνε για όλο και μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχών στο θαλάσσιο τουρισμό.¹

1 Γκιολμαν Μ. <<Ελληνικός τουρισμός , Μύθοι και πραγματικότητα -Το yachting στην Ελλάδα >> Εκδ. Aumbis 1996

2.13 Οικολογικός τουρισμός

Το οικολογικό πρόβλημα που εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια με τη διαφοροποίηση του περιβάλλοντος δεν άφησε αδιάφορο τον άνθρωπο που στην προσπάθεια του για καλύτερη ζωή προσπαθεί να περιορίσει την υποβάθμιση του περιβάλλοντος του, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα. Ο τουρισμός συνυφασμένος με το περιβάλλον δε θα μπορούσε να μη συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο οικολογικός τουρισμός είναι τουρισμός που αναπτύσσεται στο φυσικό περιβάλλον και ιδιαίτερα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως υψηλής οικολογικής αξίας, προστατευόμενης ή μη.

Έτσι δημιουργήθηκαν προγράμματα τουριστικών μετακινήσεων με σκοπό να διαπιστωθούν βλάβες του περιβάλλοντος αλλά και να το προστατέψουν. Πέρα από

την προστασία ο οικολογικός τουρίστας μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε πεζοπορίες, αναρριχήσεις, υποβρύχιες παρατηρήσεις, κανό, καγιάκ και ορειβατικό σκι.

Ο οικολογικός τουρισμός έχοντας σαν πελάτες τους ανά τον κόσμο οικολόγους προσπαθεί να διευρύνει την πελατεία του ευαισθητοποιώντας και άλλα άτομα προς τη μορφή αυτή του τουρισμού αλλά και γενικά στο οικολογικό πρόβλημα. Χρειάζεται όμως και την ανάλογη υποδομή, όπως η χάραξη μονοπατιών, χαρτογράφηση των περιοχών, αναστύλωση παλιών κτισμάτων λαϊκής αρχιτεκτονικής και παλιών γεφυριών, να γίνουν παρατηρητήρια για την καλύτερη παρατήρηση της χλωρίδας και τις πανίδας και να εκπαιδευτούν κατάλληλα άτομα που θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους τουρίστες της εναλλακτικής αυτής μορφής τουρισμού.¹

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.14 Αγροτουρισμός

Ο αγροτουρισμός αναφέρεται στις δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού που αναπτύσσονται στον αγροτικό χώρο και εντάσσονται στο πλαίσιο του αγροτικού περιβάλλοντος και της αγροτικής ζωής. Συγκεκριμένα αναφέρεται σε μορφές τουριστικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται οργανικά και αρμονικά στον αγροτικό χώρο και περιλαμβάνει τουριστικές δραστηριότητες που είναι συμπληρωματικές ή δεν έρχονται σε σύγκρουση με άλλες δραστηριότητες, όπως είναι για παράδειγμα οικονομικές και κοινωνικές, που χαρακτηρίζουν το αγροτικό χώρο.

Το κύμα αστυφιλίας που σαρώνει την Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες προκάλεσε την ταχύτατη συρρίκνωση του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών και έφερε τις χιλιάδες των αγροκτημάτων που επί σειρά ετών βρίσκονται στο χείλος της οικονομικής καταστροφής, Όμως η σταδιακή ανάπτυξη του αγροτουρισμός, δηλαδή οι ολιγοήμερες διακοπές σε κάποια φάρμα που παρέχει στοιχειώδεις τουριστικές εγκαταστάσεις και εξοικειώνει τον επισκέπτη με τη ζωή στην ύπαιθρο, αποδείχτηκε σωτηρία για τους κατοίκους της υπαίθρου που ανακάλυψαν ένα σχετικό εύκολο τρόπο για να αυξήσουν σημαντικά τα πενήχρά τους εισοδήματα που τους εξασφάλιζαν μέχρι πριν οι αγροτικές τους ασχολίες. Έτσι ο αγροτουρισμός έρχεται να δώσει λύσεις στο πρόβλημα αυτό με την οργάνωση προγραμμάτων για μετακινήσεις προς την ύπαιθρο.¹

1 Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000

Η συμμετοχή των τουριστών ή η παρακολούθηση του τρόπου ζωής και εργασίας των αγροτών τους φέρνει πιο κοντά και κατά κάποιο τρόπο αμβλύνει το χάσμα μεταξύ των κατοίκων της υπαίθρου και των αστικών κέντρων. Έτσι παρατηρούμε σε πολλές περιοχές της χώρας μας να δημιουργούνται αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί με συμμετοχή κυρίως γυναικών της υπαίθρου που έτσι μπορούν να συμπληρώνουν το εισόδημα τους.

Σε ευρωπαϊκές χώρες όπως η Ιταλία, Αγγλία, η Ιρλανδία, η Δανία, η Γερμανία και άλλες χώρες όπως η Αμερική, ο Καναδάς και το Ισραήλ έχουν αναπτυγμένη τη μορφή του αγροτουρισμού με αρκετή πελατεία και εξασφάλιση ικανοποιητικού συμπληρωματικού ή και κύριου εισοδήματος για τους ενασχολούμενους, αναφέρεται ότι μόνο στην Ιταλία υπάρχουν 9.500 αγροκτήματα, που προσφέρουν πολύ καλές και προσιτές τιμές υπηρεσίες στους πελάτες τους.

Στη χώρα μας ο αγροτουρισμός αναπτύχθηκε στα περιθώρια του γενικού τουρισμού στα μέσα της δεκαετίας του '80 με βάση ενισχυτικά προγράμματα της πελατείας με βασικό άξονα την ίδρυση γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών χωρίς ικανοποιητική υποστήριξη, που διατυπώνεται από τη γρήγορη εγκατάλειψη και τη διατήρηση ελάχιστων βιώσιμων.

Η ανάπτυξη του αγροτουρισμού, εκτός του ότι αύξησε σημαντικά το εισόδημα τα εισοδήματα των τοπικών πληθυσμών, δημιούργησε τους όρους για την ανάπτυξη των αγροτικών πληθυσμών, προσελκύοντας το ενδιαφέρον των τοπικών κυβερνήσεων αλλά και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, που διαπίστωσαν ότι μέσα από τη διατήρηση κερδοφόρων αγροκτημάτων μπορούν να αναχαιτίσουν το κύμα της αστυφιλίας.

Η ανάπτυξη του αγροτουρισμού δεν ωφελεί μόνο τους ιδιοκτήτες των αγροκτημάτων αλλά και τους κατοίκους των γειτονικών χωριών που αποτελούν ιδανικούς προορισμούς για τις εκδρομές των επισκεπτών. Η ανταπόκριση του κόσμου σ' αυτές τις ασυνήθιστες διακοπές, για τις χώρες που αναφέρθηκαν παραπάνω, ήταν εντυπωσιακή. Η θερμή ανταπόκριση του τουριστικού κοινού έδωσε τη δυνατότητα στους κατόχους των αγροκτημάτων να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους, προωθώντας τα τοπικά προϊόντα και να βελτιώσουν τις εγκαταστάσεις τους. Ταυτόχρονα όμως δημιούργησε μια νέα κατάσταση για τους επαγγελματίες του τουριστικού κλάδου που είδαν με πολύ καλό μάτι ν' ανοίγει μπροστά τους μια νέα

φιλόδοξη και με καλές προοπτικές αγορά. Ο φόβος όμως της μαζικής μετακίνησης σε τέτοιες τουριστικές εγκαταστάσεις ίσως σταθεί εμπόδιο στη μεγάλη εκμετάλλευση αυτής της μορφής μ' όλα τα δυσμενή αποτελέσματα που γνωρίζουμε από άλλες περιπτώσεις (μαζικός τουρισμός), ώστε να διατηρήσει την ήπια μορφή που αρμόζει στον αγροτουρισμό.

Με την εμπειρία από τις άλλες χώρες και με δεδομένα τα απαραίτητα στοιχεία που η ελληνική ύπαιθρος διαθέτει θα πρέπει να ξεκινήσει μια νέα προσπάθεια για να δοθεί και πάλι η ευκαιρία να γίνει ο αγροτουρισμός ένας από τους πολλούς μοχλούς ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, με αποτέλεσμα τη συγκράτηση μεγαλύτερου μέρους του αγροτικού πληθυσμού στις τοπικές κοινωνίες και ιδιαίτερα τους νέους και φιλόδοξους φορείς της αυτοδιοίκησης.¹

1 Έξαρχος Γ. Καραγιάννης Στ. <<Αγροτουρισμός - Μοχλός για την ανάπτυξη της υπαίθρου >> Κέντρο τεχνολογικής έρευνας Κρήτης 2004

2.15 Τουρισμός περιπέτειας

Τουρισμός περιπέτειας χαρακτηρίζονται οι διακοπές με έντονο το στοιχείο του απρόσμενου, του άγνωστου και της έκπληξης. Το ανήσυχο που διακρίνει τον άνθρωπο και ειδικά τον νέο, δημιούργησε τον τουρισμό της περιπέτειας, που συνίσταται σε προγράμματα έξω από τα καθιερωμένα με συνεχείς εκπλήξεις που τονώνουν τη φαντασία και οδηγούν σε δράση για φυγή από την καθημερινότητα.²

Στον τουρισμό περιπέτειας περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες όπως το σαφάρι, οι «άγνωστες» περιπλανήσεις, η κωπηλασία σε ορμητικούς ποταμούς, η παραμονή και διαβίωση στη φύση, κυνήγι θησαυρού στη φύση και γενικά κάθε τι που προκαλεί κάτι το άγνωστο.

Στη χώρα μας ο τουρισμός περιπέτειας αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς και αποκτά ολοένα και περισσότερους λάτρεις. Σ' αυτό συντελούν διάφοροι σύλλογοι και τουριστικά γραφεία που εξειδικεύονται σε προγράμματα τουρισμού περιπέτειας καθώς μεγάλη βοήθεια προσφέρει και η ίδια η ελληνική φύση με τις άγριες περιοχές που διαθέτει και έτσι είναι ένας τρόπος ανάδειξης και προβολής τους.

2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.16 Τουρισμός Παραχείμασης

Με τον όρο παραχείμαση εννοούμε την παραμονή ατόμων, που προέρχονται από μέρη με χαμηλές θερμοκρασίες τους χειμερινούς μήνες και προβλήματα υγείας που πηγάζουν από αυτές, σε περιοχές που τη συγκεκριμένη περίοδο οι θερμοκρασίες είναι ηπιότερες. Η παραμονή είναι συνήθως μακράς διάρκειας (4 εβδομάδες τουλάχιστον).

Στη χώρα μας τέτοιες περιοχές είναι η Κρήτη, η Ρόδος και οι νότιες περιοχές της Πελοποννήσου, αλλά αυτή η μορφή τουρισμού είναι ανύπαρκτη. Αυτό που υπάρχει είναι μια μορφή κλασικού τουρισμού διακοπών εκτός τουριστικής αιχμής με επίκεντρο κάποιες πολιτιστικές δραστηριότητες. Ο τουρισμός παραχείμασης για τη χώρα μας μπορεί να αποτελέσει μια από τις πολλές εναλλακτικές μορφές που μπορούν να αμβλύνουν το πρόβλημα της εποχικότητας και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να στραφεί η πολιτεία.

Τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν είναι βασικά επιδοτούμενα προγράμματα σε όλα τα στοιχεία του τουριστικού πακέτου ιδιαίτερα σε περιοχές που ευνοούν οι καιρικές συνθήκες και η υποδομή και η ανωδομή μπορεί να ανταποκριθεί στη κάλυψη των τουριστών που θα επιλέξουν αυτή την μορφή τουρισμού.¹

2.17 Τουρισμός για άτομα με ειδικές ανάγκες

Ο τουρισμός ατόμων με ειδικές ανάγκες πρόκειται για μια ειδική μορφή τουρισμού η ανάπτυξη της οποίας προωθείται τελευταία ολοένα και περισσότερο σε ορισμένες χώρες.

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της μορφής τουρισμού για την οποία ο λόγος είναι η δημιουργία κάθε είδους τουριστικών εγκαταστάσεων, που να διαθέτουν ανάλογο εξοπλισμό για την εξυπηρέτηση των τουριστών με ειδικές ανάγκες, όπως και η προσφορά τουριστικών πακέτων που θα απευθύνεται στην ειδική αυτή κατηγορία πελατείας και θα ικανοποιεί τις δικές της τουριστικές ανάγκες ή επιθυμίες.

Επίσης θα πρέπει οι χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών, που επιθυμούν να αναπτύξουν την ειδική αυτή μορφή τουρισμού, να θεσπίσουν ειδικές τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει απαραίτητα να τηρούν τα τουριστικά καταλύματα και οι άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται ειδικά για την εξυπηρέτηση των τουριστών με ειδικές ανάγκες. Τέτοιου είδους προδιαγραφές

είναι για παράδειγμα ράμπες, ανελκυστήρες, ειδικός εξοπλισμός στα δωμάτια και τους λοιπούς χώρους των τουριστικών καταλυμάτων κλπ, ώστε να μπορεί να γίνεται χρήση τους εκ μέρους των τουριστών με ειδικές ανάγκες χωρίς προβλήματα ή τουλάχιστον με όσο το δυνατό λιγότερο γίνεται.²

1 2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.18 Οικογενειακός τουρισμός

Είναι γνωστό ότι η ύπαρξη σε μια οικογένεια μειώνουν τις δυνατότητες στην επιλογή μορφής τουρισμού, διάρκειας και τόπου.

Οι μεγάλοι τουριστικοί πράκτορες (Thomas Cook, Nekermann Reisen, TUI, Rewwe Group) υπολογίζουν τις οικογενειακές διακοπές σαν ένα ικανοποιητικό κομμάτι των συνολικών διακοπών, προσφέρουν τουριστικά πακέτα σε προσιτές τιμές που πλησιάζουν τους ετήσιους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν έτοιμα πακέτα προσφέρουν ικανοποιητικές εκπτώσεις για τα παιδιά (π.χ. 2-15,99 Free) είτε κάνουν ατομικό, είτε κάνουν μαζικό τουρισμό

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του οικογενειακού τουρισμού είναι η δημιουργία κατάλληλης υποδομής όπως αίθουσες παιχνιδιών, παιδικές χαρές, παιδικές πισίνες, παιδικοί σταθμοί με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό ώστε να απασχολούνται τα παιδιά και παράλληλα να' ναι πιο ευχάριστη η διαμονή των γονέων τους.¹

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.19 Τουρισμός για νέους

Μια ειδική μορφή τουρισμού από πλευράς ηλικιακής σύνθεσης του τουριστικού πλήθους στο οποίο αναφέρεται είναι ο τουρισμός για νέους. Όπως προκύπτει και από την ονομασία του αφορά τουριστικές δραστηριότητες για νέους.

Οι κρατικοί φορείς έδρασαν προς την κατεύθυνση αυτή δημιουργώντας ειδικά προγράμματα δωρεάν διακοπών για εργαζόμενους νέους και μη, δίνοντας τη δυνατότητα να κάνουν τουρισμό και να ωφεληούν με προνόμια τουρίστα όπως η γνώση (μέσα από την επίσκεψη σε αρχαιολογικούς χώρους), οι ανθρώπινες σχέσεις κ.α.

Στη χώρα μας εφαρμόζονται προγράμματα τουρισμού για νέους υπό την αιγίδα της Γ.Γ. Νέας Γενιάς που προσφέρονται στους νέους προσδοκώντας να

προσφέρει με πολύ χαμηλό κόστος διακοπές και έτσι να δώσει την δυνατότητα στους δικαιούχους της πολιτιστικής τους αναβάθμισης, της κοινωνικής τους συμπεριφοράς και την επαφή με άλλους λαούς και κουλτούρες.¹

1 Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000

2.20 Τουρισμός γ' ηλικίας

Τα άτομα που ανήκουν στην τρίτη ηλικία αυτά που ξεπερνούν το 65^ο έτος της ηλικίας τους και αποτελούν μια καλή πελατεία για το λόγο ότι τα περισσότερα εκτός του ελεύθερου χρόνου τους διαθέτουν ένα πολύ καλό εισόδημα και κυρίως έχουν τη διάθεση να ταξιδέψουν.

Είναι διαπιστωμένο ότι τα άτομα Γ' ηλικίας ταξιδεύουν συνέχεια για να αποκτήσουν εμπειρίες και γνώσεις που κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, λόγω πολλών υποχρεώσεων δεν είχαν την ευκαιρία αυτή. Έτσι οι διάφοροι τουριστικοί πράκτορες αλλά και κρατικό φορείς άρχισαν να στρέφουν την προσοχή τους στη μερίδα αυτή των τουριστών που μπορεί να λύνει προβλήματα εποχικότητας και συνεχούς ενόχλησης με τα τουριστικά επαγγέλματα πολλών υπαλλήλων.

Αν λάβουμε υπόψη ότι ολοένα και αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων Γ' ηλικίας και με το πρόβλημα της υπογεννητικότητας να εμφανίζεται έντονο στις μέρες μας, αντιλαμβανόμαστε τι συμμετοχή στην τουριστική διαδικασία θα έχουν τα άτομα αυτά.

Στη χώρα μας, που και οι κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν τον τουρισμό των ατόμων, παρατηρείται κίνηση από το εξωτερικό τόσο στο ηπειρωτικό μέρος με κίνηση προς τις περιοχές των ιαματικών πηγών όσο και στο νησιωτικό, ιδιαίτερα με την μορφή της συμμετοχής τους σε κρουαζιέρες.²

2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2.21 Λαϊκός Τουρισμός

Ο λαϊκός τουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που όπως αναφέρεται και από το όνομα του απευθύνεται σε άτομα που ως επί το πλείστον έχουν χαμηλό εισόδημα και ακόμα απευθύνεται σε άτομα που ταξιδεύουν συνήθως οικογενειακά και με κάθε είδος μεταδοτικό μέσο αρκεί να είναι οικονομικό.

Παρ' ότι οικονομικά οφέλη από τον λαϊκό τουρισμό δεν είναι μεγάλα, έχουν αναπτυχθεί οι κατάλληλες υποδομές για την εξυπηρέτηση των τουριστών με τη

δημιουργία κάμπινγκ που είναι η κύρια τουριστική επιχείρηση που προτιμούν λόγω του χαμηλού κόστους διαμονής.¹

1 Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000

2.22 Κοσμοπολίτικος Τουρισμός

Ο αριστοκρατικός τουρισμός όπως ονομάζεται απευθύνεται σε άτομα υψηλών εισοδημάτων που συνήθως δεν απασχολούνται σε εργασίες με χρονικά όρια και έτσι έχουν ελεύθερο χρόνο να ταξιδεύουν και οι απαιτήσεις είναι υψηλών προδιαγραφών σε υπηρεσίες και αγαθά.

Οι τουρίστες της μορφής αυτής ταξιδεύουν συνήθως με ιδιόκτητα αεροπλάνα ή πλοία, διαμένουν σε πολυτελή καταλύματα και ζουν κοσμική ζωή με συναναστροφές υψηλού επιπέδου. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι για ν' αναπτυχθεί τέτοιου είδους και επιπέδου τουρισμός θα πρέπει οι υποδομές και οι υπηρεσίες να είναι σε τέτοιο επίπεδο που ικανοποιούν κάθε ανάγκη του πελάτη οποιαδήποτε στιγμή όσο απίθανη και αν είναι. Τα οικονομικά οφέλη είναι αυτονόητα και παρατηρείται ότι περιοχές κοσμοπολίτικου τουρισμού είναι επώνυμες ανά τον κόσμο και η προβολή τους γίνεται κυρίως από τον τηλεοπτικό και έντυπο τύπο όπου φιλοξενούνται καθημερινά στις κοσμικές στήλες και στα παράθυρα των καναλιών μεγιστάνες του πλούτου τα ξενοδοχεία και τα μέρη στα οποία διαμείνανε.²

2 Σφακιανάκης Μ. <<Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

2.23 Επιλεκτικός Τουρισμός

Η συνειδητοποίηση των τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και των κρατικών φορέων άσκησης τουριστικής πολιτικής των χωρών υποδοχής τουριστών, ότι η ικανοποιητική απόδοση των κεφαλαίων που έχουν επενδύσει γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη με την πίεση από μέρους των Tour Operators για χαμηλότερες τιμές τους οδήγησε στην ανάπτυξη του επιλεκτικού τουρισμού.

Όταν αναφερόμαστε στον επιλεκτικό τουρισμό εννοούμε τους τουρίστες υψηλής εισοδηματικής τάξης που μπορούν να δαπανήσουν για την ικανοποίηση των τουριστικών τους αναγκών μεγάλα ποσά που απαιτούν όμως οι προσφερόμενες σ' αυτούς υπηρεσίες να είναι ανάλογες υψηλού επιπέδου.

Οι τουρίστες του επιλεκτικού τουρισμού δρουν συνήθως μεμονωμένα με τη δημιουργία δικών τους προγραμμάτων χωρίς να ακολουθούν καθιερωμένα τουριστικά πακέτα.

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του επιλεκτικού τουρισμού είναι η χώρα υποδοχής να διαθέτει την κατάλληλη υποδομή με καλό και άνετο συγκοινωνιακό δίκτυο, με πολυτελέστατα ξενοδοχεία υψηλής ποιοτικής στάθμης, νυχτερινή ζωή, αγορά πολυτελών ειδών, αξιόλογα μουσεία, πλούσιες πινακοθήκες και καλές περιβαλλοντικές συνθήκες.¹

1 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

Κεφάλαιο 3 (Χειμερινός Τουρισμός)

Ο χειμερινός τουρισμός είναι απλά η ονομασία της κατηγορίας εκείνων των μορφών τουρισμού, που έχουν κοινό χαρακτηριστικό ότι αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όταν δηλαδή στον τουριστικό προορισμό επικρατεί χειμώνας.

Οι μορφές του χειμερινού τουρισμού είναι οι παρακάτω:

- Ο χιονοδρομικός τουρισμός.
- Ο τουρισμός παραχείμασης.
- Ο τουρισμός χειμερινών σπορ

3.1.1 Χιονοδρομικός τουρισμός

Ο χιονοδρομικός τουρισμός είναι εκείνη η εναλλακτική μορφή τουρισμού κατά τη διάρκεια της οποίας, η κύρια δραστηριότητα των τουριστών είναι οι χιονοδρομίες.

Συχνά, αλλά όχι σωστά, ο χιονοδρομικός τουρισμός αναφέρεται σαν χειμερινός ή ορεινός τουρισμός. Υπάρχει η εσφαλμένη εντύπωση ή ίσως έχει καλλιεργηθεί ανάλογα και το έδαφος ότι στους τουριστικούς προορισμούς, τα βουνά θα πρέπει να καλύπτονται από χιόνι και να διαθέτουν πίστες για σκι ώστε να συμπεριφερθούν και αυτά σαν χειμερινός ή ορεινός τουρισμός.

Ο χιονοδρομικός τουρισμός είναι ο τουρισμός που γίνεται στα χιονοδρομικά κέντρα, η μορφή αυτή μπορεί να υποστηρίξει κανείς ότι αφορά άτομα με υψηλό

εισόδημα (αν σκεφτεί κανείς ότι ο εξοπλισμός του σκι κοστίζει πάνω από 7.500€), αλλά και άτομα τα οποία ανήκουν σε ορειβατικούς συλλόγους που δεν κάνουν πρωταθλητισμό αλλά με τη βοήθεια των συλλόγων τους ξεπερνούν τα όποια οικονομικά προβλήματα, που δημιουργούνται από το κόστος του εξοπλισμού.

Στη χώρα μας λειτουργούν γύρο στα 20 οργανωμένα, με βάση τα ελληνικά δεδομένα, χιονοδρομικά κέντρα που κατά την διάρκεια της περιόδου συγκεντρώνουν ικανοποιητικό αριθμό επισκεπτών. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα χιονοδρομικά κέντρα που στη χώρα μας συνίσταται στην κακή ποιότητα στις πίστες κατάβασης (δεν υπάρχουν πίστες κατάβασης για προχωρημένους και μη) δεν υπάρχει καλή υποδομή στην υποδοχή των σκιέρ και τα ξενοδοχεία των περιοχών αυτών προσφέρουν πολύ λίγα σε σχέση με την τιμή ανά άτομο ανά διανυκτέρευση.

Σε σχέση με την οργάνωση των ξένων χιονοδρομικών κέντρων και κυρίως της Αυστρίας είμαστε σαν χώρα πολύ πίσω και αυτός είναι ο κύριος λόγος που η μορφή αυτή του τουρισμού δεν έχει προωθηθεί στο εξωτερικό.¹

1 Παυλόπουλος Π. <<Ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα , ανάλυση . συμπεράσματα , προτάσεις >> Ι.Τ.Ε.Π. Αθήνα 2001

3.1.2 Τουρισμός Παραχείμασης

Με τον όρο παραχείμαση εννοούμε την παραμονή ατόμων, που προέρχονται από μέρη με χαμηλές θερμοκρασίες τους χειμερινούς μήνες και προβλήματα υγείας που πηγάζουν από αυτές, σε περιοχές που τη συγκεκριμένη περίοδο οι θερμοκρασίες είναι ηπιότερες. Η παραμονή είναι συνήθως μακράς διάρκειας (4 εβδομάδες τουλάχιστον).²

Στη χώρα μας τέτοιες περιοχές είναι η Κρήτη, η Ρόδος και οι νότιες περιοχές της Πελοποννήσου, αλλά αυτή η μορφή τουρισμού είναι ανύπαρκτη. Αυτό που υπάρχει είναι μια μορφή κλασικού τουρισμού διακοπών εκτός τουριστικής αιχμής με επίκεντρο κάποιες πολιτιστικές δραστηριότητες. Ο τουρισμός παραχείμασης για τη χώρα μας μπορεί να αποτελέσει μια από τις πολλές εναλλακτικές μορφές που μπορούν να αμβλύνουν το πρόβλημα της εποχικότητας και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να στραφεί η πολιτεία.

2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

Τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν είναι βασικά επιδοτούμενα προγράμματα σε όλα τα στοιχεία του τουριστικού πακέτου ιδιαίτερα σε περιοχές που ευνοούν οι

καιρικές συνθήκες και η υποδομή και η ανοδομή μπορεί να ανταποκριθεί στη κάλυψη των τουριστών που θα επιλέξουν αυτή την μορφή τουρισμού.¹

1 Σφακιανάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

3.1.3 Τουρισμός χειμερινών σπορ²

Ο τουρισμός χειμερινών σπορ είναι μια δυναμική μορφή τουρισμού που προσπαθούν να αναπτύξουν οι χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών στο πλαίσιο της προσπάθειάς τους να διαφοροποιήσουν το τουριστικό τους προϊόν και με αυτόν τον τρόπο να αξιοποιήσουν και να εκμεταλλευτούν τους αδρανείς μήνες και να προσελκύσουν διάφορες κατηγορίες τουριστών, κυρίως δε τουριστών υψηλής εισοδηματικής στάθμης.

Ο τουρισμός χειμερινών σπορ καλύπτει το σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων που διεξάγονται στη διάρκεια του χειμώνα. Συγκεκριμένα καλύπτει τις δραστηριότητες εκείνες που εκδηλώνονται σε ορισμένο γεωγραφικό χώρο και για την ακρίβεια συνήθως σε ορεινές περιοχές σε συνδυασμό πάντα με ορισμένες κλιματολογικές συνθήκες, όπως για παράδειγμα χαμηλές θερμοκρασίες που πλησιάζουν 0° Κελσίου ή και κάτω από αυτούς, πολύ χιόνι κλπ

Τα άτομα που κάνουν αυτής της μορφής του τουρισμού, συνδέονται αποκλειστικά με χειμερινά σπορ και με συναφείς προς αυτά δραστηριότητες, και ουσιαστικά είναι τα άτομα που κάνουν χιονοδρομικό τουρισμό.

Η ανάπτυξη του τουρισμού χειμερινών σπορ προϋποθέτει εκτός άλλων τη δημιουργία μιας κατάλληλης υποδομής και ανοδομής, όπως για παράδειγμα άρτια οργανωμένα χιονοδρομικά κέντρα, πίστες πάγου για παγοδρομίες και καλλιτεχνικό πατινάζ, πίστες πάγου για αγωνιστικά έλκηθρα και άλλης κατηγορίας έλκηθρα, αγωνιστικές πίστες σκι, πίστες σκι για παιδιά, αρχάριους και ερασιτέχνες σκιέρ, τουριστικά καταλύματα όλων των κατηγοριών και κυρίως πέντε και τεσσάρων αστέρων, συγκοινωνιακή σύνδεση των τόπων χειμερινών σπορ με τα μεγάλα αστικά κέντρα και τους χώρους άφιξης-αναχώρησης τουριστών, όπως για παράδειγμα αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί, λιμάνια κλπ.

2 Σφακιανάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

3.2 Ειδικές τουριστικές μορφές

Οι ειδικές μορφές τουρισμού χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη ενός ειδικού κινήτρου στη ζήτηση και από την ανάπτυξη μιας αντίστοιχης ειδικής υποδομής. Με τις ειδικές μορφές τουρισμού οι άνθρωποι αναζητούν έναν διαφορετικό τρόπο διακοπών ο οποίος συνδέεται με την προστασία της κουλτούρας την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

3.2.1 Κυνηγετικός Τουρισμός

Το Κυνήγι αποτελεί παραδοσιακή δραστηριότητα της Ελληνικής υπαίθρου. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις 250.000 άτομα ασκούν κυνηγετική δραστηριότητα, ενώ σε δεκάχρονη βάση αυτός ο αριθμός ανέρχεται σε 300.000 άτομα. Μια αξιοσημείωτη παράμετρος είναι ο εποχιακός χαρακτήρας της θήρας, καθώς η κυνηγετική περίοδος διαρκεί 6 σχεδόν μήνες, σύμφωνα με την εκάστοτε Ετήσια Ρυθμιστική (Ρυθμίσεις Θήρας) και συγκεκριμένα από τις 20/8 έως τις 28/2.

Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι η κυνηγετική περίοδος χρονικά συμπίπτει σε μεγάλο βαθμό με την περίοδο χαμηλής τουριστικής πίεσης για την χώρα μας, και κατά την έννοια αυτή η θήρα συν-καταλέγεται στον χειμερινό τουρισμό. Παράλληλα ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα έχει κατά γενική ομολογία χαμηλό βαθμό ανάπτυξης, ενώ σε σύγκριση με το σύνολο της ετήσιας τουριστικής κίνησης αφορά ένα ελάχιστο ποσοστό (μικρότερο του 10%). Σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, αποτελεί προτεραιότητα η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού στην Ελλάδα. Μια τέτοια πολιτική κατά τον σχεδιασμό της επιμερίζεται στην ανάπτυξη εσωτερικού και εξωτερικού χειμερινού τουρισμού. Με βάση ειδική μελέτη του Ελληνικού Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων, το κυνήγι αποτελεί μορφή εναλλακτικού φυσιολατρικού τουρισμού (όπως η πεζοπορία, ορειβασία, ποδηλασία, η κατασκήνωση, η ιππασία κλπ.)

Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) ιδρύθηκε το 1996 με πρωτοβουλία των επιχειρηματικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού και με τη συμπαράσταση προσωπικοτήτων της οικονομικής ζωής και του πνευματικού κόσμου της χώρας.

Η παραπάνω λοιπόν διαπίστωση αποτελεί άλλη μια διαπίστωση για την ανάγκη ανάπτυξης του κυνηγετικού τουρισμού. Όσον αφορά την παρούσα κατάσταση επιγραμματικά αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

- Η μεγάλη προκατάληψη κατά του κυνηγιού δεν έχει επιτρέψει εκ μέρους των θεσμοθετημένων κρατικών φορέων τον σχεδιασμό ανάπτυξης του κυνηγετικού τουρισμού.
- Τα διαρκή προβλήματα που αντιμετωπίζει το κυνήγι στην Ελλάδα, δεν επιτρέπουν σε ικανοποιητικό βαθμό στις κυνηγετικές οργανώσεις να διατυπώσουν προτάσεις και να εφαρμόσουν σχέδια ανάπτυξης του κυνηγετικού τουρισμού.
- Δεν υπάρχουν στοιχεία για την άσκηση του κυνηγετικού τουρισμού στη χώρα μας. Είναι μόνο ευρέως γνωστά, ότι υπάρχουν περιοχές που οικονομικά ενισχύονται σημαντικά από το κυνήγι (ν. Γρεβενών, Καστοριάς, περιοχές των ν. Έβρου, Σερρών κλπ).
- Ο αριθμός των Ελλήνων κυνηγών είναι γνωστός, και υπάρχουν στατιστικά αξιοποιήσιμα στοιχεία όσον αφορά προσωπικές πληροφορίες (επάγγελμα, κατοικία, οικογενειακή κατάσταση κλπ), αλλά και τις προτιμήσεις τους (περιοχές που κυνηγάνε, είδη, αριθμό θηρεύσιμων ειδών κλπ).
- Οι περιοχές με αξιόλογη θηραματική αξία είναι σε ικανοποιητικό βαθμό γνωστές, από εμπειρία και καταγραφές.
- Η συντριπτική πλειοψηφία των χρηστών των θηραματικών πόρων (οι κυνηγοί δηλαδή) ανήκουν σε κάποιο Κυνηγετικό Σύλλογο, του οποίου τις αποφάσεις μέσω των διοικητικών επεμβάσεων που προβλέπουν τα καταστατικά επηρεάζουν, αλλά και οφείλουν να ακολουθούν.
- Οι κυνηγοί αποτελούν την μοναδική κατηγορία χρηστών φυσικών πόρων που είναι ενταγμένοι σε τριτοβάθμια διοικητική δομή, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη εθνικής στάσης από τα αρμόδια όργανα.
- Υπάρχει μηχανισμός ελέγχου της άσκησης της κυνηγετικής δραστηριότητας, τόσο από την Πολιτεία (Δασική Υπηρεσία κυρίως) όσο και από το Σώμα Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής και τους εποχιακούς Θηροφύλακες των Συλλόγων. Το γεγονός αυτό, όσα προβλήματα και αν υπάρχουν, αποτελεί θετική διαφοροποίηση σε σχέση με την δυνατότητα ελέγχου άλλων υπαίθριων τουριστικών δραστηριοτήτων.

- Κυκλοφορούν αρκετά κυνηγετικά περιοδικά, ειδικά ένθετα στις εφημερίδες και υπάρχουν διαδικτυακοί τόποι (Internet sites), όπου υπάρχει τεράστια δυνατότητα για προβολή και διαμόρφωση τάσεων κυνηγετικού τουρισμού.
- Ο κυνηγετικός τουρισμός ασκείται κατά συντριπτική πλειοψηφία από Έλληνες κυνηγούς, ενώ ελάχιστοι είναι προς το παρόν οι αλλοδαποί κυνηγοί στη χώρα μας.

Αυτές είναι αδρομερείς διαπιστώσεις στις οποίες επιπρόσθετα μπορεί κάποιος να αναφέρει τις εξής επισημάνσεις:

- Η κυνηγετική δραστηριότητα είναι μεν εποχιακή δραστηριότητα, αλλά ο κάθε κυνηγός δραστηριοποιείται "τουριστικά" όλο τον χρόνο. Ένα μεγάλο ποσοστό, που κατέχει κυνηγετικό σκύλο, προβαίνει σε εκπαίδευση σκύλων πέραν ασφαλώς της κυνηγετικής περιόδου. Επίσης υπάρχουν εξορμήσεις γνωριμίας με περιοχές κυνηγετικού ενδιαφέροντος ή προετοιμασίας πριν την έναρξη του κυνηγίου.
- Κατά την άσκηση της θήρας οι κυνηγοί έχουν την ευκαιρία να επισκεφτούν πολλά όμορφα τοπία. Τις περιοχές αυτές, σύμφωνα με τα στοιχεία από ερωτηματολόγια, επισκέπτονται ξανά με τις οικογένειές τους και με τους φίλους τους, και μετά την λήξη της κυνηγετικής περιόδου.
- Έχουν ήδη ξεκινήσει διαφημίσεις για κυνηγετικό τουρισμό σε περιοδικά και εφημερίδες.
- Πολλοί φορείς, κυρίως της Αυτοδιοίκησης, σχεδιάζουν ενέργειες που θα επηρεάσουν την άσκηση της θήρας στην περιοχή τους.
- Είναι εμφανής η προσπάθεια ορισμένων φορέων να περιορίσουν ή και να καταργήσουν το κυνήγι στη χώρα μας.
- Η λαθροθηρία είναι μια δυσάρεστη πραγματικότητα, η οποία αποβαίνει πάντα εις βάρος της φυσιογνωμίας του κυνηγιού.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται προφανής η ανάγκη κατάρτισης μιας αναλυτικής μελέτης για την ανάπτυξη του κυνηγετικού τουρισμού. Είναι επίσης εμφανές ότι δεν υπάρχει προς το παρόν καμιά ουσιαστική προσπάθεια της Πολιτείας για να ευνοήσει την ανάπτυξη του κυνηγετικού τουρισμού, ενώ επίσης υπάρχει ολιγωρία για την προάσπισή του σε κάθε περίπτωση που κακόβουλα ή ανακριβή σχόλια δημοσιεύονται σε διάφορα έντυπα.

Από πλευράς επιχειρηματιών υπάρχει άγνοια για το αντικείμενο του κυνηγιού, όσον αφορά την "τουριστική αξία" του, ή παρατηρούνται αποσπασματικές ή βιαστικές επενδυτικές κινήσεις. Π.Χ. Επιχειρηματίας διαφήμιζε ξενώνα απευθυνόμενος σε κυνηγούς αναφέροντας ότι βρίσκεται μέσα σε καταφύγιο Αγρίας Ζωής. Όταν του εξηγήθηκε ότι το κυνήγι δεν επιτρέπεται σε καταφύγια άγριας ζωής, "έπεσε απ' τα σύννεφα" καθώς νόμιζε ότι με το νεοσύστατο καταφύγιο θα προσέλκυε περισσότερο κόσμο.

Αν εξετάσουμε το θέμα με επιχειρηματικά κριτήρια, τότε αναφερόμαστε σε ένα δυνητικό προϊόν "κυνηγετικός τουρισμός", το οποίο όμως δεν έχει δυνητικούς πελάτες αλλά πραγματικούς και μάλιστα για αυτούς τους πελάτες γνωρίζουμε το όνομά τους, την διεύθυνσή τους, το επάγγελμά τους, την ηλικία και τις προτιμήσεις συμπεριφοράς για το κυνήγι και άλλα βιογραφικά στοιχεία. Σε αντιδιαστολή αναφέρουμε τις επενδύσεις εκατοντάδων δισεκατομμυρίων δρχ (και εκατομμυρίων ευρώ πια) για ανάπτυξη άλλων μορφών εναλλακτικού τουρισμού, όπου δεν γνωρίζουμε τους πιθανούς πελάτες και ούτε καν τον βαθμό ζήτησης του οικοτουριστικού προϊόντος. Και όμως αυτή η άγνοια δεν εμποδίζει την κατάρτιση μελετών όπου προτείνεται η περικοπή δεκάδων παραδοσιακών δραστηριοτήτων εις όφελος κάποιας πιθανής έλευσης άγνωστων οικοτουριστών, όπου οι μελετητές προδικάζουν ότι θα έρθουν, θα είναι κυρίως Ευρωπαίοι και θα είναι οικονομικά εύρωστοι. Δεν αμφισβητείται ότι οι μελέτες αυτές έχουν κάποια βάση, αλλά εθελουφλούν όσοι παραγνωρίζουν όχι την δυναμική αλλά την πραγματική δύναμη των Ελλήνων και όχι μόνο των κυνηγών, ως πραγματικών και όχι δυνητικών καταναλωτών του τουριστικού προϊόντος. Επειδή το θέμα των αλλοδαπών κυνηγών άπτεται θεμάτων δικαίου, Ευρωπαϊκού και Εθνικού, δεν θα γίνει άλλη αναφορά στο παρόν άρθρο.

Δεν μπαίνουμε στη λογική της αξίας του κυνηγιού και της αντιδιαστολής επιχειρημάτων ένθεν και ένθεν, αλλά στη σημασία του ως μοχλός ανάπτυξης της Ελληνικής υπαίθρου. Ο σκοπός του παρόντος άρθρου είναι να αναδείξει την ωριμότητα του Εθνικού έργου "**Ανάπτυξη Κυνηγετικού Τουρισμού στην Ελλάδα**". Ένα έργο που πρέπει άμεσα να καταρτιστεί η μελέτη τεχνικό-οικονομικών όρων αλλά και συνολικής εφαρμογής του. Θα πρέπει όμως "ανάδοχος" του έργου να είναι το Ελληνικό Δημόσιο, με τους συναρμόδιους φορείς, κυρίως Υπ. Ανάπτυξης, ΕΟΤ, Υπ. Γεωργίας, ΥΠΕΧΩΔΕ και όχι κάποιος ιδιώτης. Ο δε ρόλος των Κυνηγετικών Οργανώσεων σε αυτό το έργο είναι προφανής και πρωταγωνιστικός.

1

1 www.kynigosnet.gr :Περί <<Ανάπτυξης κυνηγητικού τουρισμού >>

3.2.2 Πεζοπορία

Η **πεζοπορία** διακρίνεται σε απλή και ορεινή. Στην πρώτη κατηγορία, η ελάχιστη διανυόμενη απόσταση είναι 5 χλμ. (περίπου μια-δύο ώρες) και πραγματοποιείται σε εδάφη με πολύ μικρή κλίση (χωρίς μεγάλη υψομετρική διαφορά) κι ελαφρύ εξοπλισμό. Στη δεύτερη κατηγορία, η απόσταση των 15- 20 χλμ. και οι 5-8 ώρες πορείας αποτελούν τον κανόνα. Ο εξοπλισμός είναι εξειδικευμένος και ιδιαίτερα τη χειμερινή περίοδο επιβάλλεται να είναι ο κατάλληλος. Η ορεινή πεζοπορία μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε βουνό. Τα βασικά χαρακτηριστικά της είναι η υψομετρική διαφορά της διαδρομής, που μπορεί να φθάσει τα 500-600 μ. και το γεγονός ότι η πορεία γίνεται συνήθως σε υψόμετρα μεγαλύτερα των 500 μ.

Η Ελλάδα άργησε να δημιουργήσει ολοκληρωμένο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, πέραν των βασικών οδικών αρτηριών που διέσχιζαν τη χώρα. Μέχρι τότε, η επικοινωνία πραγματοποιούνταν, κυρίως, μέσω των μονοπατιών, τα οποία οι γεροντότεροι κάτοικοι των ορεινών χωριών αναφέρουν ακόμα σαν «δημοσιά» (δημόσιος, κεντρικός δρόμος), διότι γι' αυτούς αποτελούσε τη σημαντικότερη οδική πρόσβαση. Παρόλο που κάποια από τα παλιά μονοπάτια και τα πετρόκτιστα καλντερίμια, αληθινά έργα τέχνης, έχουν γίνει ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι, τα περισσότερα από αυτά ξεγλιστρούν ανάμεσα στους δρόμους και συνεχίζουν να υπάρχουν και να διατρέχουν βουνά, λόγγους και χαράδρες. Έτσι, τα τελευταία χρόνια, με διάφορες χρηματοδοτήσεις και από ποικίλους φορείς (δήμους ορειβατικούς συλλόγους, ιδιώτες κ.α.) συντηρήθηκαν, αναβίωσαν και σηματοδοτήθηκαν μεγάλα τμήματά τους σε όλη την Ελλάδα, δημιουργώντας ένα ευρύ δίκτυο συνολικού μήκους, περίπου, 3.500 χλμ. Το κυριότερο τμήμα τους καταλαμβάνουν οι επεκτάσεις των Ευρωπαϊκών Μονοπατιών Μεγάλων Διαδρομών

E4, E6 και κατηγορίας O (3.000 χλμ.), ενώ εκτός από αυτά έχουν διαμορφωθεί ακόμα 500 χλμ. μικρότερων μονοπατιών, που παρουσιάζουν εφάμιλλο ενδιαφέρον.

Μονοπάτι E4 (-GR): Ξεκινά από τα Πυρηναία Όρη και φθάνει στην Ελλάδα, μέσω της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Το ελληνικό τμήμα του E4, διασχίζει τη βόρεια και κεντρική Ελλάδα, την Πελοπόννησο, καταλήγει στο Γύθειο και συνεχίζεται στο νησί της Κρήτης. Προσφέρει, έτσι, τη δυνατότητα στον πεζοπόρο ή τον ορειβάτη να γνωρίσει όλη την ποικιλία του ελληνικού τοπίου και τον πλούτο της ελληνικής φύσης.¹

Το μεγαλύτερο υψόμετρο της συνολικής διαδρομής είναι η κορυφή του Ολύμπου Σκολιό (2.911 μ.). Ιδανική περίοδος για να περπατηθεί το E4 στην Ελλάδα είναι από 15 Μαΐου έως αρχές Οκτωβρίου. Συχνά, οι νέες διανοίξεις δασικών δρόμων μπορούν να προκαλέσουν σύγχυση στον ορειβάτη. Μερικά χωριά της διαδρομής είναι ακατοίκητα τον χειμώνα, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η δυνατότητα διανυκτέρευσης. Το κλίμα είναι μεσογειακό και παρουσιάζει μεγάλη ξηρασία το καλοκαίρι και σημαντική διαφορά θερμοκρασίας την ημέρα από τη νύκτα. Η περίοδος που μπορεί να συναντήσει κανείς χιόνια κατά μήκος της διαδρομής είναι από τον Νοέμβριο έως τον Ιούνιο. Η διαδρομή το νότιου τμήματος του Μονοπατιού (Πελοπόννησος και Κρήτη) είναι αρκετά ευκολότερη από εκείνη του βόρειου και μπορεί να περπατηθεί όλες τις εποχές του χρόνου, επειδή το κλίμα εκεί είναι ηπιότερο.

Μονοπάτι E6: Το ελληνικό τμήμα του έχει δύο σκέλη. Το πρώτο ξεκινά από την περιοχή των Πρεσπών και μέσω Καστοριάς, Ιωαννίνων και Δωδώνης φτάνει ως την πόλη της Ηγουμενίτσας. Το δεύτερο σκέλος ξεκινά από την περιοχή της Φλώρινας, διασχίζει τις ορεινές περιοχές της δυτικής, κεντρικής και ανατολικής Μακεδονίας (κατά μήκος των συνόρων της Ελλάδας με τη FYROM και τη Βουλγαρία) και φτάνει ως την πόλη της Αλεξανδρούπολης, στην περιοχή της Θράκης.²

1 www.eot.gr : E.O.T. (Ευρωπαϊκό μονοπάτι μεγάλων διαδρομών E4 GR)

2 www.eot.gr : E.O.T. (Ευρωπαϊκό μονοπάτι E6 GR)

3.2.3 Ορειβασία

Η **ορειβασία** αποτελεί την πλέον δύσκολη μορφή της πεζοπορίας. Συνήθως στόχος της ορειβασίας είναι η κατάκτηση κάποιας κορυφής. Στην ορειβασία η απόσταση δεν παίζει ουσιαστικό ρόλο. Πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι ανά ώρα

καλύπτονται περίπου 300 μέτρα υψομετρικής διαφοράς που σημαίνει ότι για να ανέβει κανείς 1000 μέτρα απαιτούνται περίπου 4 ώρες μαζί με τις στάσεις. Μια συνήθης ορειβατική ανάβαση διαρκεί 7-10 ώρες μαζί με την επιστροφή.¹

3.2.4 Αναρρίχηση²

Τέλος, **αναρρίχηση** χαρακτηρίζεται το σκαρφάλωμα, με καλοκαιρινές συνθήκες (με χειμερινές χαρακτηρίζεται **αλπινισμός**), σε οποιαδήποτε κορυφή βουνού, που γίνεται τους από την απόκρημνη πλευρά τους (ορθοπλαγιά) και στην οποία εφαρμόζεται αναγκαστικά η αναρριχητική τεχνική (μικρού ή μεγάλου βαθμού δυσκολίας) με τη χρήση βοηθητικών οργάνων. Στην Ελλάδα υπάρχουν τους περιοχές όπου μπορεί κανείς να κάνει ελεύθερη αναρρίχηση, αλλά και τους σχολές τεχνητής αναρρίχησης.

Τους οι αναγκαίες πληροφορίες για τους ορεινές διαδρομές και μονοπάτια, τον τρόπο πρόσβασης, τους εγκαταστάσεις, τα ορειβατικά καταφύγια σε όλη τη χώρα, τους οργανωμένες εκδρομές και τους τοπικές συνθήκες για πεζοπορία, ορειβασία ή αναρρίχηση στα ελληνικά βουνά, παρέχονται από την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.) και τους τοπικούς πεζοπορικούς και ορειβατικούς συλλόγους.

1 2 www.eooa.gr : Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης <<Ορεινά καταφύγια >>

3.2.5 Bird watching

Στη χώρα μας αρχίζει να κάνει την εμφάνιση τη μίας ειδικής μορφής τουρισμού που λέγεται bird watching και όπως αναφέρεται και από το όνομα του έχει σχέση με την παρακολούθηση των αποδημητικών πουλιών. Είναι μια μορφή τουρισμού που απευθύνεται σε άτομα με μεγάλο οικονομικό βαλάντιο όπως επιστήμονες, ερευνητές και άτομα τα οποία ασχολούνται συστηματικά με την έρευνα.

1 www.eot.gr : Ε.Ο.Τ. << Αθλητικών δραστηριοτήτων >> , <<Διακοπές στο βουνό >>, και περί <<χιονοδρομίας >> και <<πεζοπορίας >>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4(Χιονοδρομικά κέντρα)¹

1 www.gtp.gr :GTP <<χιονοδρομικά κέντρα >>

ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ

Μέσα σε ένα μαγευτικό περιβάλλον στο βορειοδυτικό τμήμα του νομού Γρεβενών, σε απόσταση 42 χλμ. από την πρωτεύουσα του νομού, στην καρδιά της αθάνατης Πίνδου, βρίσκεται το Εθνικό Χιονοδρομικό

Κέντρο Βασιλίτσας. Λειτουργούν 2 συρόμενοι αναβατήρες και ένας για αρχαίους στην θέση Μπαλντούμα. Οι αναβατήρες αυτοί οι πρώτος με το όνομα Μιγδάνης μήκους 800 μ. σε υψόμετρο 1810 - 2034 μ. και ο δεύτερος με το όνομα Τυμφαία μήκους 980 μ. σε υψόμετρο 1774 - 2040 δίνουν νέες προοπτικές και δυνατότητες στο χιονοδρομικό κέντρο ανεβάζοντας την δυναμικότητα του και κατατάσσοντας το στα πρώτα στη Βόρεια Ελλάδα. Όλοι οι αναβατήρες εξυπηρετούν πίστες διαφόρων δυσκολιών και κλίσεων συνολικού μήκους 22 χλμ., που δεν έχουν δεχθεί εξωτερικές παρεμβάσεις, έχουν διατηρήσει την φυσική ομορφιά και αποτελούν το μεγάλο πλεονέκτημα της Βασιλίτσας.

Δύο πίστες του κέντρου έχουν χαρακτηριστεί από την F.I.S Ολυμπιακών προδιαγραφών, πίστα Δίας (στον διθέσιο) μήκους: 1000 μ. - υψομετρικής διαφοράς 289 μ. (1814 -2103) GS - SL και πίστα Τυμφαία α) μήκους: 760 μ. υψομετρικής διαφοράς 254 μ. (1780 -2034) και β) μήκους 950 μ. υψομετρικής διαφοράς 290 μ.(1744-2034).

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η ανανέωση και η επέκταση των εγκαταστάσεων σε πίστες και αναβατήρες είναι ο συνεχής σκοπός των υπευθύνων του Εθνικού Χιονοδρομικού Κέντρου Βασιλίτσας.

Στην δυναμικότητα του είναι 14 πίστες, μέτριας και μεγάλης δυσκολίας, οι οποίες εξυπηρετούνται από 6 αναβατήρες (2 εναέριους και 4 συρόμενους). Για τους φανατικούς του νυκτερινού σκι υπάρχει πίστα που φωτίζεται. Στις εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού περιλαμβάνεται, σαλέ για καφέ και ποτό και ξενώνας για την διαμονή των φανατικών του σκι.

Καταφύγια:

Καταφύγιο Γουμάρας. Στο Διάσελο Βασιλίτσας σε υψόμετρο 1800 μ. λειτουργεί ορεινό καταφύγιο του Χιονοδρομικού Ορειβατικού Συλλόγου Γρεβενών, δυναμικότητας 30 ατόμων. Στις δυνατότητες του καταφυγίου περιλαμβάνονται 2 τζάκια, κεντρική θέρμανση και οργανωμένη κουζίνα. Η ύδρευση γίνεται από δεξαμενή, (πληροφορίες Χ.Ο.Σ. Γρεβενών τηλ.:24620.28.602).

Καταφύγιο Χ.Ο.Σ. Γρεβενών. Ένα ακόμη καταφύγιο λειτουργεί στο Διάσελο Βασιλίτσας και αυτό του Χ.Ο.Σ. Γρεβενών, δυναμικότητας 50 ατόμων με κεντρική θέρμανση και οργανωμένη κουζίνα, (πληρ. Τηλ.: 24620.81.208)

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
Ελιμεία	Συρόμενος	1060	272
Μιγδάνης	Συρόμενος	800	224
	Συρόμενος	980	296
Φίλιππος	Εναέριος	1016	183
Μ.Αλέξανδρος	Εναέριος	913	313
Baby Lift		250	
Baby Lift		210	

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομ. Διαφορά μ.
Στρούγκα	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1040	
Γαλανή	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1060	
Δρόμος (περιφερειακή)	Εύκολη (πράσινη)	1680	
Πηγές	Πολύ Δύσκολη - Δύσκολη (μαύρη - κόκκινη)	1060	
Δίας (αθλητική)	Πολύ Δύσκολη - Δύσκολη (μαύρη - κόκκινη)	1000	
Λίμνες	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1850	
Δίστρατο	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1630	
(Ελιμεία Διθέσιου)	Δύσκολη (κόκκινη)	700	
Ελιμεία 1	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1100	
Ελιμεία 2	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	1100	
Δάσος	Δύσκολη - Μέτρια (κόκκινη+μπλε)	2052	
Δρόμος	Εύκολη (πράσινη)	2080	
Μιγδάνης	Δύσκολη (κόκκινη)	850	
Αννίτσα	Πολύ Δύσκολη - Δύσκολη (μαύρη - κόκκινη)	920	
Σαμαρίνα	Πολύ Δύσκολη - Δύσκολη (μαύρη - κόκκινη)	1020	

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΣΙΛΙΤΣΑΣ

ΠΙΣΟΔΕΡΙ¹

Στη συμβολή των οροσειρών του Βαρνούντα του Βερνίου 19 χλμ δυτικά από τη πόλη της Φλώρινας και σε υψόμετρο 1600-1900μ. σχηματίζεται αυχένας, όπου είναι η διάβαση Βίγλας – Πισοδερίου. Στην θαυμάσια αυτή τοποθεσία, μέσα σε ένα υπέροχο δάσος από οξιές, βρίσκεται ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας.

Οι εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού κέντρου Βίγλας μπορούν να προσφέρουν στον επισκέπτη και να καλύψουν ακόμη και τους πιο απαιτητικούς. Υπάρχουν 10 πίστες ολυμπιακών προδιαγραφών ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν όλες τις κατηγορίες των skier αλλά και Στη συμβολή των οροσειρών του Βαρνούντα και του Βέρνου, 19 χλμ δυτικά από τη πόλη της Φλώρινας και σε υψόμετρο 1600- 1900 μ. σχηματίζεται αυχένας, όπου είναι η διάβαση Βίγλας - Πισοδερίου. Στην θαυμάσια αυτή τοποθεσία, μέσα σε ένα υπέροχο δάσος από οξιές, βρίσκεται ένα από τα καλύτερα χιονοδρομικά κέντρα της Ελλάδας. των snowboarder.

Στο χιονοδρομικό κέντρο υπάρχουν 5 αναβατήρες, 3 συρόμενοι και 2 εναέριοι ώστε να εξυπηρετούν μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Η πανοραμική θέα της Πρέσπας από τις κορυφές των πιστών είναι μαγευτική, γιατί συνδυάζεται με τη θεά των γύρω χιονισμένων βουνοκορφών.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/Florina/xionodromiko/2_2.jpgΣτις εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού με θέα τις πίστες και το βουνό, λειτουργεί σαλέ, που εκτός των αναγκών που καλύπτει για εστίαση και αναψυχή, θα βρείτε και χώρο ενοικίασης εξοπλισμού ειδών σκι, καθώς και σχολή σκι. Ακόμη στο χώρο του χιονοδρομικού κέντρου Βίγλας, θα βρείτε το Καταφύγιο του Συλλόγου Ορειβατών Χιονοδρόμων Φλώρινας που εκτός της φιλοξενίας προσφέρει και υπηρεσίες εστιατορίου.

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρ. Διαφορά μ.
Πισοδέρι I	2θέσιος, εναέριος	1400	
Πισοδέρι II	2θέσιος, εναέριος		
Ski - lift			
Baby lift I			
Baby lift II			

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψ. Διαφορά μ.
Μαύρη	Πολύ Δύσκολη (μαύρη)	800	
Ηρακλής	Δύσκολη (κόκκινη)	1450	
Καινούργια I	Δύσκολη (κόκκινη)	2000	
Καινούργια II	Δύσκολη (κόκκινη)	2000	
Αφροδίτη	Μέτρια - Δύσκολη (μπλε - κόκκινη)	1850	
Περιφερειακή	Εύκολη (πράσινη)	6000	
Δρόμου Αντοχής I		1500	
Δρόμου Αντοχής II		2000	
Δρόμου Αντοχής III		2500	
Αρχαρίων I		800	
Αρχαρίων II		800	
Παιδικές	4 πίστες	200-500	
Διαδρομή Cross country		5000	

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=images/elatoxori2.jpg **ΕΛΑΤΟΧ**

ΩΡΙ

Το χιονοδρομικό κέντρο Ελατοχωρίου βρίσκεται στη θέση «Παπα - χωράφι », στα όρια των νομών Πιερίας - Ημαθίας - Κοζάνης, στο ιδιόκτητο δάσος Ελατοχωρίου, σε υψόμετρο βάσης 1400μ. και κορυφής (πρώτο Lift) 1700 μ., στη θέση «Λιθαρίστρα», με προοπτική να φτάσει στη θέση «Θωμά Ράχη», σε υψόμετρο 2054 μ. Απέχει 36 χιλιόμετρα από την πόλη της Κατερίνης και 8 χιλιόμετρα από το Ελατοχώρι.

Διαθέτει ένα διαθέσιμο εναέριο αναβατήρα μήκους 1287 μέτρων, με δυνατότητα εξυπηρέτησης 1200 ατόμων ανά ώρα, ένα baby lift μήκους 130 μέτρων, με δυνατότητα εξυπηρέτησης 600 ατόμων ανά ώρα. Λειτουργεί μία κεντρική πίστα μήκους 1500 μέτρων, χαρακτηρισμένη «κόκκινη», μία περιφερειακή πίστα μήκους 2000 μέτρων με μέση κλίση 15%, χαρακτηρισμένη «πράσινη» και μία πίστα αρχαρίων μήκους 250 μέτρων, χαρακτηρισμένη «πράσινη». Διαθέτει επίσης κατάστημα ενοικίασης σκι, snowboard, ειδών ένδυσης και εξοπλισμού.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στο χιονοδρομικό κέντρο Ελατοχωρίου λειτουργεί καινούργιο σαλέ, με όλες τις ανέσεις και το κυριότερο πλήρως ενταγμένο στο περιβάλλον.

Θα βρείτε καταστήματα πώλησης και ενοικίασης εξοπλισμού και ειδών χιονοδρομίας, σχολές Χιονοδρομίας, ιατρείο για πρώτες βοήθειες με μόνιμο γιατρό σε καθημερινή βάση, κατά την διάρκεια λειτουργίας του Χιονοδρομικού Κέντρου.

Για το αυτοκίνητό σας δεν θα συναντήσετε πρόβλημα αφού το χιονοδρομικό διαθέτει επαρκείς χώρους στάθμευσης. Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει και τα απαραίτητα μηχανήματα για την συντήρηση των πιστών, φροντίζοντας πάντα για την ασφάλεια, την άνεση και την εξυπηρέτησή σας.

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομ. μ.	Διαφορά
Δίας	Διθέσιος εναέριος (1200 άτομα/ώρα)	1187	282	
Απόλλων	Συρόμενος (600 άτομα/ώρα)	700	112	
Baby-Lift	Συρόμενος (600 άτομα/ώρα)	150	20	
Baby-Lift	Συρόμενος (600 άτομα/ώρα)	150	20	

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομ. μ.	Διαφορά
Κλειώ	Δύσκολη - Πολύ Δύσκολη (κόκκινη+μαύρη)	1500	282	

Ερατώ	Πολύ Εύκολη (πράσινη)	2500	200
Καλλιόπη	Εύκολη (πράσινη)	800	112
Πολύμνια	Πολύ Εύκολη (πράσινη)	2200	170
Θάλεια Α'	Πολύ Εύκολη (πράσινη)	150	20
Θάλεια Β'	Πολύ Εύκολη (πράσινη)	150	10
Snowboard		500	
Ελκήθρων		700	

ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

Το χιονοδρομικό κέντρο Καΐμακτσαλάν είναι το κέντρο με το μεγαλύτερο υψόμετρο στην Ελλάδα ενώ στην κορυφή του, σε υψόμετρο 2.524 μ. υπάρχει ένα μοναδικό σε ομορφιά εκκλησάκι. Το Καΐμακτσαλάν θεωρείται ως «η Αράχοβα του Βορρά» λόγω των παραδοσιακών, γραφικών οικισμών οι οποίοι υπάρχουν στην περιοχή και συγκεντρώνουν όλη την κοσμική, βόρεια Ελλάδα. Με μακριές και φαρδιές πίστες, χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία, θεωρείται ως το ιδανικό κέντρο για βελτίωση τεχνικής και διαδρομές σε απάτητο χιόνι.

Το κέντρο διαθέτει κατάστημα ενοικίασης εξοπλισμού, δύο σχολές ski και snowboard, ενοικιάσεις snowmobile, ενοικιαζόμενα δωμάτια πολυτελείας, εστιατόριο, καφέ, bar, snowbar σε υψόμετρο 2.069m καθώς και πολλές δυνατότητες υπαίθριων δραστηριοτήτων. Η εγκατάσταση τεχνητής χιόνωσης προσφέρει κάλυψη με τεχνητό χιόνι των πιστών του αναβατήρα "ΜΕΤΕΡΙΖΙ" και των πιστών όπου βρίσκονται οι σχολές ski και οι αναβατήρες των αρχαρίων μπροστά από το σαλέ του χιονοδρομικού κέντρου. Επίσης καλύπτεται η πίστα πρόσβασης από το τέλος του συρόμενου αναβατήρα "ΜΕΤΕΡΙΖΙ" προς την αφετηρία του εναέριου διαθέσιμου αναβατήρα.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/Pella/xionodromiko/Mathimata2.jpghttp://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/Pella/xionodromiko/Sarantovrisi1_2.jpg Η συνεχής βελτίωση των εγκαταστάσεων του

χιονοδρομικού κέντρου είναι ορατή στον επισκέπτη του. Το 2005 πραγματοποιείται η εγκατάσταση τεχνικής χιονόπτωσης που καλύπτει αρκετό μέρος του κέντρου με προσπάθεια για την ολική του κάλυψη.

Στο χιονοδρομικό λειτουργεί εστιατόριο, καφέ μπαρ και snowbar σε υψόμετρο 2070 μ. Θα βρείτε ακόμη σχολές σκι, ενοικιάσεις ειδών σκι και ενοικιάσεις - πωλήσεις snowmobil

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
Σαραντόβρυση 1	Εναέριος διθέσιος	1540	302
Μετερίζι	Συρόμενος μονοθέσιος	470	107
Κρεμαστή	Συρόμενος διθέσιος	1000	247
Σαραντόβρυση 2	Συρόμενος μονοθέσιος	780	130

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
2	Εύκολη	2200	
3	Μέτρια	1000	
4	Μέτρια	2000	
5	Εύκολη	1200	
6	Μέτρια	1000	
7	Εύκολη	1000	
8	Μέτρια	700	
9	Εύκολη	900	
R1	Μέτρια	700	
R2	Μέτρια	800	
K1	Μονοπάτι για σκι	1200	
K2	Μονοπάτι για σκι	650	
M1	Μονοπάτι για σκι	900	
Σ1	Μονοπάτι για σκι	500	

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων βρίσκεται στη ΒΔ πλευρά του Χελμού και σε υψόμετρο 1700μ. (Ξερόκαμπος) έως 2.340μ. (Νεραϊδόραχη).Λειτουργεί από το 1988 και διαθέτει:7 αναβατήρες, 12 πίστες, άνετους χώρους στάθμευσης, καφετέριες, εστιατόρια, κατάστημα πώλησης και ενοικίασης εξοπλισμού σκι, σχολή σκι και σταθμό Α' Βοηθειών.

Απέχει 14 χλμ. από τα Καλάβρυτα και μόλις 203 χλμ από την Αθήνα. Το Κέντρο λειτουργεί καθημερινά, κατά την χειμερινή περίοδο (από τον Δεκέμβριο έως και τον Απρίλιο) από τις 09:00 έως τις 16:00.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Λειτουργεί από το 1988 και διαθέτει 7 αναβατήρες, 12 πίστες, άνετους χώρους στάθμευσης, καφετέριες, εστιατόρια, κατάστημα πώλησης και ενοικίασης εξοπλισμού σκι, σχολή σκι και σταθμό Α' Βοηθειών.

Στις εγκαταστάσεις του θα βρείτε ειδική πίστα για moguls ski, για snowboard, τις διαδρομές cross country ski, το μοναδικό πάρκο snow tubes, θα μπορείτε να απολαύσετε πτήσεις με αλεξίπτωτο πλαγιάς, τις διαδρομές με τα snowmobiles και τις πολλές εκδηλώσεις.

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/Achaia/Kalavrita_xi_on6_2.jpg Για τους λάτρεις των πτήσεων, το χιονοδρομικό κέντρο Καλαβρύτων αποτελεί ιδανικό τόπο απογείωσης είτε προς την κοιλάδα των Λουσών, είτε προς τα Καλάβρυτα και το Ηρώο.

Στο χώρο του χιονοδρομικού στην κορυφή Νεραϊδοράχη και σε υψόμετρο 2340 μ. εγκαταστάθηκε και λειτουργεί το υπερσύγχρονο τηλεσκόπιο Αρίσταρχος (προς τιμή του αρχαίου Έλληνα αστρονόμου Αρίσταρχου), του αστεροσκοπείου Αθηνών με διάμετρο 2,3 μ., το μεγαλύτερο στα Βαλκάνια και τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Το τηλεσκόπιο μπορεί και παρατηρεί αντικείμενα σε απόσταση 5 δις ετών φωτός.Οι λάτρεις της πεζοπορίας θα βρουν και θα απολαύσουν αρκετές πανέμορφες διαδρομές.

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος	Υψομετρική Διαφορά
----------	-------	-------	--------------------

ΕΡΜΗΣ	Μονοθέσιος συρόμενος	150 μ.	10 μ.
ΑΧΙΛΛΕΑΣ	Τριθέσιος εναέριος	900 μ.	150 μ.
ΔΑΦΝΗ	Μονοθέσιος συρόμενος	1000 μ.	200 μ.
ΗΡΑΚΛΗΣ	Μονοθέσιος συρόμενος	180 μ.	10 μ.
ΣΤΥΓΑ	Διθέσιος εναέριος	1400 μ.	490 μ.
ΘΕΤΙΣ	Μονοθέσιος συρόμενος	300 μ.	60 μ.
ΑΡΤΕΜΙΣ	Διθέσιος συρόμενος	1000 μ.	300 μ.

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Δυσκολία	Μήκος	Υψομετρική Διαφορά
ΕΡΜΗΣ 1 (Λητώ)	Πολύ εύκολη	150 μ.	10 μ.
ΑΧΙΛΛΕΑΣ 1 (Δανάη)	Εύκολη	900 μ.	150 μ.
ΔΑΦΝΗ 1 (Αριάδνη)	Δύσκολη	1000 μ.	200 μ.
ΔΑΦΝΗ 2 (Φαίδρα)	Εύκολη	1250 μ.	200 μ.
ΗΡΑΚΛΗΣ 1 (Αλκμήνη)	Πολύ εύκολη	160 μ.	10 μ.
ΣΤΥΓΑ 1 (Ινώ)	Πολύ δύσκολη	1400 μ.	490 μ.
ΣΤΥΓΑ 2 (Νεφέλη)	Δύσκολη	2300 μ.	490 μ.
ΘΕΤΙΣ 1 (Αλκηστis)	Δύσκολη	450 μ.	60 μ.
ΘΕΤΙΣ 2 (Ισμήνη)	Εύκολη	350 μ.	60 μ.
ΑΡΤΕΜΙΣ 1 (Ηλέκτρα)	Δύσκολη	1900 μ.	300 μ.
ΑΡΤΕΜΙΣ 2 (Αντιγόνη)	Πολύ δύσκολη	800 μ.	300 μ.
ΑΡΤΕΜΙΣ 3 (Ειρήνη)	Δύσκολη	1500 μ.	450 μ.

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Σ' ένα οροπέδιο του Βελουχιού, σε υψόμετρο 1840 μ. στη θέση "Διαβολότοπος", βρίσκεται το Χιονοδρομικό Κέντρο Καρπενησίου, που απέχει 12 χλμ. από την πόλη του Καρπενησίου. Δημιουργήθηκε το 1974 και από τότε διαρκώς βελτιώνεται. Διαθέτει 10 πίστες διαφορετικών επιπέδων δυσκολίας κυμαινόμενης υψομετρικής διαφοράς από 1800-2040μ., 7 αναβατήρες (3 συρόμενους, 4 εναέριους), με δυνατότητα εξυπηρέτησης 5.150 ατόμων/ώρα, καταστήματα πώλησης και ενοικίασης ειδών σκι και μηχανοκίνητων έλκνηθρων, σχολή σκι. Επίσης, λειτουργούν Σαλέ φιλοξενίας 100 ατόμων, εστιατόριο, καφετέρια, μπαρ και πρώτες βοήθειες στις πίστες. Από τους αναβατήρες έχεις υπέροχη θέα προς την πόλη, τα βουνά της περιοχής, αλλά και όλης της Κεντρικής Ελλάδας

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στις 12 πίστες του χιονοδρομικού κέντρου Καρπενησίου με φόντο το απόλυτο λευκό, προχωρημένοι και αρχάριοι, μικροί και μεγάλοι, θα απολαύσουν τις καταβάσεις ακόμη και τη νύχτα όταν πραγματοποιούνται νυχτερινές εκδηλώσεις. Ακόμη θα βρείτε αρκετές ενδιαφέρουσες διαδρομές και εκτός πίστας.

Στις εγκαταστάσεις του χιονοδρομικού κέντρου θα βρείτε καταστήματα πωλήσεων και ενοικιάσεων ειδών σκι και εξοπλισμού, ενώ για τους αρχάριους υπάρχει και σχολή σκι. Μπορεί τα να κάνετε βόλτα με τα μηχανοκίνητα έλκνηθρα χιονιού. Την απόλυτη χαλάρωση μετά την σωματική σας άσκηση, θα απολαύσετε το θαυμάσιο τοπίο πίνοντας τον καφέ σας στο μπαρ του σαλέ ή στα υπαίθρια που διαθέτουν οι πίστες. Στο χιονοδρομικό κέντρο Καρπενησίου θα δείτε και θα ενημερωθείτε απ' ευθείας από τις κάμερες που μεταδίδουν τις καιρικές συνθήκες και την κατάσταση στις πίστες, σε σύνδεση με το internet. Λειτουργούν 11 πίστες όλων των

διαβαθμίσεων δυσκολίας.

Το χιονοδρομικό κέντρο Καρπενησίου διαθέτει επτά αναβατήρες με δυνατότητα εξυπηρέτησης 5.150 ατόμων την ώρα.

Καταφύγιο: Κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο σε υψόμετρο 1840 μ. υπάρχει το ορειβατικό καταφύγιο "Τάκης Φλέγκας" που ανήκει στην Ομοσπονδία Ορειβασίας Αναρρίχησης. Προσφέρει θαυμάσια θέα σε ένα πραγματικό αλπικό τοπίο. Απέχει από το Καρπενήσι 12 χιλιόμετρα και μπορεί να φιλοξενήσει 30 άτομα. Διαθέτει τζάκι, σόμπες πετρελαίου, οργανωμένα κουζίνα, ενώ η υδροδότηση γίνεται από δεξαμενή.

Κορφή: Η ανάβαση στην "Κορφή" 2.315 μ. είναι μία από τις ομορφότερες λευκές διαδρομές στην Ελλάδα

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
	Συρόμενος		
	Συρόμενος		
	Συρόμενος		
	Διθέσιος Εναέριος		
	Διθέσιος Εναέριος		
	Διθέσιος Εναέριος		

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
BABY LIFT	Πολύ εύκολη	1800	
ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ	Εύκολη (πράσινη)	400	52

ΘΗΣΕΑΣ	Εύκολη (μπλε - πράσινη)	600	80
ΑΝΕΜΟΣ 1α	Δύσκολη (κόκκινη)	900	183
ΑΝΕΜΟΣ 1β	Μέτρια (μπλε)	1100	183
ΑΝΕΜΟΣ 2	Πολύ Δύσκολη (μαύρη)	250	60
ΑΝΕΜΟΣ 2	Μέτρια (μπλε)	600	82
ΑΝΕΜΟΣ 2 ΗΡΑΚΛΗΣ	Μέτρια (μπλε & κόκκινη)	1400	185
ΗΡΑΚΛΗΣ 1α	Πολύ δύσκολη (μαύρη - κόκκινη)	800	205
ΗΡΑΚΛΗΣ 1β	Δύσκολη (κόκκινη)	800	205
ΗΡΑΚΛΗΣ 2	Δύσκολη (κόκκινη)	1100	205

ΛΑΪΛΙΑΣ

Μέσα σε δάσος από οξιές και πεύκα, σε υψόμετρο 1600μ. βρίσκεται το χιονοδρομικό κέντρο τον Λαϊλιά, δημιούργημα του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου (ΕΟΣ) Σερρών.

Απέχει από την πόλη των Σερρών είκοσι επτά (27) χιλ. και ο δρόμος που το συνδέει με την πόλη είναι ασφαλτοστρωμένος και εκχιονίζεται καθημερινά, στις περιόδους των χιονοπτώσεων. Διαθέτει μια βασική χιονοδρομική πίστα συνολικού μήκους χιλίων (1000) μ. και πλάτους 60 μ. η οποία εξυπηρετείται από ένα συρόμενο χιονοδρομικό αναβατήρα, μήκους 850 μ, που μπορεί να μεταφέρει επτακόσια (700) άτομα την ώρα. Τελευταία, έγινε επέκταση του αναβατήρα αυτού κατά άλλα 200 μ, ώστε να φθάνει μέχρι την κορυφή τον βουνού (υψόμετρο 1850 μ.). Υπάρχει ένας ακόμη μικρός συρόμενος αναβατήρας, μήκους 200 μ για αρχάριους. Στην αφετηρία της πίστας γίνονται ενοικιάσεις σύνεργων του σκι για τους μη οργανωμένους ερασιτέχνες. Για τους αρχάριους λειτουργούν στο χιονοδρομικό κέντρο ιδιωτικές Σχολές εκμάθησης της τεχνικής του σκι, στην οποία διδάσκουν έμπειροι καθηγητές. Με φωτισμό που έχει τοποθετηθεί στην πίστα, προσφέρεται και για νυκτερινό σκι. Η θέα των σκιέρ, στη φωτιζόμενη πίστα, μέσα στο δάσος οξιάς και έλατου, είναι φαντασμαγορική.

Στο τέρμα της χιονοδρομικής πίστας υπάρχει και λειτουργεί ένα ωραιότατο σύγχρονο χιονοδρομικό περίπτερο "ΣΑΛΕ", με εστιατόριο, αναψυκτήριο και κοιτώνες, που διαθέτει

κεντρική θέρμανση. Χαρακτηρίζεται από πολύ καλή χιόνωση, που διαρκεί 3 1/2 με 4 μήνες (τέλος Νοεμβρίου με μέσα Μαρτίου), η οποία σε συνδυασμό με την πολύ καλή κατάσταση των πιστών και την κατάφυτη περιοχή στην οποία βρίσκονται, δημιουργεί άριστες προϋποθέσεις προσέλκυσης του κόσμου, ενισχυόμενου αυτού και από την εύκολη πρόσβαση, λόγω του πολύ καλού, βατού και σύντομου οδικού δικτύου.

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=images/Mainalo2.jpg

O

Το χιονοδρομικό κέντρο Μαίναλου βρίσκεται στην καρδιά της Πελοποννήσου στο ομώνυμο βουνό (το οποίο έχει βραβευθεί διεθνώς για την φυσική του ομορφιά) και συγκεκριμένα στην περιοχή Οστρακίνα. Απέχει 30 χλμ από την Τρίπολη και 162 χλμ από την Αθήνα και αποτελεί το πιο κοντινό χιονοδρομικό κέντρο στην Αθήνα. Παράλληλα έχει ήδη δημιουργηθεί ένα πάρκο για μηχανάκια ATV (γουρούνες - snowmobiles). Το ειδικά διαμορφωμένο αυτό πάρκο βρίσκεται στην είσοδο του χιονοδρομικού κέντρου, πριν από το χώρο στάθμευσης των οχημάτων (parking) και αποτελεί πόλο έλξης ιδιαίτερα των επισκεπτών οποίοι ασχολούνται με τα μηχανοκίνητα σπόρ (αυτοκίνητα - μοτοσυκλέτες)

Στο χιονοδρομικό κέντρο υπάρχει Snowboard park , πίστα ειδικά διαμορφωμένη για Snow tubes , και προβλέπεται να λειτουργήσει η πρώτη πλαστική πίστα χιονοδρομίας. καθώς και ένα Snow bar στην πίστα Ερατώ σε ύψος 1600 μέτρων, ανάμεσα σε συστάδες ελάτων το οποίο έχει πανοραμική θέα.

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=photo_m/loannina/xionodromiko/

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=photo_m/loannina/xionodromiko/metsovo1_logo1_2.jpg **ΜΕΤΣΟΒΟ** (χιονοδρομικό κέντρο Μετσόβου, Πολιτισίες, Προφήτης Ηλίας)

Το Μέτσοβο αν και δεν είναι ιδιαίτερα γνωστό στους φίλους του σκι και δεν

συγκαταλέγεται σε όλους τουριστικούς οδηγούς ως ένα από τα πολλά ελληνικά χιονοδρομικά κέντρα, είναι ένα από τα ομορφότερα, με άγριο ορεινό τοπίο και απαιτητικές πίστες. Μεγάλο του πλεονέκτημά είναι ότι βρίσκεται πολύ κοντά στην κωμόπολη του Μετσόβου. Η πρόσβαση τους χειμερινούς μήνες είναι δύσκολη αλλά με την συνεχή φροντίδα των εκχιονιστικών μηχανημάτων, ο δρόμος της "Κατάρας" παραμένει σχεδόν πάντα ανοικτός. Οι επιλογές για διαμονή και φαγητό είναι αρκετές, κυρίως στο Μέτσοβο και τα γύρω χωριά. Υπάρχουν ακόμη καταστήματα ενοικίασης του απαραίτητου εξοπλισμού.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το χιονοδρομικό κέντρο διαθέτει τρεις αναβατήρες και 6 πίστες, με ποικιλία διαδρομών και δυσκολίας.

Στην αφετηρία του χιονοδρομικού βρίσκονται πέντε ξύλινοι οικίσκοι στους οποίους κάθε επισκέπτης μπορεί να βρει τον απαραίτητο εξοπλισμό ski και snowboard, καθώς επίσης να πραγματοποιήσει και διαδρομές στο οροπέδιο ή γύρω από την τεχνητή λίμνη Πηγών Αώου, με snowmobile και ομαδικές εκδρομές με το snow truck. Στο χιονοδρομικό κέντρο λειτουργεί εστιατόριο, καφέ-μπαρ καθ όλη την διάρκεια του έτους.

Στις εγκαταστάσεις του θα βρείτε πίστα με συνθετικό τάπητα (πίστα Πολιτσώρα 1), η οποία λειτουργεί όλο το χρόνο, καθώς και πίστα χιονοτσουλίσθρων (tubing), η οποία και αυτή είναι σε θέση να λειτουργεί όλο το χρόνο αφού είναι κατασκευασμένη με συνθετικό τάπητα. Το χιονοδρομικό διαθέτει 2 χιονοστρωτήρες και ένα εκχιονιστικό.

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Πίστες που εξυπηρετεί
T BAR	Συρόμενος (600 άτομα/ώρα)	700	1, 2, 3
Θησέας	Συρόμενος (600 άτομα/ώρα)	250	4
Αφροδίτη	Συρόμενος (250 άτομα/ώρα)	120	5

ΠΙΣΤΕΣ

Όνομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψόμετρο μ.
1. Οδυσσέας	Δύσκολη	1000	1430 - 1620
2. Θησέας	Μέτρια	1200	1430 - 1620
3. Αφροδίτη	Μέτρια	1200	1430 - 1620
4. Πολιτσώρα 1	Εύκολη	300	1400 - 1450
5. Πολιτσώρα 2	Εύκολη	150	1400 - 1430
6. Ανώμαλου Δρόμου	Μέτρια	7000	1400 - 1450

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=photo_m/loannina/xionodromiko/metsovo1_logo1_2.jpg

ΜΕΤΣΟΒΟ (χιονοδρομικό κέντρο Μετσόβου, Καρακόλι)

Βρίσκεται στην τοποθεσία Καρακόλι, μόλις 1,5 km από το Μέτσοβο. Διαθέτει 3 πίστες συνολικού μήκους περίπου 2,2 km και ένα μονοθέσιο εναέριο χιονοδρομικό αναβατήρα. Στην αφετηρία λειτουργεί καφετέρια –σνακ μπαρ.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ - ΔΙΑΜΟΝΗ – ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/loannina/xionodromiko/Map1_2.jpg

Πρόσβαση: Η πρόσβαση στο χιονοδρομικό κέντρο είναι πολύ εύκολη και χωρίς δυσκολίες αφού βρίσκεται δίπλα από την ΕΟ Ιωαννίνων - Τρικάλων. Αν η διαδρομή σας είναι από τα Τρίκαλα προς το Μέτσοβο, θα το συναντήσετε δεξιά σας λίγο πριν το Μέτσοβο (1.5 Km) και αντίστροφα από Ιωάννινα προς Μέτσοβο, λίγο μετά από αυτό αριστερά σας. Η διαδρομή από όποια πλευρά και αν πηγαίνετε προς το χιονοδρομικό έχει αρκετές στροφές αλλά θα αποζημιωθείτε από το ανεπανάληπτο τοπίο και την μοναδική θέα των ορεινών όγκων της περιοχής. Αποστάσεις: Ιωάννινα - Μέτσοβο: 50 χλμ. Αθήνα - Μέτσοβο: 420 χλμ. (Αθήνα, Λαμία, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Καλαμπάκα, Μέτσοβο) Θεσσαλονίκη - Μέτσοβο: 230 χλμ (Θεσσαλονίκη, Εγνατία, Κοζάνη, Γρεβενά –Μέτσοβο).

Διαμονή: Σίγουρα θα βρείτε κατάλυμα σύμφωνα με τις απαιτήσεις σας, από τα άφθονα καταλύματα, κυρίως στο Μέτσοβο αλλά και στις γύρω περιοχές. Ξενοδοχεία, παραδοσιακά ξενοδοχεία, και ενοικιαζόμενα δωμάτια κάθε κατηγορίας είναι από τα καταλύματα που θα μπορούσατε να επιλέξετε

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/loannina/xionodromiko/metsovo1_limni1_2.jpg

Όταν βρεθείτε στην περιοχή μην παραλείψετε να επισκεφθείτε την τεχνητή λίμνη Πηγών Αώου σε ένα πανέμορφο τοπίο και το Μουσείο Υδροκίνησης Ανθοχωρίου.

Ακόμη δείτε το Ίδρυμα Τοσίτσα στο Μέτσοβο, την πινακοθήκη Αβέρωφ στο Μέτσοβο με έργα γνωστών Ελλήνων καλλιτεχνών, τον Αβερώνφειο Κήπο, ένα πάρκο 10 στρεμμάτων όπου βρίσκονται όλα τα είδη δέντρων της περιοχής Πίνδου, την εκκλησία του Αγίου Χαραλάμπους, όπου ο Κοσμάς ο Αιτωλός μίλησε στους Μετσοβίτες, το μοναστήρι της Κόκκινης Πέτρας σε απόσταση 10 χλμ. από το Μέτσοβο.http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/loannina/xionodromiko/metsovo1_valia1_2.jpg Αφιερώστε λίγο χρόνο στην τοπική αγορά, όπου θα βρείτε πολλά τοπικά παραδοσιακά προϊόντα. Από τα πιο φημισμένα είναι και το περίφημο τυρί Μετσοβόνα.

Για τους πιο τολμηρούς (ο δρόμος έχει πολλές στροφές), μια επίσκεψη στη Βοβούσα

(79 χλμ) και το καταφύγιο Βάλια Κάλντα θα ήταν μια εξαιρετική εμπειρία αφού το ορεινό τοπίο είναι από τα πιο όμορφα στην Ελλάδα και σε συνδυασμό με τα άφθονα νερά και βλάστηση αποτελούν ότι καλύτερο, όταν θέλει κάποιος να απολαύσει την φύση.

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/show_photo.asp?photo=images/Parnassos2.jpg**ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ** (χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού, Κελλάρια, Φτερόλακκα, Γεροντόβραχος)

Τα Χιονοδρομικά κέντρα του Παρνασσού παραμένουν τα καλύτερα οργανωμένα και εξοπλισμένα της χώρας και με πολλές δυνατότητες για ενδιαφέρουσες καταβάσεις εκτός πίστας. Αποτελούν ακόμα μια προωθημένη αφετηρία για διασχίσεις με ορειβατικά σκι.

Το χιονοδρομικό κέντρο στα Κελλάρια και τη Φτερόλακκα είναι το μεγαλύτερο και δημοφιλέστερο της χώρας μας.

Το χιονοδρομικό ανανεώνεται διαρκώς μέχρι σήμερα και σε συνδυασμό με το γεγονός της κοντινής απόστασης από την πρωτεύουσα το κάνει ιδιαίτερος προσιτό στους φίλους του σκι που εξορμούν τα σαββατοκύριακα από την Αθήνα. Κατά την διάρκεια του Χειμώνα οι πλαγιές και τα σαλέ του Παρνασσού είναι τόπος συνάντησης πολλών επωνύμων.

Εκτός από τα γνωστά Χιονοδρομικά των Κελαριών και της Φτερόλακκας λειτουργεί ένα ακόμα στη βορειοανατολική πλευρά του Γεροντόβραχου (του Αθηναϊκού Ομίλου Φίλων του Σκι).

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

http://www.hotelsline.gr/root/newhotel/mx/show_photo.asp?photo=../photo_m/Achaia/Kalavrita_xion2_2.jpg Στο Κέντρο που βρίσκεται, σε υψόμετρο 1.600 έως 2.300 μέτρων λειτουργούν μια τηλεκαμπίνα, 6 εναέριοι και 7 συρόμενοι αναβατήρες με 20 πίστες συνολικού μήκους 14 χιλιομέτρων.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο διαθέτει πάρκινγκ, ελικοδρόμιο, χώρους υποδοχής, καφετέρια, μπάρ, εστιατόριο, πρώτες βοήθειες, οδική βοήθεια και τμήμα BABY SITTING με έμπειρο παιδοβρεφοκόμο. Τα κυλικεία και το εστιατόριο έχουν εξαιρετική θέα προς τις πίστες του Κέντρου.

Οι περιοχές Κελλάρια και Φτερόλακα βρίσκονται σε υψόμετρο 1.750 μ. - 1.950 μ. και διαθέτουν 16 πίστες καταβάσεων από 600 μ. έως 4 χλμ. με υψομετρικές διαφορές 150 μ. έως 650 μ. Διαθέτει ακόμη δρόμο αντοχής 1 - 5 χλμ.

Οι αναβατήρες που εξυπηρετούν το κοινό είναι: μία τηλεκαμπίνα, τέσσερις 3θέσιοι εναέριοι, ένας 2θέσιος εναέριος και 7 συρόμενοι.

Η περιοχή Γεροντόβραχος είναι σε υψόμετρο 1.800 μ. - 2.390 μ. με 4 πίστες καταβάσεων και 3 συρόμενους αναβατήρες.

Στο Χιονοδρομικό Κέντρο λειτουργούν σχολές σκι και snowboard, καταστήματα ενοικίασης και πώλησης ειδών σκι και μπουτίκ ειδών ένδυσης.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού διαθέτει δικά του εκχιονιστικά μηχανήματα και φροντίζει οι δρόμοι που το συνδέουν με τα γύρω χωριά να είναι πάντα καθαροί.

Στο Γεροντόβραχο λειτουργούν, σχολή εκμαθήσεως σκι, παιδική χαρά (80 x 50 μ.), ενοικιάσεις σκι, μπότες, snowboard και λειτουργεί σαλέ φαγητού.

ΠΙΣΤΕΣ

Τοποθεσία	Ονομασία	Τύπος	Μήκος μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
Κελλάρια	Αφροδίτη	Εύκολη	870	
	Βάκχος	Δύσκολη	1350	

	Αίολος	Εύκολη	800	
	Περικλής	Εύκολη	565	
	Τηλέμαχος	Εύκολη	585	
	Οδυσσέας	Δύσκολη	890	
	Ερμής	Εύκολη	1000	
	Απόλλων	Εύκολη	150	
	Ηρακλής	Δύσκολη	1050	
Φτερόλακα	Ηνίοχος	Δύσκολη	925	
	Ηρα	Εύκολη	850	
	Παν	Εύκολη	320	
	Μεδεών	Εύκολη	300	
	Δίας	Εύκολη	325	
	Πυθία	Εύκολη	520	
Περιφερειακή	Περιφερειακή	Μέτρια	3000	
	Σαχάρα	Μέτρια	1500	
Φτερόλακα	Παιδική πίστα		200	40
	Σλάλομ		800	200
	Γιγαντ. σλάλομ		1800	380
	Σλάλομ	Δύσκολη	500	180

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

Τοποθεσία	Ονομασία	Τύπος	Μήκος Σ μ.	Υψομετρική Διαφορά μ.
Κελλάρια Φτερόλακα	ΗΡΑ	3θέσιος Εναέριος	830	200
	ΗΝΙΟΧΟΣ	Εναέριος	925	317
	ΕΡΜΗΣ	3θέσιος Εναέριος	1090	137
	ΒΑΚΧΟΣ	3θέσιος Εναέριος	1316	295
	ΑΙΟΛΟΣ	2θέσιος Εναέριος	750	150
	ΑΦΡΟΔΙΤΗ	Εναέριος	845	200
	ΗΡΑΚΛΗΣ	4θέσιος Εναέριος	1100	
	ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ	Συρόμενος	1024	20
	ΗΡΑΚΛΗΣ	Συρόμενος	620	124
	ΟΔΥΣΣΕΑΣ	Συρόμενος	835	280
	BABY LIFT	Συρόμενος	100	
	No 10	Συρόμενος	330	42
	No 14	Συρόμενος	389	126
	ΔΙΑΣ			
Γεροντόβραχο	Παιδικός	Συρόμενος	150	150
	Νορμάλ	Συρόμενος	500	200

Αναβατήρες:

1. Αφροδίτη, 2. Βάκχος, 3. Τηλέμαχος, 4. Αίολος, 5. Ηρακλής, 6. Οδυσσέας,
7. Ερμής, 8. Δίας, 9. Ηνίοχος, 10. Πυθία, 11. Παν, 12. Ηρα, 13. Μεδεών

ΠΕΡΤΟΥΛΙ (χιονοδρομικό κέντρο Περτουλίου)

Σε απόσταση 40 χιλιομέτρων από τα Τρίκαλα και 20 χλμ. από την Πύλη βρίσκεται το Χιονοδρομικό Κέντρο Περτουλίου. Το χιονοδρομικό κέντρο αποτελείται από τρεις πίστες και τρεις αναβατήρες. Μία πίστα κόκκινη μήκους 1.500 μ, μία μπλε μήκους 400μ και μία πράσινη εκπαιδευτική μήκους 80 μ. Υπάρχει ένας εναέριος διαθέσιμος αναβατήρας μήκους 1.170 μ, ένας συρόμενος μήκους 350 μ. και ένα μπέμπι λίφτ μήκους 60 μ.

Ο εναέριος αναβατήρας λειτουργεί και για περιήγηση. Ακόμη υπάρχουν και δύο μηχανήματα επίστρωσης χιονιού (ρατράκ). Για όσους δεν έχουν εξοπλισμό του σκι, υπάρχουν τέσσερα καταστήματα ενοικιάσεως. Υπάρχουν δύο σαλέ, ένα στην βάση και ένα μικρό στην κορυφή του χιονοδρομικού. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του χιονοδρομικού διεξάγονται βραδιές νυχτερινού σκι. Υπάρχει μεγάλος και άνετος χώρος παρκινγκ στη βάση του χιονοδρομικού και η πρόσβαση είναι ασφαλής και άνετη χωρίς τη χρήση αντιολισθητικών αλυσίδων. Το χιονοδρομικό λειτουργεί καθημερινά από 1/12/εως 31/3.

ΠΗΛΙΟ (χιονοδρομικό κέντρο Πηλίου, Αγριόλευκες)

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Πηλίου βρίσκεται στη κορυφή «Αγριόλευκες» του όρους Πήλιο του Νομού Μαγνησίας. Το Πήλιο, αποτελεί έναν εξαιρετης φυσικής ομορφιάς ορεινό όγκο, που αποτελεί πόλο έλξης τουριστών κι επισκεπτών σε όλη τη διάρκεια του έτους

Ιστορικό

Το Χιονοδρομικό Κέντρο Πηλίου δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου (ΕΟΣ) Βόλου στην κορυφή θέση "Αγριόλευκες" Πηλίου.

Ο πλησιέστερος οικισμός είναι ο οικισμός Χάνια. Από το 1930 έτος ίδρυσης του ΕΟΣ Βόλου δραστηριοποιείται στη Μαγνησία, ομάδα χιονοδρόμων, η οποία κάνει τις πρώτες προσπάθειες ν' ασχοληθεί και να διαδώσει τη χιονοδρομία, να υλοποιηθούν υποδομές ώστε οργανωμένα να γίνει η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Το 1935 γίνεται σε μονοπάτια που διαπλατύνθηκαν, η πρώτη πίστα Πλιασίδι Χάνια. Το 1937 ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την κατασκευή καταφυγίου στο Πλιασίδι. Η προσπάθεια αυτή τελικά δεν ευδοκίμησε, κυρίως γιατί το Πλιασίδι δεν έχει ευνοϊκό προσανατολισμό σε σχέση με τη χιόνωση.

Κτιριακές υποδομές

Σήμερα στο Χιονοδρομικό Κέντρο Πηλίου λειτουργούν:5 Αναβατήρες συνολικής δυναμικότητας 2.000 ατόμων /ώρα 3 εναέριοι (2 μονοθέσιοι, 1 διθέσιος) και 2 συρόμενοι Πίστες συνολικού μήκους 7,5 χλμ.2,5 χλμ. σκι καταβάσεων και 5 χλμ. σκι περιπατητικό. Καταφύγιο δυναμικότητας 80 ατόμων. Χώροι στάθμευσης: υπάρχουν 3 χώροι στάθμευσης συνολικής χωρητικότητας 350 αυτοκινήτων.

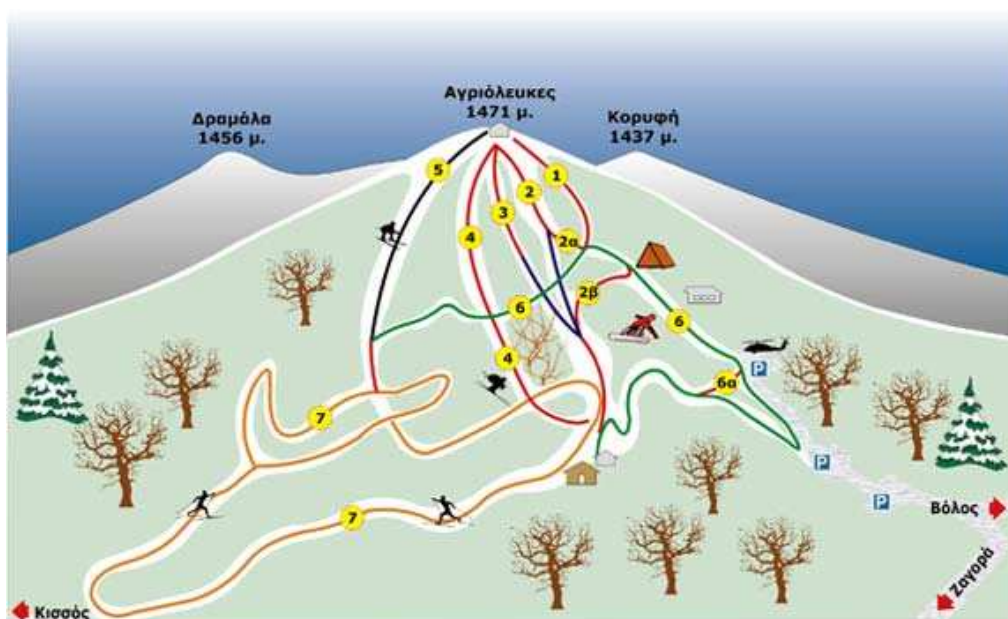
ΠΙΣΤΕΣ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΙΣΤΑΣ	ΜΗΚΟΣ
1	Πυλώνες, (Μέτρια)	500μ.
2 - 2α - 2β	Θέτις, (Μέτρια)	1035μ. 200μ. 200μ.
3	Ιάσων, (Μέτρια)	500μ.
4	Πανόραμα, (Μέτρια)	1050μ.

5	Κενταύρων, (υπό διάνοιξη), (Εύκολη)	1350μ.
6 - 6α	Αρχαρίων, (Εύκολη)	2100μ. 120μ.
7	Πίστα δρόμων αντοχής	5000μ.

ΑΝΑΒΑΤΗΡΕΣ

ΤΥΠΟΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΙΔΟΣ	ΜΗΚΟΣ	ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ (μ.)	ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ Α (άτομα/ώρα)
Εναέριοι				
Π1	Μονοθέσιο	500μ.	10	350
Π2	Μονοθέσιο	600μ.	160	250
Π3	Διθέσιο	1000μ.	270	1200
Συρώμενοι				
Π4	Πιατάκι	450μ.	100	400
Π4	Baby lift	200μ.	10	400

ΣΕΛΙ (χιονοδρομικό κέντρο Σελίου)

Το Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου, είναι το πρώτο οργανωμένο Χιονοδρομικό Κέντρο της χώρας. Λειτουργεί από το 1934, χρονιά που οργανώθηκαν οι πρώτοι Πανελλήνιοι αγώνες. Βρίσκεται στη Νοτιοδυτική πλευρά του Βερμίου σε υψόμετρο 1520 μέτρων και 1900 μέτρα η κορυφή. Το 1955 τοποθετείται ο πρώτος αναβατήρας (εναέρια καρέκλα μήκους 750 μ. και το έτος 1968 επεκτάθηκε κατά 500 μ. φτάνοντας στα 1250 μ.)

3-5 ΠΗΓΑΔΙΑ (χιονοδρομικό κέντρο 3-5 Πηγάδια)

Το χιονοδρομικό κέντρο "3-5 Πηγάδια" βρίσκεται στην δυτική πλευρά του όρους Βέρμιου σε υψόμετρο 1430-2005 μ. Απέχει 17χλμ. από την πόλη της Νάουσας και ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος παραμένει πάντοτε ανοικτός κατά την χειμερινή περίοδο.

Οι χιονοδρομικές πίστες κάθε βαθμού δυσκολίας, ικανοποιούν τις απαιτήσεις για αθλητική αλλά και τουριστική χιονοδρομία. Με το σύστημα τεχνητής χιόνωσης, το μοναδικό στην Ελλάδα, εξασφαλίζεται άριστη ποιότητα χιονιού σ' όλη τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου.

ΦΑΛΑΚΡΟ (χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού)

Το χιονοδρομικό κέντρο του Φαλακρού είναι ένα από τα πολλά της Βορείου Ελλάδας. Δημιουργήθηκε στις πλαγιές του Φαλακρού Όρους του νομού Δράμας και σε υψόμετρο 1720μ., στην περιοχή Αγιο Πνεύμα. Το χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού είναι το βορειότερο της χώρας, με πλεονέκτημα να έχει την μακρύτερη χιονοδρομική περίοδο, αν και αυτό εξαρτάται, κάθε φορά, από τις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες. Είναι αρκετά οργανωμένο και με εγκαταστάσεις που συνεχώς εκσυγχρονίζονται και αναπτύσσονται. Το χιονοδρομικό διαθέτει 16 πίστες όλων των βαθμών δυσκολίας και 8 αναβατήρες (4 συρόμενους, 2 εναέριους, 2 baby lift). Λειτουργεί και η τετραθέσια αποσυμπλεκόμενη καρέκλα μήκους 1500μ. η δεύτερη στην Ελλάδα και η μεγαλύτερη σε μήκος. Λειτουργούν σχολές σκι, καταστήματα με τον απαραίτητο εξοπλισμό, 2 Σαλέ για φαγητό και ύπνο και ετοιμάζεται και τρίτο. Υπάρχει, ακόμη, η δυνατότητα φιλοξενίας 80 ατόμων στο καταφύγιο του Ε.Ο.Σ. Δράμας αλλά και ξενοδοχεία στην γύρω περιοχή.

4.1.1 ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΑ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ¹

Το σκι όπως όλα τα αθλήματα, έχει τους δικούς του κανόνες ασφαλείας. Η Ε.Ο.Χ. (Ελληνική Ομοσπονδία Χιονοδρομίας) που έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη και καλλιέργεια του αθλήματος σε όλη τη χώρα, σύμφωνα με το καταστατικό της και το Νόμο 2725/99, καλείται από τη διεύθυνση του Χιονοδρομικού Κέντρου να υποδείξει τη χάραξη και τον τρόπο σήμανσης. Ανά δύο χρόνια, η Ε.Ο.Χ. καλείται να εκδώσει την ειδική βεβαίωση για την ασφαλή λειτουργία της πίστας. Οι χιονοδρόμοι και οι εκπαιδευτές οφείλουν από την πλευρά τους να γνωρίζουν και να σέβονται τους κανονισμούς της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κατάβασης (F.I.S.).

Η ασφάλεια στα Χιονοδρομικά Κέντρα δεν μπορεί να επιτευχθεί αν δεν συνεργαστούν αρμονικά, οι αρχές της Διοίκησης του Χιονοδρομικού Κέντρου, οι υπεύθυνοι των αναβατήρων – σκι- λιφτ, οι σχολές, οι δάσκαλοι και οι προπονητές σκι και φυσικά οι χιονοδρόμοι.

Παρακάτω γίνεται μια προσπάθεια αποσαφήνισης και ερμηνείας κάποιων βασικών εννοιών της χιονοδρομίας.

Όταν αναφερόμαστε στην Γενική Οργάνωση των χιονοδρομικών κέντρων, εννοούμε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που είναι αρμόδιοι για τις χαράξεις, τη συντήρηση του στρωσίματος και την προστασία της πίστας και των χιονοδρομικών διαδρομών, την οργάνωση μιας μόνιμης υπηρεσίας διάσωσης πάνω στην πίστα, για τις πρώτες βοήθειες προς τους τυχόν τραυματισμένους, καθώς και την ενημέρωση των χιονοδρόμων σχετικά με τις χαράξεις, τις δυσκολίες των διαφόρων πιστών ή διαδρομών, τον προβλεπόμενο καιρό και τον κίνδυνο χιονοστιβάδων.

Με τον όρο χιονοδρομική περιοχή – έκταση, εννοούμε την πίστα και τη χιονοδρομική διαδρομή εκτός πίστας. Η οργάνωση της χιονοδρομικής περιοχής – έκτασης στην Ευρώπη, αναφέρεται κυρίως στις στρωμένες – πατημένες πίστες.

1 www.gtp.gr :GTP <<χιονοδρομικά κέντρα >>

A. Στρωμένη πίστα

- Οι στρωμένες πίστες χαρακτηρίζονται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε μπλε, πράσινες, κόκκινες και μαύρες.

- Πάνω στις πατημένες πίστες ισχύει ένα δίκαιο ασφαλείας, το οποίο είναι θεσμοθετημένο από τη νομοθεσία κάθε κράτους, το οποίο λέει ότι οι πίστες δεν πρέπει να είναι χαραγμένες σε ζώνες με κίνδυνο χιονοστιβάδων.

- Πρέπει να χαρακτηρίζονται «ανοιχτές» ή «κλειστές» αναλόγως κάθε ημέρα.
- Επίσης, δεν πρέπει να υπάρχουν ειδικοί αντικειμενικοί κίνδυνοι και αφύσικα εμπόδια στις πίστες, όχι μόνο καθ' όλο το μήκος τους αλλά και στις παραπλήσιες περιοχές.
- Η υπηρεσία διάσωσης πρέπει να επαγρυπνεί συνεχώς κατά τη διάρκεια της μέρας , από το άνοιγμα έως το κλείσιμο της πίστας.
- Και τέλος, ο χιονοδρόμος έχει το δικαίωμα να απολαύσει την ίδια ασφάλεια ακόμα και σε περίπτωση που για κάποιο λόγο το κέντρο ανοίξει μία πίστα που δεν είναι στρωμένη.

B. Χιονοδρομική διαδρομή.

- Μια χιονοδρομική διαδρομή δεν πρέπει να σηματοδοτείται σε μία κατεύθυνση ή περιοχή με αφύσικους κινδύνους για το χιονοδρόμο και η σηματοδότηση πρέπει να επαναλαμβάνεται μέχρι το τέλος της κατάβασης.
- Οι κίνδυνοι χιονοστιβάδων θα πρέπει να αναφέρονται σε κάποιο εμφανές σημείο του Χιονοδρομικού κέντρου, καθώς επίσης και στον χώρο εκκίνησης των αναβατήρων και σκι λίφτ, που οδηγούν στην αφετηρία των διαδρομών.
- Ακόμη, οι διαδρομές θα πρέπει να είναι περιφραγμένες με μπάρες ή δίχτυα.
- Αν και οι διαδρομές δεν διαφοροποιούνται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας που παρουσιάζουν, οι δυσκολίες που ξεπερνούν τις δυνατότητες ενός μέσου χιονοδρόμου πρέπει να αναφέρονται στα ενημερωτικά φυλλάδια του χιονοδρομικού κέντρου.
- Η διαδρομή που έχει χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα δύσκολη διατρέχεται με αποκλειστική ευθύνη του χιονοδρόμου που τη χρησιμοποιεί ή του δασκάλου – προπονητή του.

4.2 Σύντομο ιστορικό καταφυγίων

Στα τέλη της δεκαετίας του 1920, όταν η φυσιολατρική και ορειβατική κίνηση άρχισε να γιγαντώνεται και τα φυσιολατρικά και ορειβατικά σωματεία ιδρύονταν το ένα μετά το άλλο, άρχισαν να διατυπώνονται και οι πρώτες προτάσεις για κτίσιμο ορεινών ξενώνων ή καταφυγίων στα βουνά μας. Μέχρι τότε οι Έλληνες και ξένοι ορειβάτες διανυκτέρευαν το

καλοκαίρι σε σπίτια ορεινών οικισμών, ή σε μοναστήρια, ή σε φιλόξενες στρούγκες, ή σε σκηνές, ενώ τους χειμερινούς μήνες ή διανυκτέρευση ήταν αρκετά δύσκολη και προβληματική, λόγω και των ελάχιστων συγκοινωνιακών μέσων, αλλά και της κατάστασης του οδικού δικτύου.¹

1 www.eoaa.gr : Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης <<Ορεινά καταφύγια >>

Από την αρχή έγινε φανερό στους δημόσιους φορείς που ασχολήθηκαν με το θέμα των καταφυγίων (Ε.Ο.Τ., Υπ. Παιδείας, Υπ. Εθνικής Οικονομίας, Υπ. Στρατιωτικών), ότι με την ίδρυση των ορεινών αυτών ξενώνων θα αναπτυσσόταν ταυτόχρονα τόσο ο ορεινός τουρισμός, όσο και τα διάφορα ορεινά αθλήματα, όπως π.χ. η χιονοδρομία με τη δημιουργία αντίστοιχα χιονοδρομικών κέντρων.

Έτσι, μετά από ενέργειες και χρήματα του Ελληνικού Ορειβατικού Συνδέσμου (Ε.Ο.Σ.) και με χρηματοδοτήσεις από τον Ε.Ο.Τ., το Υπ. Εθνικής Οικονομίας, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και άλλους φορείς, κτίστηκαν τα πρώτα ορειβατικά καταφύγια στην Ελλάδα, με σκοπό την εξυπηρέτηση των ορειβατών και των χιονοδρόμων, όπως στον Όλυμπο (1930), Παρνασσό (1931), Παναχαϊκό (1931), Χελμό (1932), Οίτη (1932), Ζήρια (1933), Πάρνηθα (1937), Ταΰγετο (1937), Παναχαϊκό (1937), Μιτσικέλι (1937), Όλυμπο (1938), Χορτιάτη (1938), Παγγαίο (1939) και Όσσα (1939).

Με τη δημιουργία των πρώτων καταφυγίων υπήρξε και η ανάγκη εφαρμογής ενός κανονισμού λειτουργίας. Ο Ε.Ο.Σ. το 1931 εκπόνησε τον πρώτο κανονισμό καταφυγίων από 31 άρθρα (βλ. Εκδρομικά, Ιαν. 1931). Ο κανονισμός αυτός, μετά την εφαρμογή του και τις σχετικές ανακοινώσεις στο συνέδριο του Ε.Ο.Σ. στον Όλυμπο το 1936, βελτιώθηκε σε αρκετά σημεία και το 1938 εκπονήθηκε ο νέος κανονισμός λειτουργίας καταφυγίων (25 άρθρα) που εγκρίθηκε με την Απόφαση 16141/Η/25-6-1938 του Υφυπουργού Τύπου και Τουρισμού.

Επειδή σχεδόν όλα τα καταφύγια είχαν κτιστεί σε ορεινές ή δασικές εκτάσεις, ή σε περιοχές που αργότερα κηρύχθηκαν προστατευόμενες (π.χ. εθνικοί δρυμοί), το καθεστώς δημιουργίας και λειτουργίας τους εντάχθηκε στις διατάξεις του Δασικού Κώδικα (Ν. Δ. 86/1969, και Ν. Δ. 996/1971) και αργότερα και του Ν. 1650/1986 για το περιβάλλον.

Τα υφιστάμενα σήμερα καταφύγια και ξενώνες της Ε.Ο.Ο.Α., της Ο.Ε.Σ.Ε. και των σωματείων τους, αλλά και άλλων φορέων, ξεπερνούν τα 100. Τα τελευταία χρόνια με τις διάφορες κοινοτικές επιχορηγήσεις, αλλά και χρήματα από την Ομοσπονδία, τα σωματεία, τις Νομαρχίες και τον Ε.Ο.Τ. έγιναν αρκετές βελτιώσεις και επεκτάσεις σε πάρα πολλά καταφύγια. Το καθεστώς όμως των καταφυγίων, όπως είχε διαμορφωθεί τόσα χρόνια, δημιουργούσε πολλά προβλήματα στους ιδιοκτήτες και διαχειριστές τους, γιατί σε αρκετά καταφύγια δεν υπήρχαν τίτλοι ιδιοκτησίας, ή είχαν γίνει χωρίς πολεοδομικές άδειες, ή λειτουργούσαν χωρίς άδεια λειτουργίας από τον Ε.Ο.Τ., έστω και αν είχαν κτιστεί από αυτόν,

ή δεν ήταν καθορισμένα τα όρια του χώρου τους κ.ά.

Έτσι, μετά από συνδυασμένες πολυετείς ενέργειες της Ε.Ο.Ο.Α. και του Υπ. Ανάπτυξης (Ε.Ο.Τ.), ψηφίστηκε πρόσφατα ο Νόμος 3105/2003 (Φ.Ε.Κ. 29 Α) που στο άρθρο 40 ρυθμίζει όλα αυτά τα θέματα των καταφυγίων, και υπογράφηκε η Απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας αριθ. 2868/2004 (Φ.Ε.Κ. 398 Β) που καθιερώνει το νέο κανονισμό λειτουργίας των καταφυγίων.¹

1 www.eot.gr : Ε.Ο.Τ. << Αθλητικών δραστηριοτήτων >> , << Διακοπές στο βουνό >> , και περί << χιονοδρομίας >> και << πεζοπορίας >>

4.2.1. Περί καταφυγίων²

Άρθρο 40. Ορειβατικά καταφύγια

1. Ορειβατικό καταφύγιο είναι κτιριακή εγκατάσταση με ογδόντα (80) το πολύ κλίνες, σε υψόμετρο πάνω από εννιακόσια (900) μέτρα που εξυπηρετεί την πεζοπορία, την ορειβασία και την αναρρίχηση. Τα ορειβατικά καταφύγια είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2του Ν. 2160/1993.

2. Ορειβατικά μονοπάτια θεωρούνται τα μονοπάτια που χαράσσονται και χρησιμοποιούνται για πεζοπορία είτε στην ελληνική επικράτεια (εθνικά μονοπάτια) είτε αποτελούν τμήματα διεθνών μονοπατιών που διέρχονται από διάφορες χώρες (όπως τα ευρωπαϊκά μονοπάτια Ε4 και Ε6).

3. Η πρόσβαση προς τα ορειβατικά καταφύγια γίνεται από δημόσια ή δασική οδό, όπου ήδη υπάρχουν, ή κυρίως από ορειβατικά μονοπάτια. Την ευθύνη οροσήμανσης και συντήρησης των μονοπατιών έχουν οι φορείς διαχείρισης των καταφυγίων σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.) υπό την εποπτεία του Ε.Ο.Τ.

4. Φορέας διαχείρισης του ορειβατικού καταφυγίου μπορεί να είναι σωματεία ορειβατών, πεζοπόρων, αναρριχητών, η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Ανάπτυξης καθορίζεται ο φορέας διαχείρισης κάθε ορειβατικού καταφυγίου.

2 www.eooa.gr : Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης << Ορεινά καταφύγια >>

5. Η εγκατάσταση και λειτουργία νέων ορειβατικών καταφυγίων είναι επιτρεπτή, εφόσον προβλέπεται σε σχέδια τουριστικής ανάπτυξης, σε σχέδια ανάπτυξης ορεινών περιοχών ή σε σχέδια διαχείρισης δασικών συγκροτημάτων.

6. Για την εγκατάσταση ή την επέκταση ορειβατικού καταφυγίου απαιτείται :
α. επ' αόριστον παραχώρηση κατά χρήση δημόσιας δασικής έκτασης εμβαδού από 4 μέχρι 6 στρέμματα με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας ή άδεια επεμβάσεως εάν πρόκειται για ιδιωτική δασική έκταση, β. άδεια της αρμόδιας Διεύθυνσης Τουρισμού, γ. μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και άδεια οικοδομής. Δεν επιτρέπεται η παραχώρηση ή η άδεια επέμβασης σε προστατευόμενες περιοχές του άρθρου 18 του Ν. 1650/1986, σε εθνικούς δρυμούς, σε αισθητικά δάση και σε μνημεία της φύσης, εκτός εάν στα σχέδια διαχείρισης αυτών των περιοχών υπάρχει πρόβλεψη για εγκατάσταση και λειτουργία ορειβατικού καταφυγίου.

7. Η παραχωρούμενη δημόσια δασική έκταση διατηρεί το δασικό της χαρακτήρα και δεν επιτρέπεται η χρήση της για άλλους σκοπούς. Ο ίδιος περιορισμός ισχύει και για τα ορειβατικά καταφύγια επί ιδιωτικών εκτάσεων. Σε περίπτωση εγκατάλειψης ή αχρηστίας των εγκαταστάσεων αίρεται η παραχώρηση ή η άδεια επεμβάσεως και η παραχωρηθείσα έκταση ανακτά το δασικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας καθορίζονται οι προδιαγραφές των κτιριακών εγκαταστάσεων και ο κανονισμός λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.

9. Νομιμοποιούνται όλα τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια που δεν έχουν άδεια οικοδομής, εφόσον χρησιμοποιούνται για τους ανωτέρω σκοπούς. Η νομιμοποίηση συντελείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από διαπιστωτική πράξη του Ε.Ο.Τ. Στην απόφαση νομιμοποίησης περιλαμβάνεται η κατά χρήση παραχωρούμενη έκταση (εφόσον αυτή δεν υπάρχει), η τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων και υποδομών και προσαρτάται το τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης.

10. Στο άρθρο 21 του Ν. 998/1979 (Φ.Ε.Κ. 289 Α) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής :
Επιτρέπεται, στα πλαίσια της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα δασοπροστασίας και φυσικού περιβάλλοντος, η δημιουργία «δασικών χωριών» με την εγκατάσταση από τις δασικές υπηρεσίες λυόμενων οικημάτων σε επιλεγμένες θέσεις και

περιορισμένο αριθμό, μη δυνάμενο να υπερβεί τα τριάντα, για την παροχή καταλυμάτων σε επισκέπτες των δασών. Η μελέτη και εκτέλεση των παραπάνω έργων, λόγω της φύσης και του προορισμού τους, γίνεται αποκλειστικά από τις ειδικές διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 237 του Ν. Δ. 86/1969. Τα «δασικά χωριά» προστίθενται ως ειδική κατηγορία στα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της περίπτωσης Β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993. Οι προδιαγραφές κατασκευής και λειτουργίας των δασικών χωριών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Ανάπτυξης.

11. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών μονοπατιών και ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά τις σχετικές τουριστικές δραστηριότητες.

12. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα των φυλάκων των ορειβατικών καταφυγίων.

4.2.2. Κανονισμός λειτουργίας καταφυγίων¹

Άρθρο 1. Ορισμός ορειβατικών καταφυγίων

Ορειβατικό καταφύγιο είναι κτιριακή εγκατάσταση με 80 (ογδόντα) το πολύ κλίνες σε υψόμετρο άνω των 900μ. που έχει κύριο σκοπό την ημερήσια ή ολιγοήμερη εξυπηρέτηση ορειβατών, αναρριχητών, πεζοπόρων, φυσιολατρών, χιονοδρομών και εξερευνητών της φύσης. Τα υφιστάμενα και λειτουργούντα καταφύγια κατά τη δημοσίευση του νόμου 3105/2003 νοούνται ως έχουν.

Άρθρο 2. Χαρακτηρισμός - Έλεγχος ορειβατικών καταφυγίων

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτείται πενταμελής Επιτροπή, η οποία αποτελείται από 1 υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού, 1 υπάλληλο του Υπουργείου Γεωργίας, 2 εκπροσώπους της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας – Αναρρίχησης και 1 εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Εκδρομικών Σωματείων Ελλάδος, προκειμένου να ελέγχει την πιστή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, να εισηγείται για την ίδρυση και το χαρακτηρισμό νέων καταφυγίων ως ορειβατικών, να εισηγείται τον αποχαρακτηρισμό όσων δεν τηρούν τις προϋποθέσεις και να προτείνει στον Υπουργό Ανάπτυξης τις τιμές διανυκτέρευσης.

¹ www.eooa.gr : Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης <<Ορεινά καταφύγια >>

Άρθρο 3. Διαχείριση καταφυγίων

1. Φορέας διαχείρισης του ορειβατικού καταφυγίου μπορεί να είναι η Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.), σωματεία ορειβατών (πεζοπόρων - αναρριχητών), η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση
2. Ο φορέας διαχείρισης θα ορίζει τον υπεύθυνο για τη λειτουργία του καταφυγίου, ο οποίος θα πρέπει να έχει αποδεδειγμένα γνώσεις βουνού, πρώτων βοηθειών και διάσωσης και γνώση μιας ξένης γλώσσας.

Άρθρο 4. Τιμές - Κρατήσεις - Ακυρώσεις - Εκπτώσεις

1. Οι τιμές διανυκτέρευσης και διημέρευσης, θα προτείνονται από την Επιτροπή του άρθρου 2 και θα εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.
2. Πινακίδα τιμών διανυκτέρευσης, διημέρευσης και σίτισης, καθώς και ο κανονισμός λειτουργίας είναι υποχρεωτικά αναρτημένα σε εμφανές σημείο του χώρου. Τα δε τιμολόγια που ισχύουν είναι άμεσα ανακοινώσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.
3. Η χρέωση για διημέρευση θα αντιστοιχεί στο 20% της καθορισμένης τιμής διανυκτέρευσης.
4. Για την κράτηση θέσεων διανυκτέρευσης, πρέπει να ειδοποιείται ο υπεύθυνος του κάθε καταφυγίου με σχετικό έγγραφο όπου θα αναφέρονται οι ακριβείς ημερομηνίες χρήσης του καταφυγίου, ο αριθμός των ατόμων και ότι άλλο σχετικό, ενώ ο υπεύθυνος του καταφυγίου υποχρεούται να απαντά, εντός 3 ημερών, για την αποδοχή ή μη της κράτησης. Σε καταφατική περίπτωση ο υπεύθυνος του καταφυγίου δύναται να ζητήσει προκαταβολή μέχρι 30% επί του συνόλου των διανυκτερεύσεων.
5. Δικαίωμα ακύρωσης της κράτησης και από τα δυο μέρη είναι δυνατή, εφόσον πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 20 ημέρες πριν την ημερομηνία άφιξης, με υποχρέωση επιστροφής της προκαταβολής. Σε διαφορετική περίπτωση ισχύουν τα εξής :
 - α. εάν η ακύρωση γίνει από μέρους του ενδιαφερόμενου υποχρεούται στην καταβολή του 50% της συνολικής τιμής των συμφωνηθέντων ημερών (με συμψηφισμό της τυχόν εισπραχθείσας προκαταβολής),
 - β. εάν η ακύρωση γίνει από μέρους του διαχειριστή, υποχρεούται στην άμεση επιστροφή της προκαταβολής.

6. Η τήρηση βιβλίου ημερήσιας κίνησης πελατών αποτελεί υποχρέωση του υπευθύνου του καταφυγίου.

Άρθρο 5. Ορισμός διακριτικού τίτλου

Με αίτηση του φορέα διαχείρισης θα εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ονομασία των νέων ορειβατικών καταφυγίων. Τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια διατηρούν τους τίτλους που φέρουν κατά τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή της ονομασίας του καταφυγίου, εκτός εάν υποβληθεί αίτηση του φορέα διαχείρισης για αλλαγή της.

4.2.3. Πίνακας Καταφυγίων¹

Βουνό	Καταφύγιο
ΑΤΤΙΚΗ	
ΠΑΡΝΗΘΑ	<u>ΜΠΑΦΙ</u>
ΠΑΡΝΗΘΑ	<u>ΦΛΑΜΠΟΥΡΙ</u>
ΚΙΘΑΙΡΩΝΑΣ	<u>ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΣΑΚΟΣ</u>
ΕΥΒΟΙΑ	
ΔΙΡΦΗ	<u>ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΔΙΡΦΗΣ</u>
ΟΧΗ	<u>ΟΧΗ</u>
ΗΠΕΙΡΟΣ	
ΓΚΑΜΗΛΑ (ΑΣΤΡΑΚΑ)	<u>ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΓΚΑΜΗΛΑΣ</u>
ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ	<u>ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ</u>
ΚΡΗΤΗ	
ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ (Ν. ΧΑΝΙΩΝ)	<u>ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ</u>
ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ	<u>ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΠΡΙΝΟΥ</u>
ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ	<u>ΣΤΟΥΜΠΩΤΟΣ ΠΡΙΝΟΣ</u>

ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ	ΣΒΟΥΡΙΧΤΗ (1.970 μ.)
ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ	«ΤΑΥΡΗΣ» (1.200 μ.)
ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ (Ν. ΧΑΝΙΩΝ)	ΒΟΛΙΚΑΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	
ΠΑΪΚΟ	(Δεν λειτουργεί)
ΦΑΛΑΚΡΟ	ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ
ΠΕΡΙΑ	ΑΝΩ ΜΗΛΙΑ, ΠΕΡΙΑ
ΠΑΓΓΑΙΟ (1.400 μ.)	ΑΡΓ. ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ (Υπό επισκευή)
ΦΑΛΑΚΡΟ	ΜΠΑΡΤΙΣΕΒΑ (Μόνο για μέλη)
ΠΑΓΓΑΙΟ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΜΠΟΥΓΑΤΙΝΑΣ (Δεν λειτουργεί)
ΟΛΥΜΠΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΚΚΑΛΟΣ
ΒΡΟΝΤΟΥΣ	ΧΡ. ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΟΥΝΗΣ
ΚΑΜΒΟΥΝΙΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΔΕΣΚΑΤΗΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ	ΔΗΜ. ΜΠΟΥΝΤΟΛΑΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ	ΓΙΩΣΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΓΟΥΜΑΡΑΣ
ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ Χ.Ο.Σ. ΓΡΕΒΕΝΩΝ
ΦΑΛΑΚΡΟ	ΧΟΡΟΣ (1.650 μ.) (μόνο για μέλη)
ΧΟΡΤΙΑΤΗΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΧΟΡΤΙΑΤΗ
ΦΑΛΑΚΡΟ	ΚΟΥΡΙ (Μόνο για μέλη)
ΠΕΡΙΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ Σ.Ε.Ο. ΚΟΖΑΝΗΣ
ΠΕΡΙΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΛΑΓΟΜΑΝΑΣ
ΠΑΓΓΑΙΟ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ

ΠΑΓΓΑΙΟ (1.957 μ.)	ΣΤ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΕΡΙΑ	ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑ
ΒΕΡΜΙΟ	ΣΕΛΙ
ΟΛΥΜΠΙΟΣ	ΣΠΗΛΙΟΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ
ΒΕΡΜΙΟΝ	ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ
ΒΕΡΜΙΟ	ΤΡΙΑ ΠΗΓΑΔΙΑ
ΒΕΡΜΙΟ	ΞΕΝΩΝΑΣ-ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ Σ.Χ.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ
ΒΕΡΝΟΝ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΒΙΓΛΑΣ
ΒΟΥΡΙΝΟΣ (1.866 μ.)	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΒΟΥΡΙΝΟΥ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	
ΧΕΛΜΟΣ	Β. ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΡΝΩΝΑΣ	GEORGE PIERCE
ΜΑΙΝΑΛΟ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΟΣΤΡΑΚΙΝΑΣ
ΠΑΝΑΧΑΪΚΟ	Σ. ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΪΓΕΤΟΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΑΪΓΕΤΟΥ
ΚΥΛΛΗΝΗ ή ΖΗΡΕΙΑ	ΖΗΡΕΙΑ Β΄
ΚΥΛΛΗΝΗ ή ΖΗΡΕΙΑ	ΖΗΡΕΙΑ Α΄
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	
ΟΙΤΗ (ΠΑΥΛΙΑΝΗ)	«ΦΟΙΒΟΣ»
ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΟΞΥΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΓΡΑΜΜΕΝΗΣ ΟΞΙΑΣ
ΓΚΙΩΝΑ	ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ
ΚΑΛΙΑΚΟΥΔΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ Ε.Ο.Σ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ ή ΒΕΛΟΥΧΙ	ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ
ΟΙΤΗ	ΤΡΑΠΕΖΑ
ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ
ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	
ΚΕΡΚΕΤΙΟ (ΚΟΖΙΑΚΑΣ-ΠΙΝΔΟΣ)	«ΚΟΖΙΑΚΑΣ»
ΠΗΛΙΟ	ΑΡΓΙΟΛΕΥΚΕΣ
ΚΑΤΟΥΝΑ (ΝΟΤΙΑ ΠΙΝΔΟΣ)	ΚΑΤΟΥΝΑ
ΚΙΣΣΑΒΟΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΚΙΣΣΑΒΟΥ
ΤΡΙΓΓΙΑ (ΝΟΤΙΑ ΠΙΝΔΟΣ)	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΡΙΓΓΙΑΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ	ΒΡΥΣΟΠΟΥΛΕΣ
ΘΡΑΚΗ	
ΡΟΔΟΠΗ	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΔΗΜΟΥ (1.000 μ.)
ΡΟΔΟΠΗ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΛΕΙΒΑΔΙΤΗ

4.2.4. Αναλυτικός πίνακας καταφυγίων

ΕΥΟΙΑ

Βουνό: Δίρφη

Τοποθεσία: Λειρί

Όνομασία: Μ. Νικολάου

Υψόμετρο: 1110

Κρεβάτια: 55

Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 22280-25655

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Χαλκίδας τηλ. 22210-25230 & 6978442874

Βουνό: Όχη
Τοποθεσία: Καστανόλογγος
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1020
Κρεβάτια: 25
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Γιοκάλειο Ίδρυμα τηλ. 22240-22472 & 22240-26417

ΗΠΕΙΡΟΣ

Βουνό: Αετοί (όρη Βάλτου)
Τοποθεσία: Λακκόματα
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1350
Κρεβάτια: 10
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ο.Σ. Πρέβεζας τηλ. 26820-21156 & 26850-61254

Βουνό: Γράμος
Τοποθεσία: Αετομηλίτσα
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1400
Κρεβάτια:
Παρατηρήσεις: Ξενώνας στο χωριό
Πληροφορίες: Τηλ. 26550-31345 & 6974389788

Βουνό: Μαυροβούνι
Τοποθεσία: Κόκκινη βρύση
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1850
Κρεβάτια: 29
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Δήμος Μετσόβου τηλ. 26560-41207

Βουνό: Μιτσικέλι
Τοποθεσία: Βρύση Παλιοχωρίου
Όνομασία: Α. Βερτόδουλος
Υψόμετρο: 1400
Κρεβάτια: 28
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων τηλ. 26510-22138

Βουνό: Σμόλικας
Τοποθεσία: Νάνες
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1700
Κρεβάτια: 20
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Κοινότητα Παλιοσελίου τηλ. 26550-24626

Βουνό: Τύμφη
Τοποθεσία: Διάσελο Αστράκας
Όνομασία: Δ. Γεωργούλης
Υψόμετρο: 1930
Κρεβάτια: 53
Παρατηρήσεις: www.astrakarefuge.com
Πληροφορίες: Τηλ. 26510-83906 & 6973223100

Βουνό: Δίκη
Τοποθεσία: Στροβίλι Λιμνάκαρου
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1350
Κρεβάτια: 12
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Λασιθίου τηλ. 2810-226900

Βουνό: Ίδη ή Ψηλορείτης
Τοποθεσία: Πρίνος
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1110
Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ηρακλείου τηλ. 2810-227609

Βουνό: Ίδη ή Ψηλορείτης
Τοποθεσία: Τουμπωτός Πρίνος
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1500
Κρεβάτια: 28
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ρεθύμνης τηλ. 28310-57766

Βουνό: Λευκά Όρη
Τοποθεσία: Ταύρη
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1200
Κρεβάτια: 46
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Χανίων τηλ. 28210-44647

Βουνό: Λευκά Όρη
Τοποθεσία: Βόλικας
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1400
Κρεβάτια: 25
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Χανίων τηλ. 28210-44647

Βουνό: Λευκά Όρη
Τοποθεσία: Καλέργη
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1640
Κρεβάτια: 45
Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 28210-33199
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Χανίων τηλ. 28210-44647

Βουνό: Λευκά Όρη
Τοποθεσία: Διάσελο Σβουριχτής
Όνομασία: Χ. Χουλιόπουλος
Υψόμετρο: 1970
Κρεβάτια: 22
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Χανίων τηλ. 28210-44647

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Βουνό: Άσκιο
Τοποθεσία: Ράχη Μακρυγιάννη
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1480
Κρεβάτια: 60
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Χ.Ο.Ο. Πτολεμαΐδας τηλ. 24630-27501

Βουνό: Βαρνούς
Τοποθεσία: Οροπέδιο
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1050
Κρεβάτια: 6
Παρατηρήσεις: Καταφύγιο ανάγκης
Πληροφορίες: Σ.Ε.Ο. Φλώρινας τηλ. 23850-25880

Βουνό: Βαρνούς
Τοποθεσία: Σολίτσιτο
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1200
Κρεβάτια:
Παρατηρήσεις: Εκτός λειτουργίας
Πληροφορίες: Σ.Ε.Ο. Φλώρινας τηλ. 23850-25880

Βουνό: Βασιλίτσα
Τοποθεσία: Διάσελο Γομάρας
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1820
Κρεβάτια: 60
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Χ.Ο.Σ. Γρεβενών τηλ. 24620-28602

Βουνό: Βασιλίτσα
Τοποθεσία: Διάσελο Βασιλίτσας
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1800
Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Χ.Ο.Σ. Γρεβενών τηλ. 24620-28602

Βουνό: Βέρμιο
Τοποθεσία: Σέλι
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1450
Κρεβάτια: 75
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Θεσσαλονίκης τηλ. 2310-278288

Βουνό: Βέρμιο
Τοποθεσία: Σέλι ή Λάκκα Μιρέ
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1500
Κρεβάτια: 117
Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 23310-49209
Πληροφορίες: Σ.Χ.Ο. Βέροιας τηλ. 23310-26970 & & 23310-49297

Βουνό: Βέρμιο
Τοποθεσία: 3-5 Πηγάδια
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1450
Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Νάουσας τηλ. 23320-28567

Βουνό: Βέρμιο
Τοποθεσία: 3-5 Πηγάδια
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1470
Κρεβάτια: 85
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Νάουσας τηλ. 23320-28567

Βουνό: Βέρνο
Τοποθεσία: Βίγλα Πισοδερίου
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1650
Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 23850-46501
Πληροφορίες: Σ.Ο.Χ. Φλώρινας τηλ. 23850-29939

Βουνό: Φαλακρό
Τοποθεσία: Χορός
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1650
Κρεβάτια: 16
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Δράμας τηλ. 25210-33049

Βουνό: Φαλακρό
Τοποθεσία: Άγιο Πνεύμα
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1720
Κρεβάτια: 72
Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 25220-41822
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Δράμας τηλ. 25210-33049

Βουνό: Χορτιάτης
Τοποθεσία: Ρουνά
Όνομασία:
Υψόμετρο: 950
Κρεβάτια:
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Υ.Ζ. Θεσσαλονίκης τηλ.

Βουνό: Χορτιάτης
Τοποθεσία: Τζέκη
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1000
Κρεβάτια: 45
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Σ.Ε.Ο. Θεσσαλονίκης τηλ. 2310-224710

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Βουνό: Ζήρια
Τοποθεσία: Κεφαλάρι
Ονομασία: Α. Παπαθανασίου
Υψόμετρο: 850
Κρεβάτια: 32
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Φ. τηλ. 210-3807093

Βουνό: Ζήρια
Τοποθεσία: Οροπέδιο
Ονομασία: Δ. Χατζίδης
Υψόμετρο: 1540
Κρεβάτια: 40
Παρατηρήσεις: Προσωρινά εκτός λειτουργίας
Πληροφορίες: Ε.Σ.Ο.Χ.Α. Αιγίου τηλ. 26910-25285

Βουνό: Ζήρια

Τοποθεσία: Πόρτες
Ονομασία: Δ. Λουκίσας
Υψόμετρο: 1680
Κρεβάτια: 14
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Κορίνθου τηλ. 27410-29970 & 6974497107

Βουνό: Μαίναλο
Τοποθεσία: Λάκκα Οστρακίνας
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1580
Κρεβάτια: 40
Παρατηρήσεις: Τηλ. 27960-22227
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Τρίπολης τηλ. 2710-232243

Βουνό: Παναχαϊκό
Τοποθεσία: Ψάρθι
Ονομασία: Σ. Γεροκωστόπουλος
Υψόμετρο: 1500
Κρεβάτια: 50
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Πατρών τηλ. 2610-273912

Βουνό: Παναχαϊκό

Τοποθεσία: Πρασούδι
Όνομασία: Ι. Διακίδης
Υψόμετρο: 1760
Κρεβάτια:
Παρατηρήσεις: Κατεστραμμένο
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Πατρών τηλ. 2610-273912

Βουνό: Πάρνωνας
Τοποθεσία: Αρνόμουσγα
Όνομασία: Γ. Παπαθεοδώρου
Υψόμετρο: 1450
Κρεβάτια: 34
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Σπάρτης τηλ. 27310-22574

Βουνό: Ταύγετος
Τοποθεσία: Βαρβάρα
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1540
Κρεβάτια: 24
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Σπάρτης τηλ. 27310-22574

Βουνό: Χελμός
Τοποθεσία: Πουλιού βρύση
Όνομασία: Β. Λεοντόπουλος
Υψόμετρο: 2100
Κρεβάτια:

Παρατηρήσεις: Δεν λειτουργεί ακόμα

Πληροφορίες: Ε.Ο.Ο.Α. τηλ. 210-3645904

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Βουνό: Αράκυνθος

Τοποθεσία: Γρεβενό

Όνομασία:

Υψόμετρο: 982

Κρεβάτια: 10

Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Ο.Χ.Σ. Μεσολογγίου τηλ. 26310-25503

Βουνό: Βαρδούσια

Τοποθεσία: Πιτιμάλικο

Όνομασία: Α. Τζάρτζανος

Υψόμετρο: 1930

Κρεβάτια: 60

Παρατηρήσεις: Τηλ. 22650-62195

Πληροφορίες: Τηλ. 22650-28577 & 6974824456

Βουνό: Βαρδούσια

Τοποθεσία: Μετερίζια

Όνομασία:

Υψόμετρο: 2020

Κρεβάτια: 18

Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Π.Ο.Α. τηλ. 210-8218401

Βουνό: Γκιώνα

Τοποθεσία: Λάκκα Καρβούνη

Όνομασία: Γ. Περδίκης
Υψόμετρο: 1750
Κρεβάτια: 20
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Π.Ο.Α. τηλ. 210-8218401

Βουνό: Καλιακούδα
Τοποθεσία: Λακκόματα
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1450
Κρεβάτια: 20
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Καρπενησίου τηλ. 22370-23051

Βουνό: Καλλίδρομο
Τοποθεσία: Νεβρόπολη
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1030
Κρεβάτια: 50
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ο.Φ.Υ. Λαμίας τηλ. 22310-22371

Βουνό: Κιθαιρώνας
Τοποθεσία: Πέταλο

Όνομασία: Ε. Τσάκος
Υψόμετρο: 1090
Κρεβάτια: 25
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ελευσίνας τηλ. 210-5545430

Βουνό: Κιθαιρώνας
Τοποθεσία: Προφ. Ηλίας
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1400
Κρεβάτια: 9
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ελευσίνας τηλ. 210-5545430

Βουνό: Οίτη
Τοποθεσία: Άνω Παύλιανη
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1100
Κρεβάτια: 36
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Φ.Ο.Α. Φοίβος τηλ. 210-5223669

Βουνό: Οίτη
Τοποθεσία: Τράπεζα
Όνομασία: Γ. Μωϋσίδης
Υψόμετρο: 1720
Κρεβάτια: 24
Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Λαμίας τηλ. 22310-26786

Βουνό: Οξυά

Τοποθεσία: Καρβουνόλακκα

Όνομασία: Λ. Ευταξίας

Υψόμετρο: 1700

Κρεβάτια: 40

Παρατηρήσεις: www.greekmountains.gr

Πληροφορίες: Τηλ. 22370-25130 & 6977668494

Βουνό: Παναιτωλικό

Τοποθεσία: Διασελάκι Περιστερίου

Όνομασία:

Υψόμετρο: 1170

Κρεβάτια: 51

Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Αγρινίου τηλ. 26410-45512 & 6977071165

Βουνό: Παρνασσός

Τοποθεσία: Φτερόλακκα

Όνομασία:

Υψόμετρο: 1580

Κρεβάτια: 18

Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Αθηνών τηλ. 210-3212355

Βουνό: Παρνασσός

Τοποθεσία: Σαραντάρι

Όνομασία: Μ. Δέφνερ
Υψόμετρο: 1800
Κρεβάτια: 34
Παρατηρήσεις: www.greekmountains.gr
Πληροφορίες: Τηλ. 22370-25130 & 6974031160

Βουνό: Πάρνηθα
Τοποθεσία: Φλαμπούρι
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1158
Κρεβάτια: 50
Παρατηρήσεις: Τηλ. 210-2464666
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Αχαρνών τηλ. 210-2461528

Βουνό: Πάρνηθα
Τοποθεσία: Μπάφι
Όνομασία:
Υψόμετρο: 1160
Κρεβάτια: 40
Παρατηρήσεις: Τηλ. 210-2469050
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Αθηνών τηλ. 210-3212429

Βουνό: Τυμφρηστός
Τοποθεσία: Διαβολότοπος
Όνομασία: Α. Λευκαδίτης
Υψόμετρο: 1875
Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις: www.greekmountains.gr
Πληροφορίες: Τηλ. 22370-25130 & 6977668494

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Βουνό: Άγραφα (Βουτσικάκι)
Τοποθεσία: Καραμανώλη
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1420
Κρεβάτια: 12
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ο.Χ.Ο. Καρδίτσας τηλ. 24410-70946

Βουνό: Άγραφα (βουτσικάκι)
Τοποθεσία: Καραμανώλη
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1530
Κρεβάτια: 20
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ο.Χ.Ο. Καρδίτσας τηλ. 24410-94434, 6932744194

Βουνό: Άγραφα (Μπορλέρου)
Τοποθεσία: Ελατάκος
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1455
Κρεβάτια: 12
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Αναπτυξιακή Καρδίτσας τηλ. 24410-26345

Βουνό: Κόζιακας
Τοποθεσία: Λάκκα Ορνιοφωλιάς
Ονομασία: Χ. Χατζηπέτρος
Υψόμετρο: 1720
Κρεβάτια: 20
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: ΚΕΝ.Α.ΚΑ.Π. τηλ. 24320-75306

Βουνό: Όλυμπος
Τοποθεσία: Πυξάρι Σαλατούρας
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1800
Κρεβάτια: 6
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Χ.Ο.Σ. Ελασσόνας τηλ. 24930-23467

Βουνό: Όλυμπος
Τοποθεσία: Βρυσσούλες
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1800

Κρεβάτια: 30
Παρατηρήσεις: Δεν έχει κουβέρτες
Πληροφορίες: Κ.Ε.Ο.Α.Χ. τηλ. 24930-62163

Βουνό: Όλυμπος
Τοποθεσία: Πυλώνες Αγ. Αντωνίου
Ονομασία:
Υψόμετρο: 2360
Κρεβάτια: 9
Παρατηρήσεις: Καταφύγιο ανάγκης
Πληροφορίες: Κ.Ε.Ο.Α.Χ. τηλ. 24930-62163

Βουνό: Όλυμπος
Τοποθεσία: Μεγάλη Γούρνα
Ονομασία:
Υψόμετρο: 2430
Κρεβάτια:
Παρατηρήσεις: Κατεστραμμένο
Πληροφορίες: Ο.Σ. Καλυβίων "Ο Χριστάκης"

Βουνό: Όσσα
Τοποθεσία: Κάναλος
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1540
Κρεβάτια: 50
Παρατηρήσεις:
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Λάρισας τηλ. 2410-535097

Βουνό: Πήλιο
Τοποθεσία: Αγριόλευκες
Ονομασία:
Υψόμετρο: 1320
Κρεβάτια: 80
Παρατηρήσεις: Τηλ. 24280-73702
Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Βόλου τηλ. 24210-25696 & 24210-92654

ΘΡΑΚΗ

Βουνό: Παπίκιο
Τοποθεσία: Φύλακας
Ονομασία: Χ.Δήμου

Υψόμετρο: 1030

Κρεβάτια: 50

Παρατηρήσεις:

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Κομοτηνής τηλ. 25310--29411 & 2530-30702

Βουνό: Ροδόπη(Χαινού)

Τοποθεσία: Λειβαδίτης

Ονομασία:

Υψόμετρο: 1220

Κρεβάτια: 36

Παρατηρήσεις: Τηλ. κατ. 25410-68023

Πληροφορίες: Ε.Ο.Σ. Ξάνθης τηλ. 25410-24818 & 6972003910

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5(Κοινωνικός Τουρισμός)

5.1.1 Ο τουρισμός σαν κοινωνικό αγαθό.

Αναμφισβήτητα ο οικονομικός ρόλος του τουρισμού είναι πολύ σημαντικός για τις οικονομίες των χωρών. Εξίσου σημαντικός είναι και ο κοινωνικός του ρόλος, ο οποίος ενδιαφέρει όλα τα στρώματα της κοινωνίας και του οποίου η ενδυνάμωσή του απαιτείται.

Ο ρόλος αυτός του τουρισμού δημιουργήθηκε εξαιτίας κυρίως της μορφής των σύγχρονων κοινωνιών, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονους ρυθμούς ζωής, αυξημένες απαιτήσεις, με επιπτώσεις που διαταράσσουν τη σωματική και τη ψυχική ισορροπία των ανθρώπων.¹

Στην προσπάθεια αντιμετώπισης αυτής της δυσμενούς πραγματικότητας, διαπιστώθηκε από πολύ νωρίς ότι ο τουρισμός είναι το καλύτερο θεραπευτικό μέσον, αφού δίνει στους τουρίστες τη δυνατότητα να απομακρυνθούν από το δυσμενές αστικό περιβάλλον και από τις πηγές των επιβαρύνσεων που δέχονται και να αποκαταστήσουν τη σωματική και ψυχική τους ισορροπία.

Διότι τα μέλη μιας κοινωνίας δεν ωφελούνται μόνο από τη θετική σχέση του τουρισμού με την υγεία. Ο τουρισμός αποτελεί ένα μέσο προσέγγισης των κοινωνιών μεταξύ τους, αφού τα μέλη τους έρχονται σε επαφή, γνωρίζονται, ανταλλάσσουν στοιχεία, εξελίσσονται. Γι' αυτό το λόγο, ο τουρισμός σήμερα θεωρείται κοινωνικό αγαθό και τα τουριστικά προϊόντα απαραίτητα, που θα πρέπει να απολαμβάνουν όλα τα μέλη της κοινωνίας ανεξαιρέτως.

Και όπως κάθε ευνομούμενη σύγχρονη κοινωνία είναι υποχρεωμένη να ικανοποιεί ή να συμβάλλει στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών του ανθρώπου, σύμφωνα και με τη θεωρία του Maslow να ικανοποιείται το α' και β' επίπεδο των αναγκών. Από την υποχρέωση αυτή ξεκίνησε και η δημιουργία του Κοινωνικού Τουρισμού και σ' αυτήν την υποχρέωση στηρίζεται το δόγμα του.²

1 Σφακιανάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

2 Λύτρας Π.<<Τουριστική ψυχολογία >> Εκδ. interbooks 1993

5.1.2 Ορισμός και εμφάνιση του Κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού (Bureau Internationale la Tourisme Social (B.I.T.S.)), Κοινωνικός τουρισμός είναι το σύνολο των σχέσεων και των διεργασιών που προκύπτουν βάσει ορισμένων προγραμμάτων, από την επιδοτούμενη από την Πολιτεία συμμετοχή στον τουρισμό των κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλό εισόδημα¹.

Με άλλα λόγια, ο κοινωνικός τουρισμός είναι εκείνη η τουριστική μορφή, όπου το κράτος επιδοτεί τις διακοπές ορισμένων κοινωνικών ομάδων, που έχουν χαμηλά εισοδήματα. Συγχρόνως, με αυτήν την πολιτική ενισχύει την απασχόληση στους τόπους υποδοχής των τουριστών.

Ο κοινωνικός τουρισμός αποτελεί μια ξεχωριστή έννοια του σύγχρονου ανεπτυγμένου τουρισμού, που οι ρίζες της ξεκινούν στις αρχές της δεκαετίας του 1920, που κατέληξε αρχικά στο διεθνές συνέδριο «πάνω στον ελεύθερο χρόνο των εργαζομένων» και στη συνέχεια το 1936 στην υπογραφή της «Συνθήκης Κοινωνικού Τουρισμού» από 14 χώρες. Στις 7 Ιουνίου 1963 ιδρύεται το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού (γνωστό και σαν B.I.T.S.), κάτω από τη δυναμική υποστήριξη του Βέλγου κομισάριου τουρισμού και επιφανούς ανθρώπου του παγκόσμιου τουρισμού, του Arthur Haulot.²

Μια από τις πλέον σημαντικές πράξεις του B.I.T.S. υπήρξε η Χάρτα, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 18 Οκτωβρίου 1972, η οποία ακόμα και σήμερα θεωρείται το βασικότερο ντοκουμέντο στήριξης των αρχών του Κοινωνικού τουρισμού.

Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της ιδιαίτερα σημαντικής όσο και ιστορικής για τον παγκόσμιο τουρισμό «Διακήρυξη της Μανίλας» των Φιλιππίνων – που έγινε από 27/9 έως 10/10/1980- καθορίστηκε ένα ακόμα ευρύτερο πλαίσιο άσκησης της διεργασίας του κοινωνικού τουρισμού.³

¹ 2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

³ Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000

5.1.3 Ο κοινωνικός τουρισμός στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα ο κοινωνικός τουρισμός δεν ήταν καθόλου γνωστός στο διάστημα που το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού δημιουργούσε τις προϋποθέσεις ανάπτυξής του και κυρίως της επέκτασής του.

Το 1962 καθιερώνεται το επίδομα αδείας, αλλά ο κοινωνικός τουρισμός εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1982, όταν άρχισαν πειραματικά τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού του Ε.Ο.Τ., της Εργατικής Εστίας και της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς.

Στα πρώτα χρόνια εφαρμογής, τα προγράμματα αυτά γνώρισαν μεγάλη άνθηση, αφού υπολογίζεται ότι το 1984-85 εξυπηρετήθηκαν πάνω από 220.000 συνολικά άτομα.¹

Η διάρκεια των διακοπών του κοινωνικού τουρισμού κυμαίνεται από 3 έως 7 ημέρες, με αντίστοιχες διανυκτερεύσεις. Οι χρήστες του δικαιώματος αυτού, απολαμβάνουν έναντι προσιτής τιμής (ανάλογα με το επιλεγμένο κατάλυμα) διαμονή και διατροφή, καθώς και σημαντικές εκπτώσεις στα γεύματα του ξενοδοχείου, στα ΚΤΕΛ και στις ναυτιλιακές εταιρίες, για τις μετακινήσεις τους.²

Τα κοινωνικά και ψυχολογικά δεδομένα των προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα υπήρξαν: α) το επίπεδο του εισοδήματος, το οποίο αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο υπέρ των χρηστών και β) η ένταξη σε ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες.³

Σχετικά με το εισοδηματικό επίπεδο, στα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού συμμετέχουν οι χαμηλόμισθοι, στο πλαίσιο άσκησης της κρατικής πολιτικής. Σε ότι αφορά τις επιμέρους κατηγορίες των δικαιούχων, οι συμμετέχοντες κατανέμονται στις εξής κοινωνικές κατηγορίες. Εργαζόμενοι, συνταξιούχοι, πολύτεκνοι, άνεργοι, αγρότες, άτομα με ειδικές ανάγκες, μονογονεϊκές οικογένειες, άτομα νεαρής ηλικίας τα οποία δεν έχουν εισόδημα

Στα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα συμμετέχουν με επιδοτήσεις τους ο Ε.Ο.Τ., η Εργατική Εστία, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, καθώς επίσης και κάθε μορφής καταλύματα (π.χ. ξενοδοχεία, ξενώνες, κάμπινγκ, παραδοσιακοί οικισμοί, αγροτουριστικοί οργανισμοί, κλπ.).

1 3 Ηγουμενιάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

2 www.eot.gr : Ε.Ο.Τ. (Πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού 2004)

Παράλληλα, σημαντική υπήρξε η ανταπόκριση των τουριστικών καταλυμάτων και των μέσων μαζικής μεταφοράς, που ανήκουν στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού μπορούν να εκτελεστούν σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, που προσδιορίζει η αρμόδια αρχή χορήγησης και ανάλογα με τη λειτουργία του κάθε καταλύματος. Επίσης, εκτός των επταήμερων προγραμμάτων, υπάρχουν και άλλα προγράμματα διάρκειας 3 ή 4 ημερών.¹

Τα τελευταία χρόνια στα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού που δίνονται στους δικαιούχους, περιλαμβάνονται και καταλύματα σε ορεινές περιοχές. Ενώ στο αρχικό στάδιο του κοινωνικού τουρισμού, τα καταλύματα που διατίθενται ήταν σε παραθαλάσσιες περιοχές και αποσκοπούσαν στην ύπαρξη θερινού τουρισμού, την τελευταία τριετία ο αριθμός των καταλυμάτων, συνήθως παραδοσιακών, στις ορεινές περιοχές αυξάνεται συνεχώς.

Έτσι, ο κάθε δικαιούχος μπορεί να γνωρίσει και άλλες περιοχές, που δεν είναι παραθαλάσσιες και να γευτεί όλες τις ομορφιές της φύσης κατά τη χειμερινή περίοδο, αφού το διάστημα πραγματοποίησης του κοινωνικού τουρισμού έχει διευρυνθεί σημαντικά.

Με την ανάπτυξη και διεύρυνση του προγράμματος του κοινωνικού τουρισμού, οι δικαιούχοι μπορούν να γνωρίσουν και να μνηθούν στις επιμέρους μορφές του χειμερινού τουρισμού, με πολύ χαμηλότερο κόστος, από εκείνο που θα χρειάζονταν αν πραγματοποιούσαν το ίδιο πρόγραμμα με εξολοκλήρου δικά τους έξοδα.

Σημαντική είναι και η συνεισφορά της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, η οποία έδωσε τη δυνατότητα για περαιτέρω ανάπτυξη των χειμερινών μορφών τουρισμού, μέσω των ειδικών προγραμμάτων που δημιούργησε. Τα προγράμματα αυτά είναι συνήθως 3 ή 4 ημερών, απευθύνονται κυρίως σε νέους και περιλαμβάνουν διακοπές σε ορεινούς και ημιορεινούς οικισμούς της Ελλάδας, σε περιοχές κοντά σε χιονοδρομικά κέντρα ή σε περιοχές που αναπτύσσονται οι επιμέρους μορφές χειμερινού τουρισμού. Έτσι, ο κόσμος επιλέγει ολοένα και περισσότερο το χειμερινό κοινωνικό τουρισμό, αντί να συσσωρεύεται στις παράκτιες περιοχές.

¹ www.eot.gr : Ε.Ο.Τ. (Πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού 2004)

Όλα αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα να δημιουργείται μεγαλύτερη ώθηση για ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, μέσω των ειδικών προγραμμάτων του κοινωνικού τουρισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΧΡΟΝΟΜΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ –TIME SHARING

Χρονομεριστική μίσθωση, γνωστή διεθνώς με την ονομασία Time Sharing (TS), είναι η διαδικασία κατοχής και χρήσης ενός συγκεκριμένου καταλύματος, για μια ορισμένη χρονική περίοδο κατά έτος και για ορισμένα χρόνια, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και όρους, που καθορίζονται νομοθετικά.¹

Ο θεσμός της χρονομεριστικής μίσθωσης εμφανίστηκε το 1960 στην Ιαπωνία. Το 1965 εμφανίζεται στην Γαλλία, στο Superdevoluy, θέρετρο χειμερινών διακοπών στις Γαλλικές Άλπεις. Λέγεται μάλιστα ότι διαφημίστηκε από την εταιρία που το επινόησε με το slogan « Μη νοικιάζεται πια το δωμάτιο – Αγοράστε το ξενοδοχείο – Είναι φθηνότερο! ».

Έπειτα το σύστημα υιοθετείται το 1970 από τις Η.Π.Α. και έως το 1979 περισσότερες από 250.000 αμερικανικές οικογένειες έκαναν χρήση του συστήματος αυτού. Το 1982 υπάρχουν 22 προγράμματα χρονομεριστικής μίσθωσης στην Ισπανία, ισότιμα στην Αυστραλία και 15 στην Ιταλία.. Στη χώρα μας η χρονομεριστική μίσθωση άρχισε να εμφανίζεται το 1986.

Ο χρονομεριστικός τουρισμός είναι αναμφίβολα η ταχύτερα αναπτυσσόμενη μορφή τουρισμού σήμερα. Με ρυθμό ανάπτυξης 30% περίπου το χρόνο, οι χρονομεριστικές διακοπές αναμένεται βάσιμα ότι θα αποτελέσουν μελλοντικά ότι ήταν το οργανωμένο τουριστικό πακέτο για τη δεκαετία του 1950. Ο πρωτοποριακός αυτός θεσμός δίνει τη λύση στον «κορεσμένο» τουρίστα του τουριστικού πακέτου, που απαιτητικός όσο ποτέ άλλοτε, σήμερα αναζητά υψηλή ποιότητα τουριστικών υπηρεσιών στις διακοπές του.²

1 Λύτρας Π.<<Τουριστική ψυχολογία >> Εκδ. interbooks 1993

2 Σωτηριάδης Μ. <<Τουριστική πολιτική >> Ηράκλειο 1994

Η σύγχρονη αυτή μορφή τουρισμού, που έχει κατά κανόνα πελατεία μέσης και υψηλής εισοδηματικής στάθμης, βασίζεται στην αρχή της πώλησης του δικαιώματος χρήσης ενός καταλύματος ορισμένες ημέρες ή εβδομάδες (συνήθως 15 ημέρες) σε ένα ξενοδοχείο ή ένα συγκρότημα διαμερισμάτων, την ίδια χρονική περίοδο κάθε χρόνο για ορισμένα έτη.¹

Όμως, όπως ήταν φυσικό ο αγοραστής αυτού του δικαιώματος, που καλείται και μερίδιο Time – sharing, άρχισε να κουράζεται στην ιδέα ότι θα κάνει διακοπές πάντα στο ίδιο μέρος και την ίδια χρονική περίοδο, επιδίωξε την ανάπτυξη δικτύων ανταλλαγής παρόμοιων δικαιωμάτων και το πέτυχε. Έτσι, σήμερα, μπορεί κανείς να ανταλλάξει το δικαίωμα χρήσης που έχει αγοράσει με παρόμοιο δικαίωμα χρήσης άλλου αγοραστή. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται η δυνατότητα ένας ιδιοκτήτης να πηγαίνει κάθε χρόνο όχι μόνο σε άλλη περιοχή, αλλά και σε άλλη χώρα και σε διαφορετική εποχή. Η ανταλλαγή αυτή γίνεται μέσω ειδικών εταιριών ανταλλαγών μεριδίων χρονομεριστικής μίσθωσης, που ιδρύθηκαν σε όλο τον κόσμο για αυτό το λόγο. Επιπροσθέτως, το μερίδιο Time – sharing μεταπωλείται, ενοικιάζεται και κληροδοτείται, όπως ακριβώς συμβαίνει με τα άλλα ακίνητα.

Υπολογίζεται ότι σήμερα υπάρχουν σε όλον τον κόσμο 2,5 εκατομμύρια ιδιοκτήτες χρονομεριστικών μεριδίων, που αντιπροσωπεύουν περίπου 6,5 εκατομμύρια τουρίστες.

1 Σφακιανάκης Μ. << Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000

2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

6.1.1 Το καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.³

Σύμφωνα με το νόμο 1652 της 21/30-10-86 με τη σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης ο εκμισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραχωρεί κατά έτος στο μισθωτή, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, τη χρήση τουριστικού καταλύματος και να παρέχει σ' αυτόν συναφείς υπηρεσίες για καθορισμένο από τη σύμβαση χρονικό διάστημα και ο μισθωτής να καταβάλλει το μίσθωμα που συμφωνήθηκε.

3 Δρ. Ευθυμιάτου - Πουλάκου Α . <<Η σύμβαση της χρονομεριστικής μίσθωσης >> άπο την συλλογή κειμένων του βιβλίου <<Τουρισμός προ το 2000 (θεωρητικές επισημάνσεις και πρακτικές προσεγγίσεις >> Αθήνα Εκδ. interbooks

Καταρχήν λοιπόν δημιουργείται η εντύπωση ότι πρόκειται για μια κλασική σύμβαση μίσθωσης πράγματος, η οποία θα υπάγεται ως προς τη ρύθμισή της στα σχετικά άρθρα του Αστικού Κώδικα (574-618). Όμως, με μια προσεκτικότερη μελέτη διαπιστώνει κανείς ότι υπάρχουν δύο νέα στοιχεία, που τη διαφοροποιούν από τις συνηθισμένες μορφές μίσθωσης. Το ένα αφορά τη μορφή της σύμβασης και το άλλο τις υποχρεώσεις του εκμισθωτή.

Όσον αφορά την ίδια τη σύμβαση, διαπιστώνεται ότι η διάρκειά της δεν είναι συνεχής, αλλά συνίσταται σε καθορισμένο κατά έτος χρονικό διάστημα, που μπορεί να κυμαίνεται από 5 έως 60 χρόνια. Από την άλλη πλευρά, παράλληλα με τις βασικές υποχρεώσεις που έχει ο εκμισθωτής σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, να παραδώσει δηλαδή στο μισθωτή το κατάλληλο μίσθιο για τη συμφωνημένη χρήση και να το διατηρεί κατάλληλο σ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, εμφανίζεται και μια νέα υποχρέωση, η οποία συνίσταται στο να παρέχει στο μισθωτή για το χρονικό διάστημα που συμφωνήθηκε, όλες τις υπηρεσίες τις συναφείς προς τη φύση του μισθίου, το οποίο μπορεί να είναι αποκλειστικά και μόνο τουριστικό κατάλυμα.

Ο θεσμός αυτός λοιπόν, δεν μπορεί να εφαρμοστεί παρά μόνο στα πλαίσια της δραστηριότητας τουριστικών επιχειρήσεων, με αντικείμενο την παροχή τουριστικού καταλύματος. Επειδή στην έννοια τουριστικό κατάλυμα συμπεριλαμβάνονται και επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν πρακτικά ή δεν είναι σκόπιμο να έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν με τη μορφή αυτή, εκδόθηκε αργότερα Υπουργική Απόφαση, η οποία προσδιορίζει τα εξής:

Ξενοδοχειακές μονάδες και γενικά τουριστικές εγκαταστάσεις, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Ν.1652/86 «Σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης και ρύθμισης συναφών θεμάτων», είναι μόνο τα τουριστικά καταλύματα, που έχουν μία από τις ακόλουθες λειτουργικές μορφές:

- ξενοδοχεία κλασικού τύπου
- ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων
- ξενοδοχεία μικτής λειτουργικής μορφής (τουριστικά χωριά)
- τουριστικές επαύλεις και
- τουριστικά επιπλωμένα σπίτια.

Ο ίδιος νόμος αντιμετώπιζε πάντως την έννοια του τουριστικού καταλύματος με μεγαλύτερη ευρύτητα, υπάγοντας σ' αυτό τις ξενοδοχειακές μονάδες και γενικά

τουριστικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν με άδεια του Ε.Ο.Τ. και έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου με απόφαση του γενικού γραμματέα του Ε.Ο.Τ.

6.1.2. Όροι υπαγωγής στο καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης.¹

Εκτός από το γεγονός ότι στο σύστημα αυτό δεν είναι δυνατόν να υπαχθούν τα τουριστικά καταλύματα κάθε λειτουργικής μορφής, από την ίδια Υπουργική Απόφαση τίθενται και ορισμένοι πρόσθετοι περιορισμοί.

Συγκεκριμένα, τα καταλύματα θα πρέπει να είναι Β' κατηγορίας και άνω, ανεξάρτητα από τη λειτουργική τους μορφή. Ορίζεται ακόμη ότι θα πρέπει να λειτουργούν με βάση τις γενικές διατάξεις του νόμου περί άδειας κτιρίου και λειτουργίας που χορηγούνται από τον Ε.Ο.Τ.

Οι σημαντικότεροι και πιο περίπλοκοι περιορισμοί αφορούν το θέμα του ποσοστού της μονάδας το οποίο μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης. Στις σχετικές αποφάσεις τονίζεται ότι δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει στο σύνολό του ένα τουριστικό κατάλυμα με τη μορφή αυτή, παρά μόνο ένα μέρος του. Το υπόλοιπο θα πρέπει να λειτουργεί κανονικά, σύμφωνα με τη μορφή που έχει.

Το ποσοστό που υπάγεται σε καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης, δε θα πρέπει να υπερβαίνει τη συνολική δυναμικότητα της μονάδας σε κλίνες. Όσον αφορά τις ήδη υπάρχουσες μονάδες, σε καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης μπορεί να ενταχθεί έως το 49 % της δυναμικότητάς του, ενώ για νέες μονάδες, το ποσοστό ανέρχεται στο 70%.

Επίσης, το τμήμα των εγκαταστάσεων της μονάδας που λειτουργεί με το Time-sharing θα πρέπει να είναι απαραίτητα συνεχόμενο ή οργανικά ενοποιημένο σε κτιριακές ενότητες.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι με σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης εκμισθώνονται μόνο χώροι που προορίζονται για διανυκτέρευση και διαμονή, δηλαδή δωμάτια, σουίτες, επιπλωμένα διαμερίσματα, κλπ. Δεν περιλαμβάνονται οι κοινόχρηστοι χώροι ή χώροι που προορίζονται για άλλη ειδική χρήση, όπως σάουνα, γυμναστήριο, γήπεδο αθλοπαιδιών, εγκαταστάσεις εστίασης και αναψυχής κλπ.

¹ Δρ. Ευθυμιάτου - Πουλάκου Α . <<Η σύμβαση της χρονομεριστικής μίσθωσης >> από την συλλογή κειμένων του βιβλίου <<Τουρισμός προ το 2000 (θεωρητικές επισημάνσεις και πρακτικές προσεγγίσεις >> Αθήνα Εκδ. interbooks

6.1.3. Διαδικασία υπαγωγής στη χρονομεριστική μίσθωση.¹

Ο επιχειρηματίας που επιθυμεί την ένταξη των τουριστικών εγκαταστάσεων του στο καθεστώς της χρονομεριστικής μίσθωσης, θα πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση στον Ε.Ο.Τ. με στόχο την έκδοση της απαραίτητης απόφασης του γενικού γραμματέα του Ε.Ο.Τ. Στην αίτηση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζεται και το ποσοστό της συνολικής δυναμικότητας της μονάδας, της οποίας ζητείται η ένταξη στο συγκεκριμένο καθεστώς, καθώς επίσης θα πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από κανονισμό σχέσεων εκμισθωτή και μισθωτών, με τον οποίο θα ρυθμίζονται λεπτομερώς οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους.

Ειδικότερα, στον κανονισμό αυτό θα πρέπει εκτός των άλλων να προβλέπονται ρητά και οι παρακάτω υποχρεώσεις του εκμισθωτή:

- Η διατήρηση των μισθίων και των κοινόχρηστων χώρων, αλλά και γενικά του συνόλου των εγκαταστάσεων σε καλή λειτουργική κατάσταση. Η κατάσταση αυτή θα πρέπει να είναι ανάλογη με την απαιτούμενη για τη λειτουργική μορφή και την κατηγορία στην οποία ανήκει, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Ε.Ο.Τ.

- Η άμεση επισκευή φθορών και ζημιών που τυχόν παρουσιάζονται. Επίσης, η τακτική ανανέωση του κάθε είδους εξοπλισμού της μονάδας, είτε αυτός είναι ενσωματωμένος στις κτιριακές εγκαταστάσεις, είτε είναι κινητός, όπως σκεύη, έπιπλα, κλινοσκεπάσματα, κλπ.

- Η διατήρηση του προσωπικού, που θεωρείται απαραίτητο για την πλήρη λειτουργία της συνδετικής δυναμικότητας της μονάδας, τόσο όσον αφορά τον αριθμό του, όσο και την ειδίκευσή του.

¹ Δρ. Ευθυμιάτου - Πουλάκου Α . <<Η σύμβαση της χρονομεριστικής μίσθωσης >> από την συλλογή κειμένων του βιβλίου <<Τουρισμός προ το 2000 (θεωρητικές επισημάνσεις και πρακτικές προσεγγίσεις >> Αθήνα Εκδ. interbooks

6.1.4 Δικαιώματα μισθωτή και προστασία του.¹

Κάθε μισθωτής που έχει αποκτήσει δικαίωμα χρήσης δωματίου ή δωματίων ή διαμερίσματος με βάση τη χρονομεριστική μίσθωση, δικαιούται να παραλάβει το μίσθιο κατάλληλο για τη χρήση για την οποία συμφωνήθηκε, ελεύθερο από πραγματικό ή νομικό ελάττωμα, όπως και να έχει την απαίτηση από τον εκμισθωτή να το διατηρεί κατάλληλο για τη χρήση αυτή καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λόγω όμως της ιδιαιτερότητας και της πολυπλοκότητας της ιδιόρρυθμης αυτής σύμβασης μίσθωσης πράγματος, είναι πιθανό να αποδειχθεί εξαιρετικά δύσκολο για το μισθωτή να προστατεύσει τα δικαιώματά του.

Για το λόγο αυτό έχει προβλεφθεί από την Υπουργικά Απόφαση η σύσταση ειδικού οργάνου με αντικείμενο την προστασία των δικαιωμάτων των μισθωτών. Πρόκειται για τη Γενική Συνέλευση Μισθωτών στην οποία δικαίωμα συμμετοχής έχει τόσο ο κάθε μισθωτής, όσο και ο εκμισθωτής.

Οι αρμοδιότητες, ο τρόπος σύγκλησης, ο τρόπος λήψης αποφάσεων, αλλά και γενικά όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης Μισθωτών, πρέπει να ρυθμίζονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό, που αποτελεί παράρτημα της σύμβασης της χρονομεριστικής μίσθωσης. Σε περίπτωση που η Γενική Συνέλευση Μισθωτών δεν έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί την τήρηση των όρων της σύμβασης, προβλέπεται η ανάθεση της παρακολούθησης και διεκπεραίωσης των θεμάτων σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Επίσης, οι συμβαλλόμενοι έχουν τη δυνατότητα να περιλάβουν στη σύμβαση και άλλους τρόπους προστασίας τους, όπως ασφάλειες, τραπεζικές εγγυήσεις. Για την περίπτωση που υφίστανται υποθήκες στο εκμισθωμένο ακίνητο, ο νόμος 1652/86 προβλέπει ότι υποθήκες, προσημειώσεις, αναγκαστικές και συντηρητικές κατασχέσεις για την εξασφάλιση απαιτήσεων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. δήμων και κοινοτήτων, οργανισμών κοινωνικών ασφαλίσεων, τραπεζών είναι δυνατό να αρθούν.

¹ Δρ. Ευθυμιάτου - Πουλάκου Α . <<Η σύμβαση της χρονομεριστικής μίσθωσης >> από την συλλογή κειμένων του βιβλίου <<Τουρισμός προ το 2000 (θεωρητικές επισημάνσεις και πρακτικές προσεγγίσεις >> Αθήνα Εκδ. interbooks

6.1.5. Πλεονεκτήματα για τη χώρα υποδοχής. Η περίπτωση της Ελλάδας.

Η εισαγωγή του συστήματος της χρονομεριστικής μίσθωσης αντιμετωπίστηκε γενικά θετικά και θεωρήθηκε ότι θα μπορούσε να δώσει λύση σε πολλά προβλήματα που έχουν σχέση με τον τουρισμό.

Όσον αφορά τα ξενοδοχεία, πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από αυτά έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν ότι γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο γι' αυτά να πετύχουν μια ικανοποιητική απόδοση του κεφαλαίου που έχουν επενδύσει, όταν εξαρτώνται μόνο από το παραδοσιακό τουριστικό πακέτο, σε μια εποχή που οι TOUR OPERATORS πιέζουν για χαμηλότερες τιμές. Γι' αυτό και επιδιώκουν να εφαρμόσουν το σύστημα των χρονομεριστικών διακοπών, το οποίο τους εξασφαλίζει:¹

- Πληρότητα 100% όλο το χρόνο
- Σταθερό τουριστικό ρεύμα, ανεξάρτητα από συγκυρίες
- Αποφυγή κινδύνου ματαιώσεων και ακυρώσεων
- Επιμήκυνση της περιόδου και άμβλυνση της εποχικότητας
- Υψηλή κατά κεφαλήν δαπάνη των τουριστών της χρονομεριστικής μίσθωσης

Η Ελλάδα έχει ανάγκη το Time sharing για να παραμείνει ανταγωνιστική, αλλά και να συμπορευτεί με τις εξελίξεις στη διεθνή τουριστική αγορά. Όμως μέχρι σήμερα δεν έχει εκμεταλλευτεί στο μέγεθος των δυνατοτήτων της, τις προοπτικές και τις ευκαιρίες που προσφέρει η χρονομεριστική μίσθωση.²

1 Σωτηριάδης Μ. <<Τουριστική πολιτική >> Ηράκλειο 1994

2 Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998

Με αυτήν τη μέθοδο πολλά ξενοδοχειακά συγκροτήματα που λόγω της πίεσης που ασκείται από τους Tour Operators για ολοένα και χαμηλότερες τιμές, θα μπορούσαν να ορθοποδήσουν ξανά και όχι να κινδυνεύουν να κλείσουν.

Συνάμα σε πολλές περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους θα μπορούσαν να δημιουργηθούν μονάδες που να λειτουργούν με το προαναφερθέν καθεστώς, ούτως ώστε και εισροή εισοδήματος να υπάρξει για την περιοχή και θέσεις εργασίας να δημιουργηθούν και κυρίως να αξιοποιηθεί η ίδια η περιοχή.

Και το ορθότερο θα ήταν να δημιουργηθούν συγκροτήματα χρονομεριστικής μίσθωσης τόσο σε ήδη ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές, όσο και σε μη ανεπτυγμένες περιοχές. Να υπάρξουν μονάδες και σε παράκτιες περιοχές, όσο και σε ορεινές. Να ωφεληθεί τόσο ο θερινός τουρισμός, αλλά κυρίως ο χειμερινός, με αξιοποίηση όλων των μορφών του. Γιατί και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου θα υπάρξει, αλλά και θα μπορούμε να προσφέρουμε ένα καλύτερο τουριστικό προϊόν, σύμφωνο με τις απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς, που ολοένα στρέφεται στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Στη χώρα μας υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας ξενοδοχειακών μονάδων με τη χρήση της χρονομεριστικής μίσθωσης, σε περιοχές ορεινές και μη, που έχουν να προσφέρουν φυσικό κάλλος. Αρκεί οι μονάδες να είναι κτισμένες σύμφωνα με το εκάστοτε φυσικό περιβάλλον, με υλικά αν είναι δυνατόν της περιοχής, που να προσδίδουν την εικόνα του παραδοσιακού και όχι της αλλοίωσης του περιβάλλοντος. Φυσικά και οι προσφερόμενες υπηρεσίες θα πρέπει να είναι ποιοτικά αναβαθμισμένες, ώστε να καλύπτονται όλες οι απαιτήσεις των τουριστών που επιλέγουν αυτό τον τρόπο διακοπών.

Δημιουργώντας σωστές βάσεις και αξιοποιώντας σωστά το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος της πατρίδας μας, με σεβασμό στο περιβάλλον, αλλά και στον άνθρωπο, θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε και να ωφεληθούμε από αυτή τη νέα μέθοδο διακοπών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην Ελλάδα ο χειμερινός τουρισμός έχει κάνει την εμφάνιση του δεκάδες χρόνια πριν , όμως χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη προκειμένου να συγκαταλέγεται στις πρώτες προτιμήσεις των τουριστών . Η Ελλάδα είναι μία κατ' εξοχήν τουριστική χώρα ,που πέρα από την κλασσική εκδοχή ήλιος και θάλασσα έχει να αναδείξει και να προσφέρει απίστευτες επιλογές όσον αφορά στην φύση , στο περιβάλλον , στην αγροτουριστική ανάπτυξη και κυρίως στο βουνό .Οι ορεινοί όγκοι , οι εθνικοί δρυμοί , καθώς οι λίμνες και τα ποτάμια συμβάλλουν στις δραστηριότητες γύρω από το βουνό και κατ ' επέκταση στον χειμερινό τουρισμό .

Αν και η μορφολογία της χώρας καθιστά ευνοϊκές συνθήκες για τις χειμερινές δραστηριότητες οι υποδομές αυτών δεν επαρκούν (τόσο οι κτηριακές υποδομές χρίζουν αναβάθμισης όσο και το εξειδικευμένο προσωπικό δεν είναι επαρκείς , είναι περιορισμένο). Ο εκσυγχρονισμός αυτών κρίνεται απαραίτητος καθώς οι απαιτήσεις συνεχώς αυξάνονται και ο ανταγωνισμός μεταξύ τους γίνεται μεγάλος .

Οι δραστηριότητες του χειμερινού τουρισμού πρώτον μπορούν να δημιουργήσουν περιφερειακή , τοπική ανάπτυξη η όποια μετράται με οικονομικό αποτέλεσμα και δεύτερον με αυτόν τον τρόπο επιμηκύνεται ουσιαστικά η τουριστική περίοδος .

Η ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού για να έχει επιτυχία πρέπει να γίνει προσπάθεια μέσω συνεργασίας δημοσίων και ιδιωτικών φορέων . Οι μεν ιδιωτικοί φορείς να δείξουν περισσότερο ενδιαφέρον και να εξειδικευτούν εκείνοι και το προσωπικό τους στο αντικείμενο που καλούνται να υπηρετήσουν . Οι δε δημόσιοι φορείς πέραν από τις σημαντικές παροχές που χορηγούν θα πρέπει να καταβάλλουν και άλλες προσπάθειες . Είναι εξίσου σημαντικό να τονίσουμε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για την τόνωση του χειμερινού τουρισμού από την εργατική εστία με τα επιδοτούμενα προγράμματα διακοπών στα ασθενέστερα οικονομικά άτομα ,καθώς και επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις για την παροχή εκπτώσεων και την ενίσχυση αδύναμων τουριστικών περιοχών . Επιπλέον προσπάθειες και τάσεις προσαρμογής γίνονται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε. Ο. Τ.) με τα διάφορα προγράμματα διακοπών όπως τουρισμός για όλους , τουρισμός για νέους κ. α. που παρέχει αλλά και την προβολή της χώρας ως προορισμός διακοπών όλων των εποχών τόσο στις διεθνείς εκθέσεις όσο και στην ενδοχώρα .

Όλα αυτά από μόνα τους δεν είναι αρκετά .

Γι' αυτό θα πρέπει να γίνεται συνεχής και σωστή μελέτη και οργάνωση προκειμένου να ενισχύσουμε και να εμπλουτίσουμε το τουριστικό προϊόν επεκτείνοντας το και στο χειμερινό τουρισμό .

Ο χειμερινός τουρισμός είναι μία μορφή που χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη ώστε να μπορούμε να ανταγωνιστούμε επάξια τις ανεπτυγμένες σε αυτήν τη μορφή τουρισμού χώρες .

Πρέπει να εμπεδώσουμε την αντίληψη ότι η Ελλάδα έχει αποθέματα ανάπτυξης κι άλλων μορφών τουρισμού που παρεκκλίνουν από εμμονές προσκολλημένες στο κλασικό μοτίβο του «ήλιος- θάλασσα». Αντίληψη που συνδυαζόμενη με στοχευμένες δράσεις και πρωτοβουλίες θα δώσει νέα ώθηση στον ελληνικό τουρισμό επιμηκύνοντας την τουριστική περίοδο και αμβλύνοντας την εποχικότητα.

Προτεραιότητα λοιπόν δεν μπορεί παρά να αποτελεί η προσέλκυση ταξιδιωτών και κατ' επέκταση συναλλάγματος- όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες αλλά και κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου. Είναι αναγκαία η απελευθέρωση της εθνικής τουριστικής πολιτικής μας από τη μονομέρεια του καλοκαιρινού προτύπου και ο εμπλουτισμός της με αποφάσεις, πρωτοβουλίες και δράσεις που την καθιστούν αποδοτική επί 12 μήνες το χρόνο. Βάζουμε το χειμερινό τουρισμό «στο παιχνίδι» ξεδιπλώνοντας ένα ολοκληρωμένο και ουσιαστικό σχέδιο για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων και κατά τους χειμερινούς μήνες. Έχουμε μία ανεκμετάλλευτη δεξαμενή από την οποία η Ελλάδα μπορεί να αντλήσει περαιτέρω προβολή, νέους ξένους επισκέπτες και πρόσθετα έσοδα. Πιστεύω ειλικρινά ότι η χώρα μας έχει τα φόντα να μετατραπεί σε τουριστικό hot spot και τις τέσσερις εποχές του χρόνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στατιστικά στοιχεία για τον χειμερινό τουρισμό.¹

Σε ποιες άλλες χρονικές περιόδους πλην των καλοκαιρινών διακοπών πραγματοποιείτε συνήθως ταξίδια αναψυχής.(Γράφημα 1 σελ 106)

Σε ποιες από τις παρακάτω εναλλακτικές μορφές τουρισμού, πιστεύετε ότι θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα και να προβάλλει περισσότερο το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης. .(Γράφημα 2 σελ 106)

Κατά τη διάρκεια ενός έτους πόσα ταξίδια αναψυχής πραγματοποιήσατε στην Ελλάδα. .(Γράφημα 3 σελ 107)

Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι χρειάζονται μεγαλύτερης βελτίωσης στην χώρα μας. (μέρη διαμονής των διακοπών).(Γράφημα 4 σελ 107)

Ποια μορφή χειμερινού τουρισμού προτιμάτε.(Γράφημα 5 σελ 108)

Ποιος ο μήνας αιχμής χειμερινού τουρισμού στην Ελλάδα. (Γράφημα 6 σελ 108)

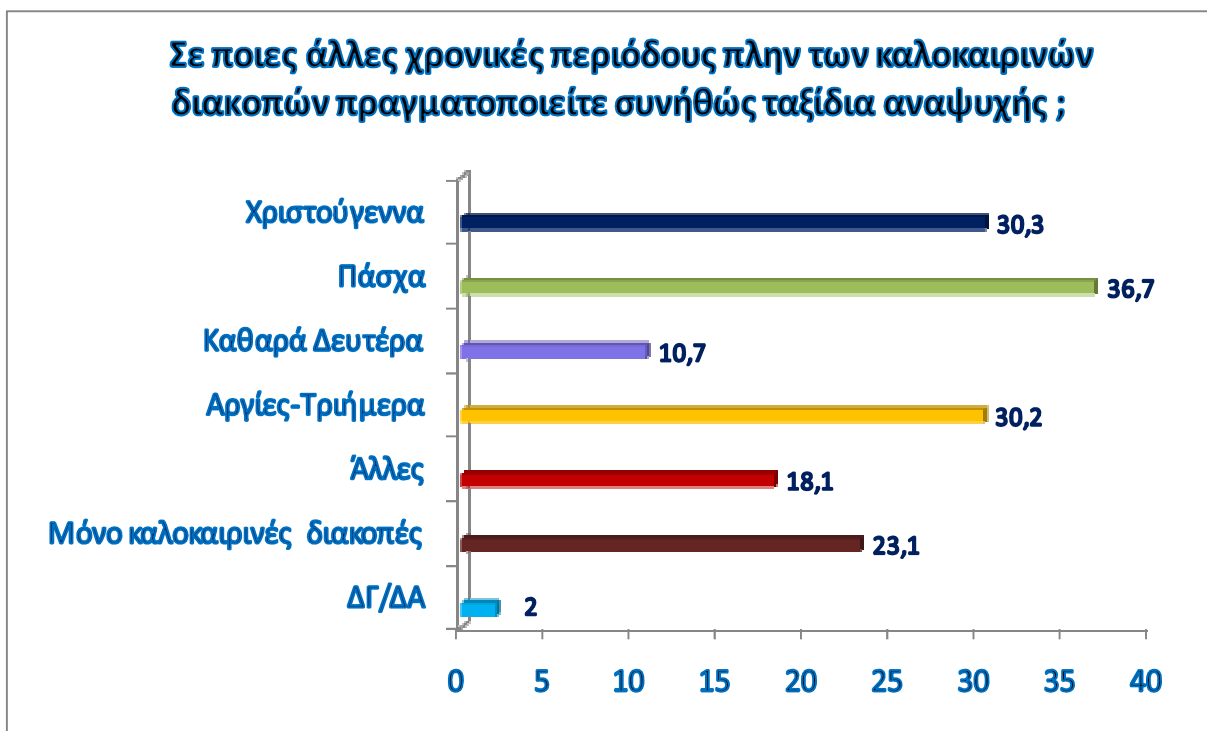
Πως κρίνετε τις υποδομές και το επίπεδο των τουριστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. (Γράφημα 7 σελ 109)

Ποιο είδος καταλύματος χρησιμοποιείτε περισσότερο για χειμερινό τουρισμό(Γράφημα 8 σελ 109)

Ποια χειμερινά σπόρ ενδιαφέρουν περισσότερο τους τουρίστες. (Γράφημα 9 σελ 110)

Πέρυσι πραγματοποίησατε κάποιο ταξίδι αναψυχής. (Γράφημα 10 σελ 110)

¹ www.Kappa research(στατιστικά στοιχεία)

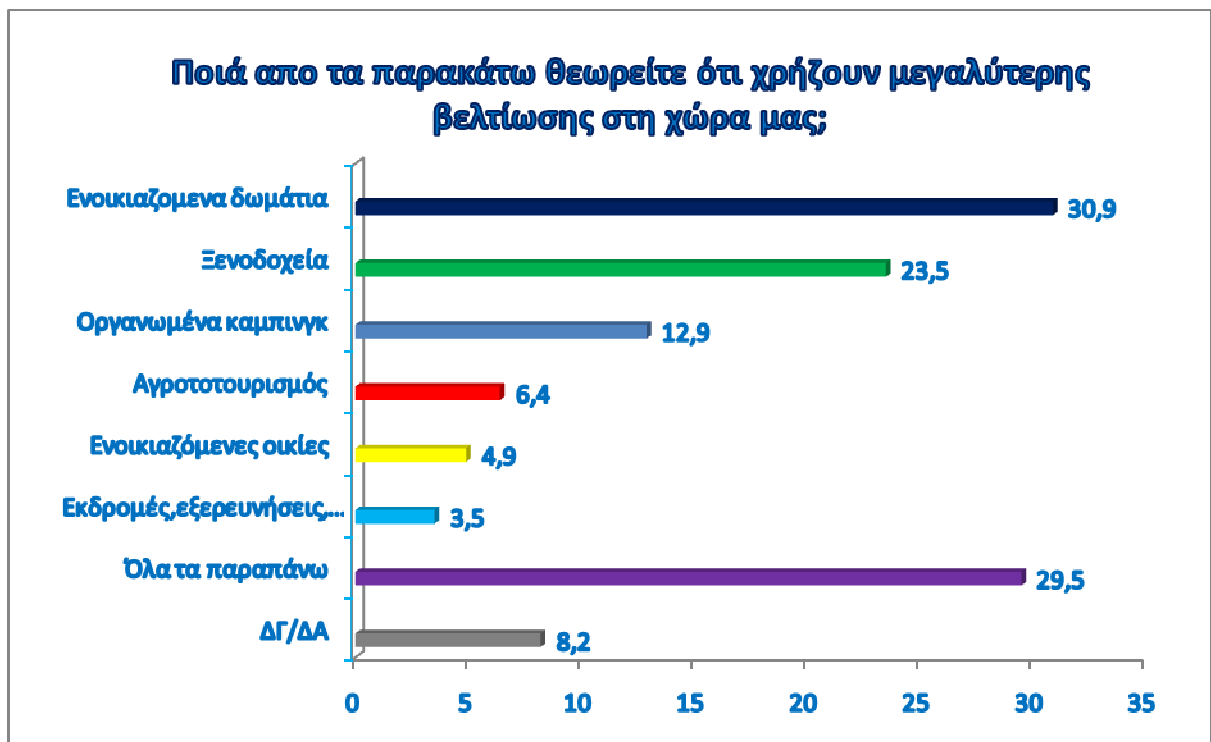
ΓΡΑΦΗΜΑ 1

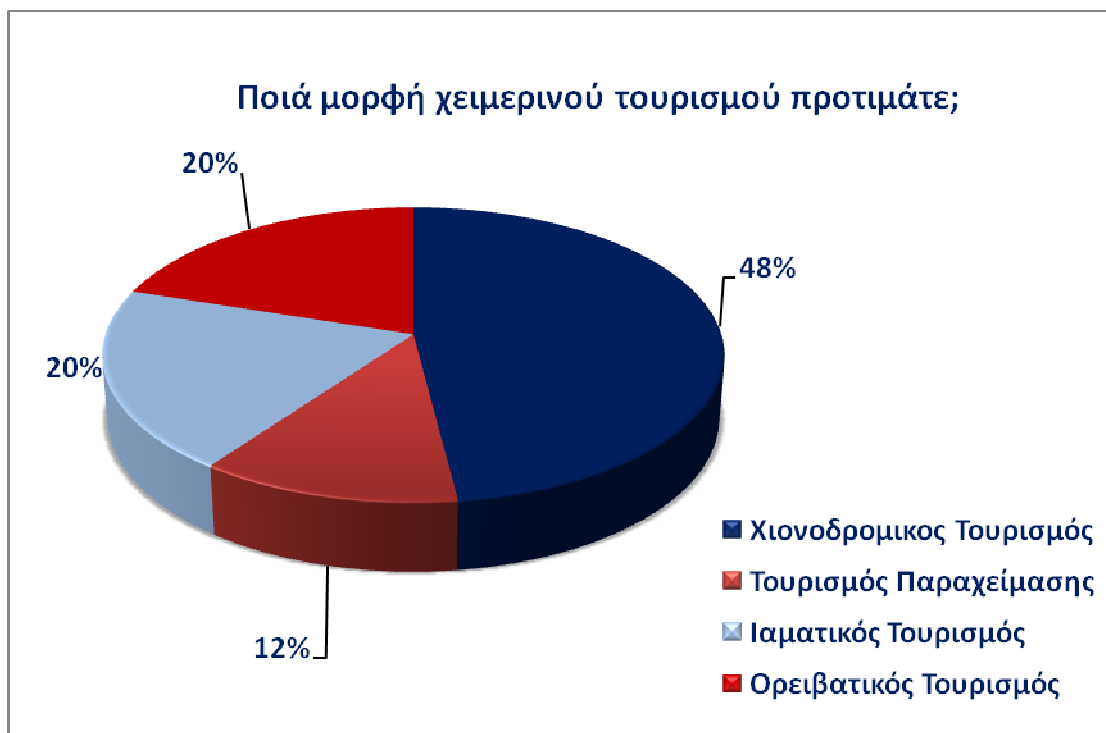
ΓΡΑΦΗΜΑ 2

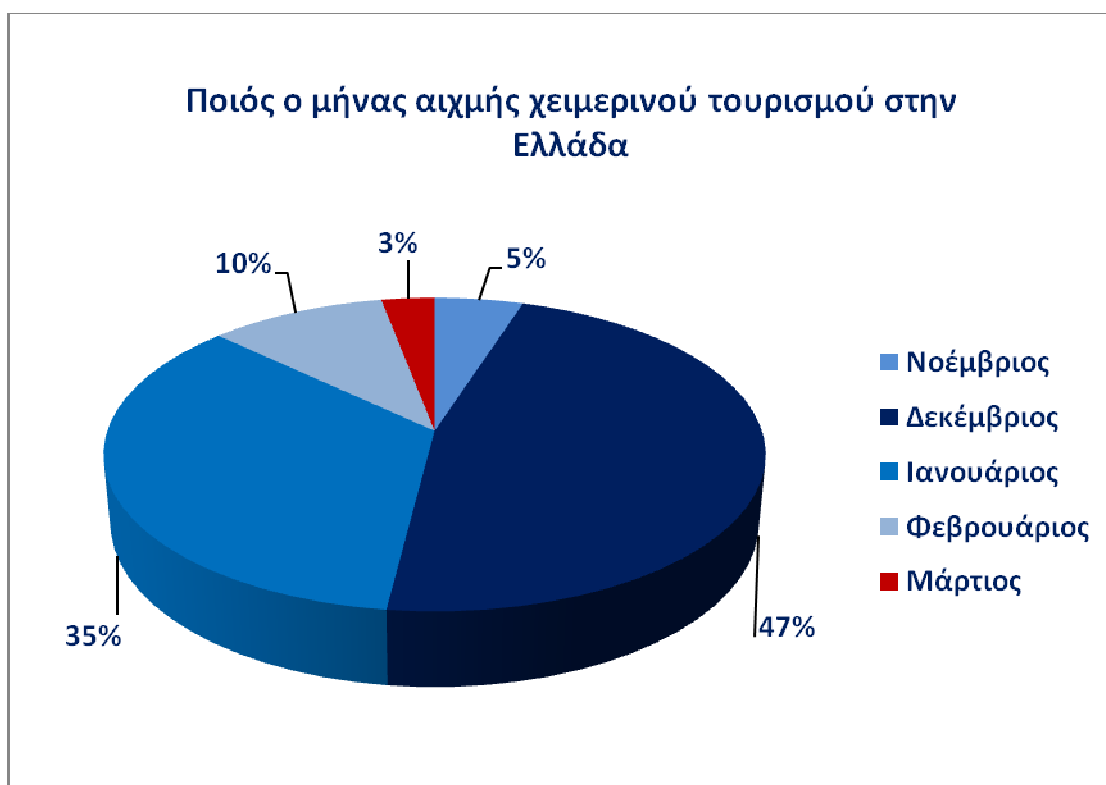
ΓΡΑΦΗΜΑ 3

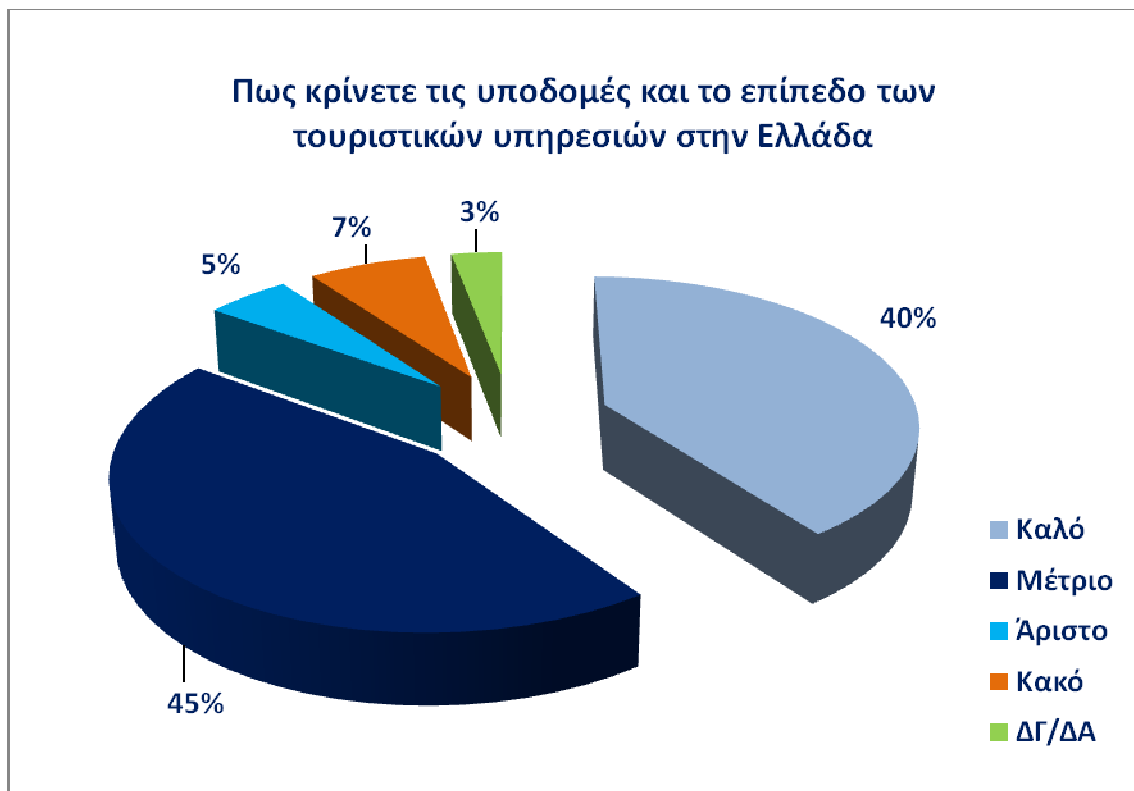
ΓΡΑΦΗΜΑ 4

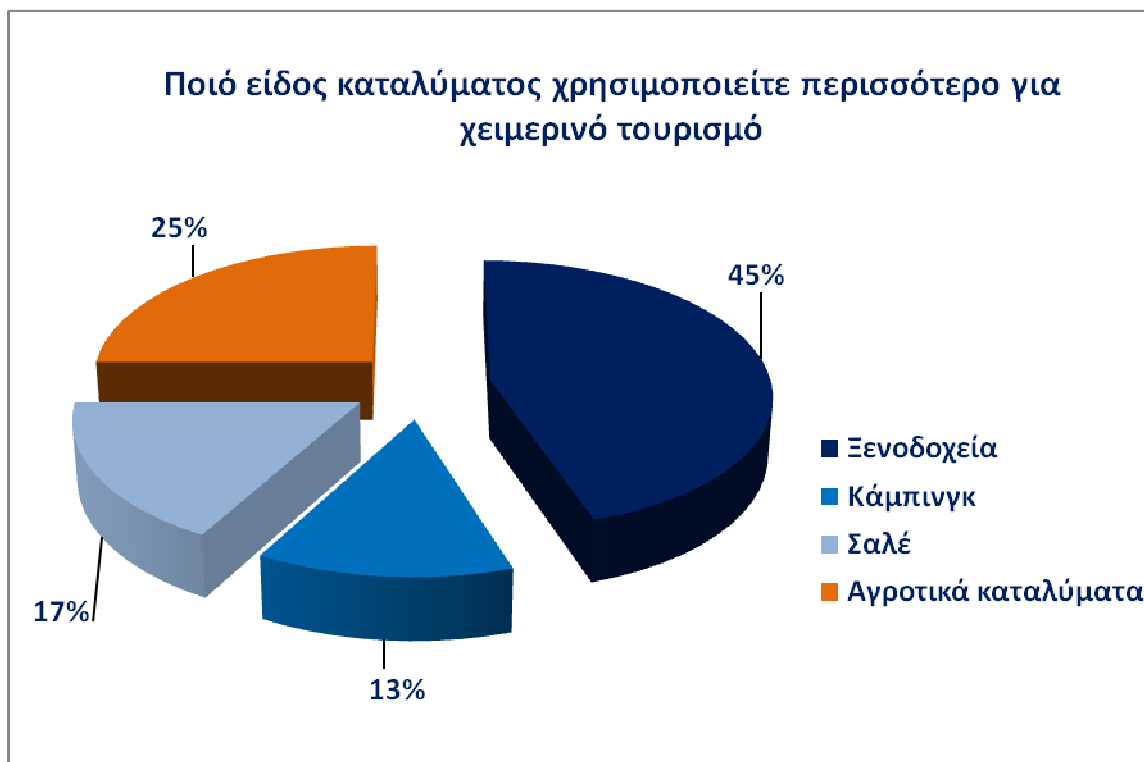
ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

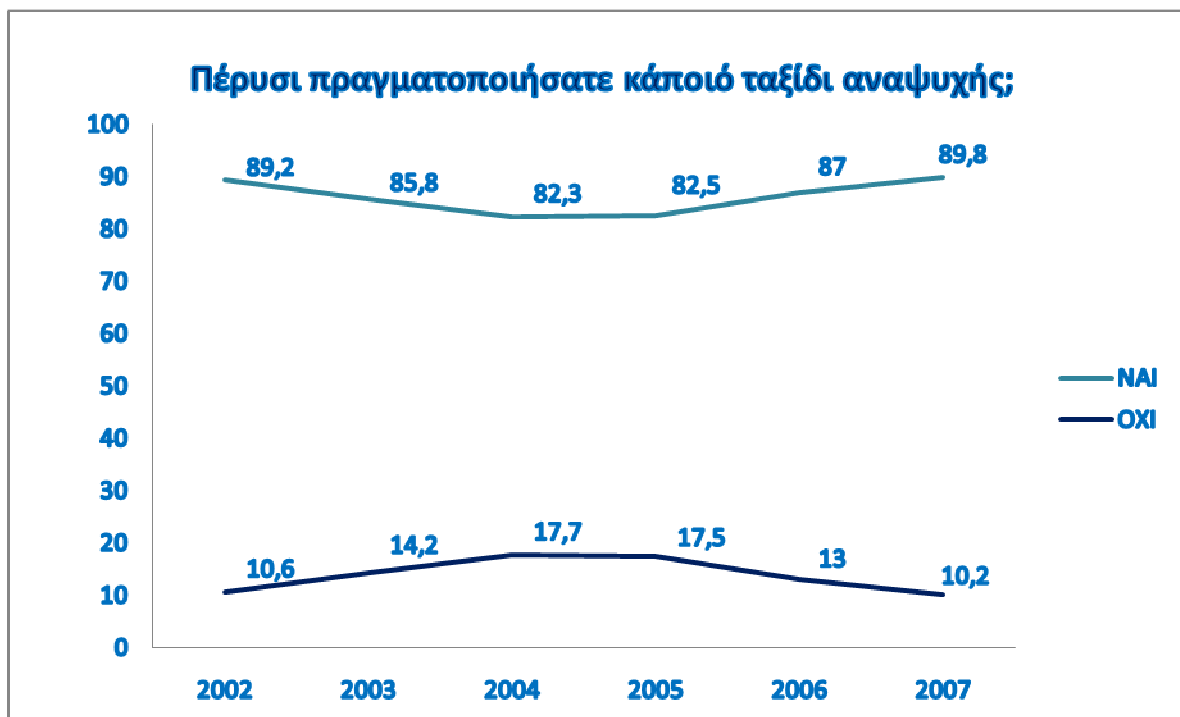
ΓΡΑΦΗΜΑ 7

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

ΓΡΑΦΗΜΑ 9

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βαρβαρέσος Σ. <<Τουρισμός , Έννοιες , Μεγέθη , Δομές >> Εκδ. Προπομπός 2000
- Βαρβαρέσος Σ.<<Τουριστική Ανάπτυξη και Διοικητική >> Εκδ. Προπομπός 1999
- Γαλάνη-Μουτάφη Β. <<Έρευνες για τον τουρισμό στην Ελλάδα και την Κύπρο , μία ανθρωπολογική προσέγγιση >> Εκδ.Προπομπός 2002
- Γκιολμαν Μ .<<Ελληνικός τουρισμός , Μύθοι και πραγματικότητα -Το yachting στην Ελλάδα >> Εκδ. Aumbis 1996
- Έξαρχος Γ. Καραγιάννης Στ. <<Αγροτουρισμός - Μοχλός για την ανάπτυξη της υπαίθρου >> Κέντρο τεχνολογικής έρευνας Κρήτης 2004
- Δρ. Ευθυμιάτου - Πουλάκου Α . <<Η σύμβαση της χρονομεριστικής μίσθωσης >> άπο την συλλογή κειμένων του βιβλίου <<Τουρισμός προ το 2000 (θεωρητικές επισημάνσεις και πρακτικές προσεγγίσεις >> Αθήνα Εκδ. interbooks
- Ηγουμενάκης Ν. , Κραβαρίτης Κ. , Λύτρας Π. <<Εισαγωγή στον τουρισμό >> Εκδ. interbooks 1998
- Κοκκώσης Κ. , Τσάρτας Π. <<Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον >> Εκδ. Κριτική 2001
- Κολτσιδόπουλος Γ. <<Τουρισμός - θεωρητική προσέγγιση >> Εκδ. Έλλην 2000
- Λύτρας Π.<<Τουριστική ψυχολογία >> Εκδ. interbooks 1993
- Λύτρας Π. <<Τουριστική ανάπτυξη >>Εκδ. Παπαζήση
- Παυλόπουλος Π. <<Ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα , άναλυση . συμπεράσματα , προτάσεις >> Ι.Τ.Ε.Π. Αθήνα 2001
- Σφακιανάκης Μ. <<Εναλλακτικές μορφές τουρισμού >> Εκδ. Έλλην 2000
- Σωτηριάδης Μ. <<Τουριστική πολιτική >> Ηράκλειο 1994
- Τσάρτας Π. << Τουρίστες , ταξίδια , τόποι κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό >>
- Φυλλάδιο Ε.Ο.Τ. <<Το μονοπάτι μεγάλων διαδρομών Ε4 GR>>
- Φυλλάδιο Ε.Ο.Τ. <<Το ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε6 GR >>
-

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- www.eot.gr : Ε.Ο.Τ. << Αθλητικών δραστηριοτήτων>> , <<Διακοπές στο βουνό >>, και περί <<χιονοδρομίας >> και <<πεζοπορίας >>
- www.in.gr :Ιστοσελίδα <<Αγροτουρισμός >> και την στήλη <<τουριστικές δραστηριότητες >>
- www.eoaa.gr : Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβάσις - Αναρρίχησης <<Ορεινά καταφύγια >>
- www.gtp.gr :GTP <<χιονοδρομικά κέντρα >>
- www.kynigosnet.gr :Περί <<Ανάπτυξης κυνηγητικού τουρισμού >>
- www.google.gr
- www.yahoo.gr
- [www. Kappa_research](http://www.Kappa_research)(στατιστικά στοιχεία)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Γιαννουλίδου Παρασκευή για την πολύτιμη βοήθεια της στην υλοποίηση της παρούσας πτυχιακής μου εργασίας.